

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 24.6.2026
COM(2026) 570 final

2026/0164 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**mis käsitleb Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ametit (Eurojust) ja millega
tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1727**

{ SEC(2026) 570 final } - { SWD(2026) 570 final } - { SWD(2026) 571 final } -
{ SWD(2026) 572 final } - { SWD(2026) 573 final }

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesoleva ettepanekuga võtta vastu uus Eurojusti määrus reageeritakse Euroopa Liidus raskest ja organiseeritud piiriülesest kuritegevusest tulenevatele muutuvatele probleemidele. Eurojust (Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet) loodi nõukogu otsusega 2002/187/JSK¹ valitsustevahelise organina ja muudeti edaspidi määruse (EL) 2018/1727² alusel ELi asutuseks. Sellest ajast alates on Eurojust hõlbustanud tegevuse koordineerimist ja koostööd liikmesriikide uurimisasutuste ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste vahel. Eurojust on aidanud olulisel määral kaasa vastastikuse usalduse loomisele ning ELi õigussüsteemide ja -traditsioonide erinevuste ületamisele. Õiguslike probleemide kiire lahendamise ja liikmesriikide pädevate asutuste kindlakstegemise kaudu on Eurojust hõlbustanud koostöötaotluste täitmist ja vastastikust tunnustamist. Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 85 on sõnaselgelt sätestatud, et Eurojusti ülesanne on toetada ja tugevdada liikmesriikide uurimisasutuste ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste tegevuse koordineerimist ja koostööd raskete kuritegude puhul, mis puudutavad kahte või enam liikmesriiki või nõuavad süüdistuse esitamist ühistel alustel. Seetõttu on oluline tagada, et Eurojusti kasutatakse parimal võimalikul viisil, ja kõrvaldada takistused, mis ei lase Eurojustil tõhusalt toimida.

Eurojusti hindamise käigus, mis toimus 2025. aastal ja mille tulemused avaldati 2. juulil 2025,³ tehti kindlaks märkimisväärsed struktuursed ja tegevusega seotud takistused, mille tõttu Eurojustil ei ole võimalik oma potentsiaali täielikult ära kasutada. Hindamise tulemuste kohaselt hõlmavad need takistused sisemise juhtimissüsteemi ebatõhusust, liikmesriikide järjekindlusetust määruse kohaldamisel ning piiranguid ELi partnerite ja kolmandate riikidega koostöö tegemisel.

Käesoleva ettepaneku peamine eesmärk on kõrvaldada 2025. aasta hindamise käigus tuvastatud puudused ja ajakohastada ameti õigusraamistikku kooskõlas Lissaboni lepinguga ning ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühisavalduse ja ühise lähenemisviisiga⁴. Muudatustega soovitakse parandada Eurojusti sisemist toimimist, juhtimist ja tegevuse tulemuslikkust ning ühtlasi tugevdada Eurojusti koostööd ELi partnerite ja kolmandate riikidega, sealhulgas ELi kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikidega. Lisaks on ettepaneku eesmärk laiendada Eurojusti volitusi, et need hõlmaksid esilekerkivaid kuritegevuse valdkondi, nagu küberkuritegevus, sooline vägivald ja ELi sanktsioonide rikkumine, sealhulgas juhul, kui sellistel kuritegudel on hübriidmõõde, ning tugevdada Eurojusti analüüsi- ja ennetussuutlikkust.

ELi sisejulgeoleku strateegias ProtectEU, strateegia ProtectEU terrorismi ennetamise ja selle vastu võitlemise tegevuskavas ning ELi tegevuskavas võitluseks ebaseadusliku uimastikaubanduse ja organiseeritud kuritegevusega on esile toodud Eurojusti oluline roll piiriüleses kriminaalõigusalases koostöös ning tunnistatud vajadust tema operatiivrolli

¹ EÜT L 063, 6.3.2002, lk 1.

² ELT L 295, 21.11.2018, lk 138.

³ SWD(2025) 182 final.

⁴ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühisavaldus ja ühine lähenemisviis detsentraliseeritud asutuste kohta.

organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja muutuvate piiriüleste ohtude vastu võitlemisel veelgi tugevdada.

Käesolev algatus sisaldub komisjoni 2026. aasta tööprogrammis,⁵ milles on seatud ELi väärtuste ja demokraatia kaitsmiseks olulisele kohale Eurojusti õigusraamistiku muutmine paralleelselt Europoli määruse, Euroopa uurimismääruse direktiivi ja Euroopa Liidu isikuandmete kaitse määruse muutmisega.

Ettepaneku eesmärk on järgida ka ELi kriminaalõiguse tulevikku käsitleva kõrgetasemelise foorumi soovitusi,⁶ milles on rõhutatud vajadust saavutada sidusam kriminaalõiguse struktuur ning tagada Eurojusti toimimine ELi õiguse ja julgeolekuga seotud õiguslase koostöö keskpunktina laiemalt.

Käesolevas ettepanekus võetakse kõiki neid elemente arvesse ning nähakse Eurojusti jaoks ette ühtne uuendatud õigusraamistik. Ettepanekuga ajakohastatakse Eurojusti õigusraamistikku ning tõhustatakse selle toimimist ja struktuuri kooskõlas detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühisavalduse ja ühise lähenemisviisi nõuetega, ent samas säilitatakse tõhusaks osutunud haldus- ja tegevusalased elemendid.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kriminaalõiguse algatuste paketil on ühtne ja sidus eesmärk: tugevdada liidu suutlikkust ennetada, avastada ja uurida piiriülese mõõtmega raskeid kuritegusid ning esitada nende eest süüdistusi üha keerulisemaks muutuv asjaomaste vahelist koostööd reguleerivate õigusraamistike ajakohastamise kaudu püütakse paketi suured liidu sisejulgeoleku struktuuri tulemuslikkust, sidusust ja koostalitlusvõimet.

Selle eesmärgi saavutamise keskmeks on Europoli ja Eurojusti määruste kavandatud muutmine. Europol ja Eurojust täidavad vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal erinevaid, kuid üksteist täiendavaid funktsioone: kui Europol toetab kuritegude ennetamist, avastamist ja uurimist, siis Eurojust hõlbustab õiguslase koostööd ning aitab kaasa kriminaalasjade menetlemisele ja tagab tulemuslikud kriminaalmenetluse järelmeetmed. Seepärast on paketi eesmärk tugevdada koostööd ja vastastikust täiendavust nii nende kahe asutuse vahel kui ka muude asjaomaste liidu organitega justiits- ja siseküsimuste ning peetustevastase võitluse valdkonnas, et tagada õiguskaitsemeetmete ja kriminaalmenetluse järelmeetmete sujuv järjepidevus kriminaalõiguse kohaldamise kõigis etappides.

Selle eesmärgi saavutamisele aitavad kaasa muudatused, mis tehakse Euroopa uurimismääruse raamistikus ning justiits- ja siseküsimuste valdkonnas kohaldatavates andmekaitse normides ja millega hõlbustatakse tõhusat piiriülest koostööd, parandatakse teabevahetuse tingimusi ning tagatakse tegeliku tegevusolukorra ja tehnoloogia arenguga kohandatud sidus õigusraamistik. Kokkuvõttes suurendavad selles paketi kavandatud meetmed liidu võimet reageerida muutuvatele julgeolekuohtudele, ent samal ajal austatakse täielikult põhiõigusi, õigusriigi põhimõtet ja vastutusalade jaotust eri osalejate vahel.

Eurojusti määruse muutmise ettepanek on ka täielikult kooskõlas muude kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas kehtivate õigusnormidega. See on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 85, millega on Eurojustile antud volitused toetada piiriülest

⁵ Komisjoni 2026. aasta tööprogramm ja lisad, 21. oktoober 2025.

⁶ ELi kriminaalõiguse tulevikku käsitleva kõrgetasemelise foorumi aruanne, veebruar – detsember 2025.

õiguslast koostööd, ning täiendab hiljutisi seadusandlikke samme, nagu elektrooniliste tõendite raamistik (määrus (EL) 2023/1543) ja rahapesuvastane pakett (määrus (EL) 2023/1113 ja määrus (EL) 2024/1620). Ettepanekuga toetatakse ka ELi infosüsteemide koostalitlusvõime tagamist (määrus (EL) 2019/818), mis eeldab tihedamat koostööd Eurojusti, Europoli ning muude justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste vahel.

Eurojusti määruses on varem tehtud sihipäraseid temaatilisi muudatusi: kui algas Venemaa täiemahuline agressioonisõda Ukraina vastu, loodi määrusega (EL) 2022/838 raskete rahvusvaheliste kuritegude tõendite andmebaas (CICED), määrusega (EL) 2023/2131 tugevdati terrorismijuhtumitega seotud teabevahetust ning määrusega (EL) 2025/2082 pikendati Eurojusti uue kohtuasjade haldamise süsteemi loomise ajakava.

Käesoleva ettepanekuga parandatakse olemasolevate õiguslase koostöö vahendite toimimist. Näiteks parandatakse Eurojusti suutlikkust hõlbustada Euroopa uurimismääruse, Euroopa vahistamismääruse ning arestimis- ja konfiskeerimisotsuste vastastikust tunnustamist ja nendega seotud kohtualluvuskonfliktide lahendamist. Käesoleva ettepanekuga tagatakse, et Eurojust saab liikmesriike raske ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel tulemuslikumalt toetada. Selleks kõrvaldatakse 2025. aasta hindamise käigus kindlaks tehtud struktuursed ja tegevusega seotud takistused.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas liidu mitme laiema poliitikasuunaga ning aitab tugevdada ELi õigus- ja õiguskaitseraamistiku sidusust. Digitaliseerimise valdkonnas nähakse Europoli määruse muutmise ettepanekuga ette Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemi parandamine ja Europoli tegevustaristu paralleelne edasiarendamine ning samal ajal tagatakse nende kahe sujuv koostalitlus. Edasiarendamine hõlmab ristkontrolliteenuste, analüüsikeskkondade ja turvalise taristu ajakohastamist, mis tagab tõhusama teabevahetuse ja tegevuse koordineerimise Eurojusti, Europoli ja liikmesriikide asutuste vahel. Lisaks tugevdatakse ettepanekuga Eurojusti suutlikkust kasutada digivahendeid, sealhulgas raskete rahvusvaheliste kuritegude tõendite andmebaasi (CICED) ja päringutabamusel või selle puudumisel põhinevat automatiseeritud süsteemi, et vahetada kiiremini andmeid Europoli, Euroopa Prokuratuuri ja OLAFiga, ning tema rolli ECRIS-TCNis, hõlbustades seeläbi juurdepääsu kolmandate riikide karistusregistritele. Need meetmed on kooskõlas ELi digitaalse õigusemõistmise prioriteediga, milleks on piiriüleste uurimiste tõhususe ja koostöö parandamine. Samuti saab Eurojust paremad vahendid elektrooniliste tõendite, piiriüleste andmepäringute ja digitaalkriminalistika analüüside käsitlemiseks. See aitab parandada ameti suutlikkust toetada liikmesriike küberkuritegevuse, terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse uurimisel kooskõlas elektrooniliste tõendite raamistikus⁷ sätestatud prioriteetidega.

Ettepanekuga tugevdatakse Euroopa Liidu põhiõiguste harta järgimist, eelkõige isikuandmete kaitse valdkonnas. Muutmisega tagatakse, et Eurojusti laiendatud volituste ja tegevussuutlikkuse rakendamisel austatakse täielikult üksikisikute õigusi, sealhulgas nende õigust eraelu puutumatusse ja õigust õiglasele kohtumenetlusele. Selleks kehtestatakse andmevahetusele ranged õiguslikud alused, mis on kooskõlas ELi isikuandmete kaitse määrusega,⁸ millega reguleeritakse isikuandmete töötlemist ELi institutsioonides, organites ja

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2023. aasta määrus (EL) 2023/1543, mis käsitleb Euroopa andmeesitamismäärust ja Euroopa andmesäilitamismäärust elektrooniliste tõendite hankimiseks kriminaalmenetluses ja kriminaalmenetluse järgsete vabadusekaotuslike karistuste täitmisele pööramiseks (ELT L 191, 28.7.2023, lk 118–180, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1543/oj>).

⁸ Muudetud redaktsioon, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1725.

asutustes, sealhulgas Eurojustis. Euroopa Andmekaitseinspektori tehtava järelevalvega tagatakse, et Eurojust järgib oma andmetöötlustoimingutes rangeimaid läbipaistvuse ja aruandekohustuse standardeid. Piiriülel tõendite kogumisel kohaldatavad täiustatud menetluslikud tagatised kajastavad vastastikuse tunnustamise ja õiguslase koostöö põhimõtteid, mis sisalduvad Euroopa uurimismääruse direktiivis,⁹ mida paralleelselt käesoleva ettepanekuga samuti muudeti.

Ettepanek on kooskõlas strateegiliste prioriteetidega, mis määrati kindlaks pettustevastase võitluse struktuuri läbivaatamisel, täpsemalt valges raamatus ELi pettustevastase võitluse struktuuri läbivaatamise kohta,¹⁰ milles rõhutatakse vajadust Eurojusti, OLAFi, Euroopa Prokuratuuri, Europol ja liikmesriikide asutuste vastastikku täiendavate volituste, tõrgeteta teabevoogu ja tegevusalase koostöö järele. Tugevdades Eurojusti rolli õiguslase koordineerimise keskpunktina, tagatakse ettepanekuga, et Eurojusti tegevus integreeritakse täielikult laiemasse ELi pettustevastase võitluse ökosüsteemi ja see toetab liidu finantshuve kahjustavate kuritegude ja muude piiriülese mõõtmega raskete kuritegude uurimist ja nende eest vastutusele võtmist.

Ettepanekuga tugevdatakse Eurojusti koostööd kolmandate riikidega, sealhulgas kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikidega, ning rahvusvaheliste organisatsioonidega kooskõlas ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegiaga ja ebaseadusliku uimastikaubanduse vastase tegevuskavaga, milles mõlemas rõhutatakse rahvusvahelise koostöö tähtsust rahvusvahelise kuritegevuse vastu võitlemisel. Eurojusti määruse läbivaatamisega tagatakse, et Eurojusti välistegevus on kooskõlas liidu välispoliitikaga, sealhulgas põhimõtetega, mis käsitlevad andmete edastamist kolmandatele riikidele ELi isikuandmete kaitse määruse ja õiguskaitse direktiivi¹¹ alusel.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 85, milles on sätestatud, et Eurojusti struktuur, toimimine, tegevusvaldkond ja ülesanded määratakse kindlaks määrustega, mis võetakse vastu seadusandliku tavamenetluse kohaselt. Samuti tuleb kõnealuse artikli kohaselt määrata neis määrustes kindlaks kord Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide kaasamiseks Eurojusti tegevuse hindamiseks, et aidata kaasa Eurojusti tegevuse demokraatlikule järelevalvele ELi tasandil.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Eurojusti ülesanded (koordineerimine, koostöö hõlbustamine ja operatiivtugi) on oma olemuselt riikidevahelised ja neid ei ole võimalik tõhusalt täita ainult liikmesriigi tasandil. Amet tagab ELi tasandi neutraalse vaatenurga eri jurisdiktsioonide lõikes, hõlbustab paralleelset mitmepoolset koostööd ja veendub, et ühtegi liikmesriiki ei panda ebasoodsasse olukorda. Piiriüleste uurimiste ulatuse ja keerukuse tõttu on ELi tasandi koordineerimine

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/41/EL, mis käsitleb Euroopa uurimismäärust kriminaalasjades (ELT L 130, 1.5.2014, lk 1–36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/41/oj>).

¹⁰ COM(2025) 546 final, 16. juuli 2025.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89–131, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

riiklike süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste ja õigusasutuste jaoks hädavajalik, mistõttu on vaja võtta meetmeid ELi tasandil, järgides subsidiaarsuse põhimõtet. Eurojust pakub tegevus- ja õigusala ning strateegilist väärtust, tänu millele paraneb liikmesriikide süsteemide toimimine ning ELi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala sidusus. Eurojusti tegevus ei asenda liikmesriikide asutuste tegevust, vaid tugiteenuste kaudu pigem tõhustab seda. Eurojusti edasise täiustamisega saavutatakse selge mastaabisääst ja suurem tõhusus, mis võimaldab Eurojustil koondada kokku liikmesriikide praktikute eksperditeadmised, koordineerida kiiresti ja tõhusamalt võitlust piiriülese kuritegevuse vastu ning vältida dubleerimist ja vastuolulisi uurimisi.

- **Proportsionaalsus**

Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev ettepanek kaugemale sellest, mis on vajalik selle eesmärkide saavutamiseks. See on sihipärane, kuna keskendub struktuursetele ja tegevusega seotud parandustele, ent ei ületa Eurojusti toetava ja koordineeriva rolli piire.

Eelistatud meetmepaketiga käsitletakse tuvastatud probleeme kõige terviklikumal ja kulutõhusamal viisil. Ettepanekule lisatud mõjuhinnangu koostamisel tehtud analüüs, milles kasutati mitut kriteeriumi ning milles võeti kõigi poliitikavariantide puhul arvesse nende tulemuslikkust, tõhusust, sidusust ja proportsionaalsust, näitas, et kõik kindlaksmääratud meetmed annavad positiivset netokasu, kuid eelistatud meetmed saavutasid parima hinnangu (vt mõjuhinnangu 7. peatükk ja analüüsimeetodeid käsitlev 4. lisa). Käesoleva ettepaneku hinnangulised kulud on eesmärkidega proportsionaalsed ja üldiselt peaks ettepanek olema Eurojustile väga kasulik, eelkõige muudetud juhtimismudeli tõttu, nagu on kirjeldatud mõjuhinnangus (vt 8. peatükk). Näiteks aitab juhtimist tõhustada strateegilist järelevalvet teostava haldusnõukogu ja haldusotsuseid tegeva juhatuse loomine, ilma et oleks ohus liikmesriikide liikmete tegevuse sõltumatus. Samuti on vaja laiendada Eurojusti volitusi, et paremini võidelda uute kuritegevuse vormidega, nagu küberkuritegevus, liidu sanktsioonide rikkumine ja sooline vägivald, ning pidada sammu piiriülese kuritegevuse muutuva olemusega, kuid volituste laiendamine on hoolikalt tasakaalustatud, et vältida kattuvust teiste ELi ametite ja liikmesriikide pädevustega.

- **Vahendi valik**

Käesolev ettepanek esitatakse määruse vormis, kuna ELi toimimise lepingu artikli 85 kohaselt tuleb Eurojusti struktuuri, toimimise, tegevusvaldkonna ja ülesannete kindlaksmääramiseks kasutada just seda õigusakti.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Eurojusti 2025. aasta hindamise käigus tehti kindlaks kaks põhiprobleemi, mis nõuavad seadusandlikku sekkumist. Esimene probleem seisneb Eurojusti sisemise korralduse ja protsesside optimaalsest väiksemas tõhususes. Seda probleemi iseloomustab asjaolu, et juhtumeid ei seata tähtsuse järjekorda ning Eurojusti töökoormus hõlmab suuresti kahepoolseid ja vähem keerukaid juhtumeid, mistõttu suure lisaväärtusega mitmepoolsete uurimiste jaoks jääb vähem ressursse. Lisaks toodi esile juhtimise ebatõhusus – liikmesriikide liikmed kulutavad 40–50 % oma ajast haldusülesannetele, mis vähendab nende võimalusi keskenduda operatiivtegevusele. Lisaks on liikmesriikide liikmete volitused liikmesriigiti väga erinevad ning selle tulemuseks on ebaühtlane toetus ja tegevuse killustatus.

Teine probleem puudutab Eurojusti vähest koostööd partneritega, sealhulgas Europoli ja Euroopa Prokuratuuriga, samuti raskusi kolmandate riikidega tehtavas koostöös. Hindamise käigus leiti, et päringutabamisel või selle puudumisel põhinev süsteem, mida kasutatakse andmete vahetamiseks Europoli ja Euroopa Prokuratuuriga, on automatiseerimata ja selle kasutamine on tülikas, mistõttu venib operatiivsete järelemeetmete rakendamine. Peale selle on kolmandate riikidega rahvusvaheliste lepingute üle läbirääkimiste pidamine aeganõudev ning sidekohtunike ja -prokuröride abi kasutatakse liiga vähe. Hindamisel jõuti järeldusele, et ilma ELi sekkumiseta jääksid need probleemid õiguslike, struktuuriliste ja kultuuriliste tõkete tõttu püsima ning seetõttu tuleb Eurojusti määrust põhjalikult muuta.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesoleva määruse ettevalmistamiseks konsulteeris komisjon mitmel korral pädevate sidusrühmadega. Konsultatsioonid hõlmasid kõigis 24 ELi ametlikus keeles korraldatud avalikku konsultatsiooni, tagasisidekorjet ja veebiküsitlust. Lisaks küsitles välistöövõtja paljusid sidusrühmi, sealhulgas Eurojusti töötajaid, liikmesriikide liikmeid, liikmesriikide asutusi, praktikuid ning kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindajaid.

Kaksteist nädalat (3. detsembrist 2025 kuni 24. veebruarini 2026) kestnud avaliku konsultatsiooni käigus saadi 20 vastust, kusjuures enamik vastajatest rõhutas Eurojusti rolli tähtsust raske ja organiseeritud piiriülese kuritegevuse vastu võitlemisel. Sidusrühmad tõid esile ka vajaduse võtta paremini arvesse ohvrite ja tunnistajate vaatenurka ning selgitada seda, kuidas tuleb kohtuasju Eurojusti ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vahel jaotada. Tagasisidekorje raames, millega saab tutvuda veebisaidil „Avaldage arvamust!“, saadi 21 ELi liikmesriigi sidusrühmadelt 42 vastust. Oma tagasisides rõhutasid sidusrühmad Eurojusti ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku üksteist täiendavat rolli, vajadust tugevdada Eurojusti volitusi rohkemate operatiivfunktsioonidega ning seda, kui tähtis on parandada juhtimis- ja otsustusprotsesse. Sidusrühmad toonitasid ka, et Eurojust peab omistama kolmandate riikidega tehtavale koostööle suuremat tähtsust ja investeerima tehnoloogilistesse vahenditesse, et reageerida kuritegevuse muutuvale olemusele. Veebiküsitlus, milles oli võimalik osaleda 4. märtsini 2026, oli suunatud praktikutele, Eurojusti administratsiooni esindajatele ja liikmesriikide liikmetele ning nii ELi kui ka kolmandate riikide ametiisikutele. Küsitluse tulemused näitasid laialdast toetust juhtimise reformimisele, sealhulgas haldusnõukogu loomisele, et leevendada kolleegiumi halduskoormust ja täpsustada ülesannete jaotust. Samuti olid sidusrühmad nõus, et vaja oleks ühtlustada liikmesriikide liikmete staatust ja volitusi ning tugevdada koostööd asjaomaste ELi asutuste ja organitega, nagu Europol ja Euroopa Prokuratuur. Probleemina toodi esile, et Eurojusti ja kolmandate riikide vahelise koostöö tase on riigiti erinev, ning mõned vastajad soovitasid võtta kasutusele tingimuslikkuse klauslid koostöö tõhustamiseks, eelkõige ELi kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide puhul. Lisaks avalikele konsultatsioonidele korraldati küsitlused 115 sidusrühma, sealhulgas Eurojusti administratsiooni esindajate, liikmesriikide liikmete, sideprokuröride, ELi asutuste, liikmesriikide asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide seas. Need küsitlused andsid põhjalikuma ülevaate Eurojusti tegevusega seotud probleemidest, mille hulka kuuluvad vananenud vahendid, vähenenud koostöö Euroopa Pettustevastase Ametiga (OLAF) ja vajadus täpsustada ameti pädevust, näiteks elektrooniliste tõendite valdkonnas. Kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide sidusrühmad tunnustasid Eurojusti töö väärtust ning tõid samas esile võimalusi parandada koostööd selliste meetmete abil nagu Eurojusti juures tegutsevate kontaktisikute kasutamine ja sidekohtunike ametisse nimetamine.

Sidusrühmade seisukohti on käesoleva ettepaneku väljatöötamisel hoolikalt arvesse võetud.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Käesoleva ettepaneku väljatöötamisel tugineti nii sise- kui ka välisekspertide teadmistele. Eurojusti tegevusalastest ja juhtimisprobleemidest andsid olulise ülevaate ameti sisehindamised, sealhulgas 2025. aasta hindamine, ja 2026.–2027. aasta tegevuskava. Välisekspertidelt saadi teadmisi toetava uuringu kaudu, milles analüüsiti Eurojusti tegevust ja juhtimist mõjutavaid takistusi ning pakuti välja poliitikavariandid nende kõrvaldamiseks. Komisjon tugines ka ELi kriminaalõiguse tulevikku käsitleva kõrgetasemelise foorumi soovitudele, milles rõhutati vajadust sidusama kriminaalõiguse struktuuri järele, mille keskmes oleks Eurojust. Neid eksperditeadmisi kasutati ettepanekus sisalduvate poliitikavariantide väljatöötamiseks, tagades sellega nende tõenduspõhisuse.

- **Mõjuhindang**

Käesolevat ettepanekut toetab mõjuhindang, mille raames hinnati erinevaid võimalusi Eurojusti tegevusalaste ja struktuuriprobleemide lahendamiseks. Valitud meetmed kujutavad endast kõige tõhusamat lahendust, mis keskendub Eurojusti volituste laiendamisele, et hõlmata uusi kuritegevuse valdkondi, liikmesriikide liikmete staatuse ja volituste standardimisele ning juhtimise tõhususe parandamisele. Need muudatused peaksid aitama tõhustada piiriülest õigusalaalast koostööd, vähendada halduskoormust ning tugevdada koostööd Europol, Euroopa Prokuratuuri ja teiste partneritega. Hinnangulisi kulusid õigustab märkimisväärne tegevusalane kasu, sealhulgas juhtumite kiirem menetlemine ja ressursside parem jaotamine.

Hindamisel võrreldi erinevaid poliitikavariante lähtestsenaariumiga, mille kohaselt Eurojust jätkaks tegutsemist oma praeguste volituste piires ilma struktuurireformita. Eelistatud variandiks osutus kõige terviklikum lahendus: see hõlmab seadusandlikke muudatusi, juhtimise reformimist ja tegevuse täiustamist, et muuta Eurojust ELi õiguse ja julgeoleku valdkonnas kokkuvõttes proaktiivsemaks ja mõjusamaks õigusalaalase koostöö keskpunktiks.

Valitud meetmed keskenduvad kolmele peamisele parendamist vajavale valdkonnale. Esiteks laiendatakse muutmise tulemusena Eurojusti volitusi, et tugevdada Eurojusti reageerimist sellistes esilekerkivates kuritegevuse valdkondades nagu küberkuritegevus, ELi sanktsioonide rikkumine ja sooline vägivald. Samal ajal nähakse ette poolalaliste operatiivplatvormide loomise võimalus, et toetada tegevuse paremat koordineerimist liikmesriikide asutuste vahel, sealhulgas ühiste uurimisrühmade kaudu. Volituste laiendamine võimaldab Eurojustil paremini reageerida piiriülese kuritegevuse muutuvale olemusele, pidades eelkõige silmas digitaalse või geopoliitilise mõõtmega kuritegevust. Teiseks täpsustatakse reformiga teatavaid määratlusi ning ühtlustatakse kõigi liikmesriikide liikmete staatust ja volitusi, et tagada ühtlane tegevussuutlikkus, sealhulgas õigus teha arestimisotsuseid ja elektrooniliste tõenditega seotud otsuseid. Volituste ja suutlikkuse standardimisega kõrvaldatakse praegused ebakõlad selles, kuidas eri liikmesriigid Eurojusti volitusi kasutavad, ning tagatakse liikmesriikide asutustele ühtsem toetus. Kolmandaks viiakse muutmise tulemusel juhtimisstruktuur vastavusse kõigi ELi detsentraliseeritud asutuste suhtes kohaldatava ühise lähenemisviisiga. Selleks moodustatakse haldusnõukogu, mis võtab enda kanda haldus- ja juhtimisülesanded ning võimaldab liikmesriikide liikmete kolleegiumil keskenduda üksnes operatiivküsimustele. Selline funktsioonide lahusus peaks eelduste kohaselt märkimisväärselt vähendama liikmesriikide liikmete halduskoormust, mis praegu moodustab hinnanguliselt 40 % nende töökoormusest.

Mõjuhindang näitab, et need meetmed üheskoos aitavad parandada Eurojusti suutlikkust avastada keerukaid piiriüleseid kuritegusid ning koordineerida nende lahendamist ja nende

est vastutusele võtmist. Reformi abil luuakse integreeritum ELi kriminaalõiguse ökosüsteem, sest selle käigus tugevdatakse automatiseeritud andmevahetussüsteemide kaudu operatiivkoostööd Europoliga ja kehtestatakse selgemad raamistikud Euroopa Prokuratuuriga tehtavale koostööle. Välissuhete valdkonnas täpsustatakse sidekohtunike tegevust reguleerivat õigusraamistikku ja institutsionaliseeritakse prioriteetsetest kolmandatest riikidest lähetatavad kontaktisikud, luues seeläbi stabiilsemad rahvusvahelise õigusala koostöö kanalid. Hindamisel jõuti järeldusele, et need põhjalikud muudatused nõuavad küll Eurojusti ressursside vastavat suurendamist, toovad aga märkimisväärset tegevusalast kasu, sest võimaldavad muu hulgas kiirendada juhtumite menetlemist, parandada ressursside jaotamist ja suurendada suutlikkust võidelda esilekerkivate kuritegevuse ohtudega.

Õiguskontrollikomitee esitas mõjuhinna kohta 4. mail 2026 positiivse arvamuse. Mõjuhinnaugut ajakohastati, et võtta arvesse õiguskontrollikomitee märkusi.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek on kooskõlas õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi põhimõtetega, sest sellega tõhustatakse Eurojusti juhtimist, täpsustatakse juhtumite jaotamist ja automatiseeritakse andmevahetus. Haldusnõukogu loomine vähendab kolleegiumi halduskoormust ja võimaldab liikmesriikide liikmetel keskenduda rohkem operatiivülesannetele. Täpsustades Eurojusti pädevuse piire, eelkõige võrreldes Euroopa õigusala koostöö võrgustikuga, on ettepaneku eesmärk minimeerida tegevuse dubleerimist ning tagada, et Eurojusti ressursid suunatakse keerukatele ja suure väärtusega uurimistele. Europol ja Euroopa Prokuratuuriga andmete vahetamiseks kasutatava, päringutabamisel või selle puudumisel põhineva süsteemi automatiseerimine aitab vähendada käsitsi sekkumise vajadust ning parandada seega tõhusust ja operatiivset reageerimisvõimet.

- **Põhiõigused**

Ettepaneku mõju põhiõiguste kaitsele on hoolikalt kaalutud. Ettepaneku ülesehitus tagab selle kooskõla Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, eelkõige valdkondades, kus Eurojusti laiendatud volitused ristuvad kriminaalmenetluslike tagatiste ja andmekaitsega. Eurojusti määruse muutmisel nähakse ette ranged õiguslikud alused andmevahetusele. Nendega tagatakse, et igasugune isikuandmete töötlemine on vajalik, proportsionaalne ja toimub Euroopa Andmekaitseinspektori järelevalve all. Eesmärgiga piirdumist nõudvad kaitsemeetmed takistavad andmete taaskasutamist muudel kui ette nähtud eesmärkidel. Andmetega tegelemine peab toimuma läbipaistvalt, et üksikisikutel oleks selge võimalus vaidlustada oma õigusi mõjutavaid andmetöötlus- või tegevusalaseid otsuseid.

Samuti tugevdatakse menetluslikke tagatisi, et Eurojust täidaks jätkuvalt toetavat ja koordineerivat rolli ega mõjutaks liikmesriikide kohtute sõltumatust. Ettepanek sisaldab läbipaistvuse ja õiguskaitsevahendite tagamise mehhanisme, mis võimaldavad üksikisikutel vaidlustada otsuseid, mis võivad mõjutada nende õigusi. Sellega tagatakse, et Eurojusti operatiivrolli laiendamine, eelkõige sellistes valdkondades nagu elektroonilised tõendid ja vara tagasivõitmine, ei kahjusta piiriüleste kriminaalmenetlustega seotud isikute põhiõigusi.

4. MÕJU EELARVELE

Eurojusti määruse muutmine eeldab ametile aastatel 2028–2034 antava ELi toetuse suurendamist ligikaudu 119 miljoni euro võrra (sellest 83 miljonit eurot lisandub finantsplaneeringusse ning 36 miljonit eurot tuleneb rahalist toetust käsitlevatest lepingutest ja lisatakse ameti korralisesse eelarvesse). ELi kogutoetus Eurojustile moodustab järgmise

mitmeaastase finantsraamistiku kehtivuse ajal 625 miljonit eurot, nagu on üksikasjalikult kirjeldatud finants- ja digiselgituses. Suurenenud summaga toetatakse ameti laiendatud volitusi, sealhulgas ennetavat juhtumite käsitlemist, suuremat analüüsisuutlikkust ning tihedamat koostööd ELi ja rahvusvaheliste partneritega.

Eelarvest rahastatakse peamiselt 87 täiendava töötaja (40 ajutise teenistuja, 20 lepingulise töötaja, 27 lähetatud riikliku eksperdi) järkjärgulist palkamist ning IT-taristu uuendamist, sealhulgas raskete rahvusvaheliste kuritegude tõendite andmebaasi (CICED) laiendamist ja digitaalsete koostöövahendite, nagu päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi täiustamist. Kulud kasvavad järk-järgult ja stabiliseeruvad 2033. aastal. Ettepanek tagab rahalise jätkusuutlikkuse ning on samal ajal kooskõlas ELi prioriteetidega julgeoleku, digitaliseerimise ja õiguslase koostöö valdkonnas.

Lisaks oma tavapärasele tegevusele viib Eurojust praegu ellu viit projekti, mida rahastatakse komisjoni peadirektoraatidega sõlmitud rahalist toetust käsitlevate lepingute alusel. Kuna mõned nende projektidega seotud ülesanded hõlmatakse nüüd kindlalt Eurojusti volitustega, lisatakse need lepingud ameti korralisesse eelarvesse. Sellega kaasneb Eurojustile antava ELi toetuse vastav suurenemine, mis kompenseeritakse praegu nende lepingute rahastamiseks kasutatavate programmide rahastamispaketi samaväärse vähendamisega – see tähendab, et kokkuvõttes finantsplaneering ei muutu. Alates uue määruse jõustumisest integreeritakse projektide jaoks praegu ette nähtud rahalised vahendid Eurojusti korralisesse eelarvesse ning seega tagatakse järjepidevus ilma lisakuludeta. See võimaldab stabiilselt kasutada 16 töötajat (11 ajutist teenistujat ja 5 lepingulist töötajat), et tagada järjepidevus elektrooniliste tõendite ja üliiraskete rahvusvaheliste kuritegude valdkonnas.

Reformiga kõrvaldatakse hindamise käigus kindlaks tehtud tegurid, mis vähendavad Eurojusti toimimise tõhusust. Eelkõige võimaldab tõhustatud juhtimisstruktuur, mis põhineb operatiiv- ja haldusülesannete selgemal eristamisel, liikmesriikide liikmetel ja liikmesriikide esindustel pühendada rohkem aega ja eksperditeadmisi juhtumitega tegelemisele. Tõhustatud koostöömehhanismid, mida toetavad ajakohastatud töömeetodid ja -süsteemid, võimaldavad samal ajal vähendada tegevuse dubleerimist ja parandada tegevuse koordineerimist partneritega ning hõlbustavad taotluste menetlemist ja teabevahetust.

Samal ajal laiendatakse reformiga märkimisväärselt Eurojusti ülesandeid ja kohustusi. See võimaldab ametil pakkuda paremat tuge piiriülese mõõtmega raskete kuritegude muutuvate vormidega tegelemisel. Kavandatud meetmed peaksid märkimisväärselt suurendama tõhusust ja olemasolevate ressursside kasutamise tulemuslikkust, ent selleks üksi uutest volitustest tuleneva täiendava töökoormusega toimetulekuks ei piisa. Seetõttu on eespool kirjeldatud hinnanguliste ressursivajaduste hindamisel arvesse võetud reformist tulenevat eeldatavat tõhususe kasvu.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Muudetud Eurojusti määruse rakendamist toetab tugev järelevalve-, hindamis- ja aruandlusraamistik. Ettepaneku eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude jälgimiseks on paika pandud peamised tulemusnäitajad, milleks on liikmesriikide liikmete halduskoormuse vähenemine, omaalgatuslike juhtumite (mille Eurojust avab proaktiivselt, kui ta on teinud kindlaks koordineerimise või kohtuliku sekkumise vajaduse) arvu suurenemine ja andmevahetuse päringutabamustega seotud järeelmeetmete arvu suurenemine. Nende peamiste tulemusnäitajate kohta saadakse andmeid Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemist, iga-

aastasest konsolideeritud tegevusaruandest ja Euroopa Andmekaitseinspektori aruannetest andmekaitse nõuete täitmise kohta.

Määruse esialgse mõju hindamiseks tehakse nelja aasta möödudes vahepealne läbivaatamine, millele järgneb viie aasta pärast täiemahuline hindamine. Hindamise käigus analüüsitakse uute meetmete toimimise tõhusust, ELi partnerite ja kolmandate riikidega tehtava koostöö kvaliteeti ning põhiõiguste järgimist. Hindamise tulemused avalikustatakse ning neid jagatakse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja liikmesriikide parlamentidega, et tagada läbipaistvus ja aruandekohustuse täitmine. Eurojust edastab oma konsolideeritud aastaaruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja liikmesriikide parlamentidele, kes võivad esitada tähelepanekuid ja järeldusi. Selline aruandluskord tagab pideva järelevalve ja võimaldab sidusrühmadel anda määruse rakendamise kohta tagasisidet.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kavandatud määrus koosneb üheksast peatükist, mis sisaldavad 87 artiklit.

I peatükk. Üldsätted, eesmärgid ja ülesanded

Selles peatükis on sätestatud Eurojusti alusraamistik ning kinnitatud Eurojusti õiguslikku seisundit liidu asutusena, millel on juriidilise isiku staatus, samuti on selles ette nähtud, et Eurojusti asukoht on Haagis. Lisaks on selles sätestatud Eurojusti üldeesmärk toetada ja tugevdada liikmesriikide uurimisasutuste ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste tegevuse koordineerimist ja koostööd piiriülese mõõtmega raskete kuritegude valdkonnas. Selles on esitatud ka täielik loetelu ülesannetest, mida Eurojust peab kõnealuse eesmärgi saavutamiseks täitma, sealhulgas liikmesriikide asutuste ja rahvusvaheliste asutuste abistamine uurimiste koordineerimisel, teabe riskikontrollimine piiriüleste juhtumite vaheliste seoste kindlakstegemiseks, tõendite kogumine ja säilitamine üli-raskete rahvusvaheliste kuritegude kohta, vara tagasivõitmise toetamine ning koostöö liidu asutuste ja organitega, nagu Europol ja Euroopa Prokuratuur. Samuti on selles peatükis kindlaks määratud Eurojusti pädevus, mis hõlmab I lisas loetletud raskeid kuritegusid ja nendega seotud kuritegusid, ning sätestatud geograafilised ja olukorratingimused, milles Eurojust võib tegutseda, sealhulgas seoses Euroopa Prokuratuuri ja kolmandate riikidega.

II peatükk. Eurojusti korraldus

Selles peatükis, mis koosneb neljast jaost, on sätestatud Eurojusti juhtimise kord, milles eristatakse haldusstruktuuri ja tegevusstruktuuri.

I jaos on sätestatud Eurojusti kahetine struktuur: haldusstruktuuri alla kuuluvad haldusnõukogu, juhatus ja haldusdirektor ning tegevusstruktuuri alla liikmesriikide liikmed ja kolleegium.

II jagu sisaldab sätteid haldusnõukogu kohta, kes teeb olulisi juhtimisotsuseid ja annab Eurojusti tegevusele strateegilise suuna. Haldusnõukogusse kuulub üks esindaja igast liikmesriigist ja üks komisjoni esindaja ning haldusnõukogu ülesandeks on võtta vastu ühtsed programmdokumendid, aastaeelarved, personalieeskirjad ja julgeolekunormid ning muud mitteoperatiivsed otsused. II peatükis on sätestatud detsentraliseeritud asutusi käsitlevast ühisavaldusest ja ühisest lähenemisviisist tulenevad eeskirjad koosseisu, esimehe valimise, koosolekute sageduse ja läbiviimise, funktsioonide ja hääletuskorra kohta, sealhulgas kahekolmandikulise häälteenamuse nõue selliste oluliste otsuste tegemisel nagu haldusdirektori ametisse nimetamine ja eelarve vastuvõtmine. Samuti on selles ette nähtud

iga-aastane ja mitmeaastane programmitöö protsess, sealhulgas haldusnõukogu kohustus võtta iga aasta 30. novembriks vastu ühtne programmdokument.

III jaoga on ette nähtud juhatus, mida juhivad Eurojusti president ja mis abistab haldusnõukogu, valmistades ette haldusnõukogu otsused, vaadates läbi eelarveprojektid ja tööprogrammid, tagades auditileidudega seotud järelmeetmete võtmise ja võttes vastu teatavad haldusotsused.

IV jagu sisaldab sätteid haldusdirektori kohta, kes juhivad ametit sõltumatult ja annab aru haldusnõukogule. Haldusnõukogu nimetab haldusdirektori ametisse viieks aastaks, lähtudes tema saavutustest, ning haldusdirektor vastutab igapäevase halduse, eelarve täitmise, pettevastaste meetmete ja personalijuhtimise eest.

V jaos käsitletakse liikmesriikide liikmeid ja liikmesriikide esindusi. Iga liikmesriik lähetab Eurojusti asukohta Haagis ühe oma liikmesriigi liikme, keda toetab vähemalt üks asetäitja ja üks assistent. Liikmesriikide liikmetel peab olema prokuratuuris või kohtus kõrgete ametikohtade täitmiseks nõutav kvalifikatsioon, samuti peavad neil olema teatavad kohtulikud volitused. Liikmesriikide liikmete volitused on loetletud artiklis 19. Seejuures on eristatud volitusi, mida võib kasutada ilma eelneva loata, ja volitusi, mille kasutamiseks on vaja liikmesriigi pädeva asutuse nõusolekut. Esimese kategooria puhul võivad liikmesriikide liikmed võtta otse ühendust liikmesriikide pädevate asutustega, kolmandate riikide asutustega ja asjaomaste liidu organitega ning vahetada nendega operatiivteavet ja tõendeid, avada ja hallata juhtumeid kohtuasjade haldamise süsteemis, korraldada koordineerimisnõupidamisi ja koordineerimiskeskusi, osaleda ühistes uurimisrühmades ja hõlbustada nende tegevust, muu hulgas ühistes uurimisrühmade kokkulepete allkirjastamise kaudu, osaleda ühistes operatiivplatvormide ja õigusalse koordineerimise platvormide tegevuses, paluda liikmesriikide pädevatel asutustel viia läbi uurimisi või esitada süüdistusi ning aidata kaasa kohtualluvuskonfliktide kindlakstegemisele ja lahendamisele. Teise kategooria puhul võivad liikmesriikide liikmed oma riigi pädeva asutuse nõusolekul (kiireloomulistel juhtudel ilma nõusolekuta) esitada ja täita õiguskooströö taotlusi ja vastastikuse tunnustamise vahendeid, sealhulgas anda välja nende aluseks olevaid otsuseid vastavalt riigisisesele õigusele. V jaos on ette nähtud ka hüvitamismehhanism liikmesriikide jaoks, kelle liige on Eurojusti president, et katta presidendi ametiajal liikmesriigi esinduse tugevdamise kulud.

VI jagu käsitleb kõigist liikmesriikide liikmetest koosnevat kolleegiumi, kes vastutab Eurojusti operatiivülesannete täitmise eest ja tegutseb täiesti sõltumatult. Kolleegium tegeleb juhtumitega, teeb liikmesriikide edastatud juhtumitega seotud asjakohaseid operatiivseid otsuseid ja vajaduse korral avab juhtumeid omal algatusel. Kolleegium valib liikmesriikide liikmete seast kahekolmandikulise häälteenamusega presidendi ja asepresidendi, kelle ametiaeg kestab neli aastat.

III peatükk. Operatiivküsimused

III peatükk on määruse peamine tegevust puudutav peatükk. See koosneb neljast jaost, milles käsitletakse Eurojusti operatiivtegevuse eri viise ja vorme.

I jaos käsitletakse Eurojusti peamist operatiivülesannet, milleks on õigusalse koostöö ja tegevuse koordineerimise hõlbustamine. Selles on sätestatud, kuidas Eurojust toetab piiriüleseid uurimisi ja kriminaalasjade menetlusi, sealhulgas korraldades koordineerimisnõupidamisi ja koordineerimiskeskusi, hõlbustades õigusalse koostöö vahendite toimimist, abistades kohtualluvuskonfliktide lahendamisel ja tehes asjakohastes andmebaasides sisalduva teabe riskkontrolli. Selles on üksikasjalikult kirjeldatud Eurojusti operatiiv-, tehnilist, analüütilist, õiguslikku ja rahalist tuge ühistele uurimisrühmadele, sealhulgas abi ühistes uurimisrühmade kokkulepete koostamisel ja Eurojusti poolt ühistes uurimisrühmade tegevusele antava rahalise toetuse haldamisel. Samuti on selle jaoga ette

nähtud õiguslase koordineerimise platvormid, mille Eurojust võib luua kahe või enama liikmesriigi taotlusel või omal algatusel, et toetada eriti keerukaid piiriüleseid uurimisi, pakkudes neile platvormidele ja nende osalejatele operatiiv-, tehnilist, analüütilist, õiguslikku ja rahalist tuge.

II jaoga reguleeritakse operatiivtegevust, mida Eurojust viib ellu omal algatusel, st ilma liikmesriikide asutuste või Euroopa Prokuratuuri taotluseta. Selles on sätestatud tingimused ja menetlused, mille kohaselt liikmesriikide liikmed võivad taotleda oma liikmesriigi pädevatelt asutustelt uurimiste algatamist või laiendamist, ühiste uurimisrühmade loomist, õiguskooostöö taotluste tähtsuse järjekorda seadmist või muude põhjendatud meetmete võtmist. Samuti käsitletakse selles Eurojusti suutlikkust talletada, analüüsida ja säilitada üliraskete rahvusvaheliste kuritegudega seotud tõendeid, tehes need kättesaadavaks liikmesriikidele, kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele kriminaalkohtutele, et hõlbustada kohtuasjade ettevalmistamist. Lisaks on II jaos ette nähtud Eurojusti käsitletud juhtumitega seotud tööst saadud operatiivteadmiste säilitamine, suuniste ja parimate tavade väljatöötamine ning Eurojusti kriminaalasjade eksperdikeskuste loomine, et pakkuda prioriteetsetes kuritegevuse valdkondades strateegilist, analüütilist ja operatiivtuge.

III jaos käsitletakse Eurojusti pakutava operatiivtoe täiendavaid vorme, sealhulgas Eurojusti rolli kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide kontaktpunktina ECRIS-TCNi käsitleva määruse (EL) 2019/816 alusel, tema toetust kuriteoohvritele piiriülestes kriminaalmenetlustes ning tema ja Europol'i osalust EMPACTi tsüklites kummagi ameti vastavate volituste piires, et aidata kaasa strateegiliste analüüside koostamisele ja raske kuritegevuse vastu võitlemist käsitlevate liidu prioriteetide operatiivsele rakendamisele.

IV jaos on sätestatud Eurojusti ja liikmesriikide asutuste vahelise teabevahetuse raamistik. Selle kohaselt peab iga liikmesriik looma Eurojusti riikliku koordineerimissüsteemi, et tagada tegevuse tõhus koordineerimine liikmesriigi esinduse ja tema asutuste vahel. Koordineerimissüsteemi osaks peavad olema ka asjaomaste Euroopa võrgustike kontaktpunktid ja riiklik kontaktpunkt terrorismiküsimustes. Selles jaos on sätestatud liikmesriikide pädevate asutuste üldine kohustus vahetada kogu teavet, mis on vajalik Eurojusti ülesannete täitmiseks, sealhulgas konkreetset teavitamisnõudeid juhul, kui juhtum hõlmab vähemalt kolme liikmesriiki, ja kõigi õigusasutustele edastatud terrorismijuhtumite korral.

Selle jaoga reguleeritakse ka operatiivteabe liikumist Eurojusti töötajate ja liikmesriikide vahel liikmesriikide liikmete kaudu, nähakse ette turvaline digitaalne teabevahetus e-CODEXil põhineva detsentraliseeritud IT-süsteemi kaudu ning sätestatakse operatiivsete isikuandmete töötlemise, juhtumite haldamise, teabe riskikontrollimise ja tõendite säilitamise keskse vahendina kohtuasjade haldamise süsteem. Lisaks on selles sätestatud eeskirjad, mis käsitlevad juurdepääsu kohtuasjade haldamise süsteemile riikide tasandil ning teabe haldamist liikmesriikide liikmete ja volitatud töötajate poolt.

IV peatükk. Teabe töötlemine

Selles peatükis on sätestatud andmekaitseraamistik, mille alusel Eurojust töötleb isikuandmeid. Selle peatüki kohaselt kohaldatakse Eurojusti andmetöötlustoimingute suhtes nii käesolevat määrust kui ka määrust (EL) 2018/1725, kusjuures käesolevas määruses sätestatud operatiivsete isikuandmete kaitse normid on määruse (EL) 2018/1725 üldnormide suhtes ülimuslikud (*lex specialis*). See lähenemisviis tagab õigusselguse ning säilitab liidu institutsioonide, organite ja asutuste suhtes kohaldatava üldise andmekaitseraamistiku.

IV peatükis on kindlaks määratud operatiivsete isikuandmete liigid, mida Eurojust võib töödelda. Need hõlmavad kahtlustatavate, süüdimõistetute, ohvrite ja muude menetlusosaliste

andmeid ning erandlikel ja ajaliselt piiratud asjaoludel täiendavaid andmeid, mis on käimasolevate koordineeritud uurimiste jaoks otseselt vajalikud. Selles peatükis on sätestatud ranged tähtajad operatiivsete isikuandmete säilitamiseks pärast menetluse lõpetamist ning nõuded seoses automaatsete läbivaatamismehhanismidega, millega tagatakse tähtaegadest kinnipidamine.

Samuti on selles peatükis sätestatud andmesubjektide õigused seoses operatiivsete isikuandmetega, sealhulgas õigus andmetega tutvuda ja selle õiguse piirangud, õigus isikuandmete töötlemise piiramisele ning tingimused, mille alusel võib andmetega tutvumise võimaldamisest keelduda, kui see ohustaks käimasolevat uurimist või mõne inimese turvalisust. IV peatüki kohaselt on juurdepääs Eurojusti valduses olevatele operatiivsetele isikuandmetele üksnes liikmesriikide liikmetel, volitatud lähetatud riiklikel ekspertidel, riiklike süsteemide kasutajatel, kes on selleks määratud, ja Eurojusti volitatud töötajatel. Selle peatükiga on ette nähtud, et juhatus määrab andmekaitseametniku, ja selles on kehtestatud isikuandmetega seotud rikkumisest teavitamise normid. Vastutus andmete täpsuse ja õigusnormidele vastavuse eest omistatakse kas Eurojustile või liikmesriikidele, sõltuvalt andmete päritolust ja edasisest töötlemisest.

V peatükk. Suhted partneritega

Selle peatükiga reguleeritakse Eurojusti välissuhteid. See koosneb kolmest jaost, milles käsitletakse suhteid liidu organite ja asutustega ning rahvusvahelist koostööd.

I jagu sisaldab ühissätteid, mida kohaldatakse kõigi Eurojusti koostöösuhete suhtes. Selle jao kohaselt võib Eurojust pärast komisjoniga konsulteerimist sõlmida koostöökordi liidu institutsioonide, organite ja asutuste, kolmandate riikide ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide organitega. Need koostöökorrad ei tohi olla isikuandmete vahetamise õiguslikuks aluseks ega luua liidule või liikmesriikidele õiguslikke kohustusi. I jaoga reguleeritakse ka päringutabamusel või selle puudumisel põhinevat ühist süsteemi, mis võimaldab määratud liidu asutustel ja organitel, eelkõige Europolil, Euroopa Prokuratuuril, OLAFil, Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Ametil ning ELi Tolliametil, saada automatiseeritud indeksi abil kaudse juurdepääsu Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemile, kusjuures komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, milles määratakse kindlaks päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi tehniline ja funktsionaalne kirjeldus.

II jaos käsitletakse Eurojusti suhteid teatavate liidu organite ja asutustega. Selle jao kohaselt luuakse erisuhe Euroopa õiguslase koostöö võrgustikuga, mis muu hulgas tähendab, et võrgustiku sekretariaat moodustab osa Eurojusti töötajatest ja et koordineerimine korraldatakse riikliku koordineerimissüsteemi kaudu. Selle jaoga on pandud Eurojustile kohustus toetada mitmeid muid õiguslases koostöös osalevaid võrgustikke ja organeid, sealhulgas ühiste uurimisrühmade võrgustikku, küberkuritegevuse vastase õiguslase koostöö Euroopa võrgustikku ja organiseeritud kuritegevuse vastase õiguslase koostöö Euroopa võrgustikku. Selles jaos käsitletakse ühtlasi Eurojusti koostööd Europoliga ning selles on ette nähtud, et nende kahe asutuse vahel tuleb sõlmida koostöökord, milles sätestatakse koostöö praktilised üksikasjad, vastastikune juurdepääs teatavale asjakohastes andmebaasides olevale teabele päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi kaudu ning võimalus luua ühiseid operatiivplatvorme. Selles jaos on sätestatud ka Euroopa Prokuratuuriga tehtava koostöö raamistik, mis põhineb vastastikusel koostööl kummagi asutuse volituste piires, sealhulgas Eurojusti kohustus teatada põhjendamatu viivitusega igast Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvast kuriteost, ning nähtud ette, et Eurojusti juurde lähetatakse Euroopa Prokuratuuri kontaktametnik. Samuti on selles jaos sätestatud Eurojusti koostöösuhted

OLAFi, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti, Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Ameti (AMLA) ning ELi Tolliametiga.

Ettepanekus on viidatud Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri vahelisi suhteid reguleerivale kehtivale õigusraamistikule, mis kajastab asjaolu, et Euroopa Prokuratuur on loodud tõhustatud koostöö kaudu. See ei mõjuta võimalikke tulevasi muudatusi, mis tulenevad muutustest liikmesriikide osaluses Euroopa Prokuratuuris, sealhulgas Ungari kavandatavast ühinemisest.

III jaoga reguleeritakse Eurojusti ning kolmandate riikide ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelist rahvusvahelist koostööd. Selle jaoga on ette nähtud, et vastu võetakse nelja-aastane koostööstrateegia ning et kolmandatesse riikidesse lähetatakse õiguslase koostöö hõlbustamise eesmärgil Eurojusti sidekohtunikud. Selles jaos on sätestatud ka tingimused kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide sideprokuröride lähetamiseks Eurojusti juurde rahvusvaheliste lepingute alusel, sealhulgas nende võimalus pääseda juurde kohtuasjade haldamise süsteemile. See jagu võimaldab lähetada Eurojusti juurde kolmandate riikide kontaktisikuid, et hoogustada õiguslast koostööd, ning määrata kontaktisikud kolmandates riikides ja rahvusvahelistes organisatsioonides, kui see on ette nähtud Eurojusti ja asjaomaste kolmandate riikide asutuste või rahvusvaheliste organisatsioonide organite vahelise koostöökorraga, täpsustades seejuures, et sellised kontaktisikud ei saa vahetat juurdepääsu kohtuasjade haldamise süsteemile ega operatiivsetele isikuandmetele.

VI peatükk. Eelarve koostamine ja struktuur

Selles peatükis on kirjeldatud iga-aastast eelarvemenetlust, mille kohaselt peab haldusdirektor koostama tulude ja kulude eelarvestuse projekti, mille vaatab läbi juhatus ja kiidab heaks haldusnõukogu ning mis seejärel edastatakse komisjonile (iga aasta 31. jaanuariks). Eelarve muutub lõplikuks pärast seda, kui eelarvepädevad institutsioonid on liidu üldeelarve lõplikult vastu võtnud.

See peatükk sisaldab Eurojusti eelarve struktuuri, täitmist ja kontrolli käsitlevaid sätteid. Nende sätete kohaselt peavad eelarve tulud ja kulud olema tasakaalus ning tuluallikate hulka kuuluvad liidu toetus, liikmesriikide vabatahtlikud toetused, kolmandate riikide toetused ning väljaannete ja teenuste eest saadavad tasud. Haldusdirektor tegutseb eelarvevahendite käsutajana ja vastutab eelarve täitmise eest kooskõlas säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõttega. Selles peatükis on sätestatud esialgse ja lõpliku raamatupidamise aastaaruande esitamise, kontrollikojale, komisjonile, Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruannete esitamise ning eelarve täitmisele Euroopa Parlamendi heakskiidu andmise üksikasjalikud tähtajad ja menetlused. Selle peatüki kohaselt võtab haldusnõukogu vastu finantseeskirjad, mis ei tohi kõrvale kalduda detsentraliseeritud asutuste raammäärusest, kui komisjon ei ole selleks eelnevalt nõusolekut andnud. Pettusevastase raamistikuga, millega kohaldatakse määrust (EL, Euratom) nr 883/2013,¹² on kontrollikojale antud auditeerimisvolitused ja OLAFi uurimisvolitused ning sellega tunnustatakse Euroopa Prokuratuuri pädevust uurida liidu finantshuve kahjustavaid pettusi.

VII peatükk. Töötajad

See peatükk sisaldab Eurojusti töötajate suhtes kohaldatavaid üldsätteid, millega nähakse ette, et nad töötavad haldusdirektori alluvuses ning nende suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettusevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1–22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

ametnike personalieeskirju ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimusi. Selles peatükis on määratletud „Eurojusti volitatud töötajad“ kui töötajad, kes on määratud täitma konkreetseid operatiiv-, haldus- või tehnilisi ülesandeid, ning sätestatud nende funktsioonid, mis hõlmavad liikmesriikide esinduste toetamist, juhtumite haldamist, operatiivanalüüsi ja mitmesuguseid haldustoiminguid. VII peatükis on samuti sätestatud, et Eurojust võib kasutada liikmesriikide lähetatud eksperte ja muid töötajaid, kes ei tööta otseselt Eurojustis, ning kinnitatud, et Eurojusti ja selle töötajate suhtes kohaldatakse protokolli nr 7 Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta.

VIII peatükk. Hindamine ja aruandlus

Selles peatükis on kehtestatud Eurojusti vastutuse ja aruandluse raamistik. Selle kohaselt peab Eurojust edastama iga aasta 1. maiks oma konsolideeritud aastaaruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja liikmesriikide parlamentidele ning Eurojusti president peab igal aastal esinema Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide ees parlamentidevahelisel komisjonide kohtumisel. Lisaks peab Eurojust andma oma panuse ELi toimimise lepingu artikli 325 lõike 5 kohaselt koostatavasse liidu finantshuvide kaitset käsitlevasse aastaaruandesse, kasutades komisjoni määratletud aruandlusnäitajaid. VIII peatükis on ka sätestatud, et komisjon ja liikmesriigid võivad taotleda Eurojusti arvamust ELi toimimise lepingu artikli 76 kohaldamisalasse kuuluvate seadusandlike aktide ettepanekute kohta. Iga viie aasta järel tuleb teha Eurojusti tegevuse sõltumatu hindamine ja iga kümne aasta järel tuleb hinnata, kas ameti tegevuse jätkamine on endiselt põhjendatud.

IX peatükk. Üld- ja lõppsätted

Selles peatükis on sätestatud Eurojusti tegevuse üldine raamistik ja määruse jõustumisega kaasnev üleminekukord. Selle peatüki kohaselt kohaldatakse Eurojusti valduses olevate dokumentide suhtes määrust (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele, kohustatakse Eurojusti võtma komisjoni otsuste (EL, Euratom) 2015/443 ja (EL, Euratom) 2015/444 alusel vastu julgeolekunormid salastatud teabe ja tundliku, kuid salastamata teabe kaitseks ning kinnitatakse keeltekasutuse korda käsitleva nõukogu määruse nr 1 kohaldamist. Selles peatükis on kehtestatud iga viie aasta järel toimuv hindamisprotsess, sätestatud Eurojusti lepingulist ja lepinguvälist vastutust reguleeriv vastutuskord ning nähtud ette peakorterileping Madalmaadega. IX peatükiga tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1727, tagades samal ajal Eurojusti kui juriidilise isiku, tema töötajate ja ametisse määratud ametiisikute säilimise, käimasoleva operatiivtegevuse ja juhtumite käsitlemise jätkumise, samuti kohtuasjade haldamise süsteemi ja selle alusel töödeldavate andmete ning kehtivate rahvusvaheliste lepingute ja koostöökordade täieliku jätkuvuse. Selles peatükis on sätestatud, et kehtivates õigusaktides sisalduvaid viiteid määrusele (EL) 2018/1727 tuleb käsitada viidetena käesolevale määrusele ning et käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ametit (Eurojust) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1727

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 85,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ametit (Eurojust) moodustati nõukogu otsusega 2002/187/JSK¹³ juriidilise isiku staatusega liidu asutusena, et ergutada ja parandada liikmesriikide pädevate õigusasutuste tegevuse koordineerimist ja koostööd piiriülese mõõtmega raskete kuritegude ja organiseeritud kuritegevuse valdkonnas. Pärast Lissaboni lepingu jõustumist võeti 14. novembril 2018 vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1727,¹⁴ millega tunnistati nõukogu otsus 2002/187/JSK kehtetuks ja asendati see. Eurojusti õigusraamistikku muudeti edaspidi määrusega (EL) 2022/838,¹⁵ määrusega (EL) 2023/2131¹⁶ ja määrusega (EL) 2025/2082¹⁷.
- (2) ELi toimimise lepingu artikli 85 kohaselt on Eurojusti ülesandeks toetada ja tõhustada liikmesriikide asutuste ja Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol)¹⁸ läbi viidud uurimistoimingute ja hangitud teabe põhjal riikide uurimise ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste tegevuse koordineerimist ja koostööd

¹³ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/187/JSK, millega moodustatakse Eurojust, et tugevdada võitlust raskete kuritegude vastu (EÜT L 63, 6.3.2002, lk 1), muudetud nõukogu otsusega 2003/659/JSK (ELT L 245, 29.9.2003, lk 44) ja nõukogu otsusega 2009/426/JSK (ELT L 138, 4.6.2009, lk 14).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK (ELT L 295, 21.11.2018, lk 138).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2022. aasta määrus (EL) 2022/838, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1727 seoses tõendite säilitamise, analüüsimise ja hoiustamisega Eurojustis genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude, sõjakuritegude ja nendega seotud kuritegude kohta (ELT L 148, 31.5.2022, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. oktoobri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2131, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1727 ning nõukogu otsust 2005/671/JSK terrorismijuhtumeid käsitleva digitaalse teabevahetuse osas (ELT L, 2023/2131, 11.10.2023).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. oktoobri 2025. aasta määrus (EL) 2025/2082, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1727 seoses Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemi loomise ajakava pikendamisega (ELT L, 2025/2082, 15.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2082/oj>).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

raskete kuritegude puhul, mis puudutavad kahte või enamat liikmesriiki või eeldavad süüdistuse esitamist ühistel alustel. Lisaks tuleb ELi toimimise lepingu artikli 85 kohaselt kaasata Euroopa Parlament ja liikmesriikide parlamendid Eurojusti tegevuse hindamisse.

- (3) Käesoleva määruse eesmärk on tagada, et Eurojust täidab jätkuvalt oma otstarvet, võttes arvesse kuritegevuse muutuvat olemust ja liidu sisejulgeoleku struktuuri. Seetõttu tugevdatakse käesoleva määrusega Eurojusti operatiivvolitusi, muudetakse Eurojusti juhtimisstruktuuri toimimine kiiremaks ja kohandatakse Eurojusti õigusraamistikku, et võtta arvesse muutusi piiriülese mõõtmega raske kuritegevuse olemuses ja ulatuses, samuti nii kuritegevust kui ka õigusalast koostööd vormivaid tehnoloogilisi edusamme ning liidu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala laiemat arengut.
- (4) Kuna nende eesmärkide saavutamiseks tuleb teha arvukaid ja olulisi muudatusi, tuleks määrus (EL) 2018/1727 selguse ja õiguskindluse huvides tervikuna kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva määrusega nende liikmesriikide puhul, kelle suhtes see on siduv. Käesoleva määrusega asutatud Eurojust on määrusega (EL) 2018/1727 asutatud Eurojusti õigusjärglane. Tagada tuleks Eurojusti ning kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja liidu organite vahelist koostööd reguleerivate lepingute, koostöökordade ja muude vahendite järjepidevus vastavalt neis sätestatud tingimustele.
- (5) Eurojust peaks toetama ja tugevdama liikmesriikide uurimisasutuste ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste tegevuse koordineerimist ja koostööd juhtudel, kui raske kuritegu mõjutab kahte või enamat liikmesriiki või nõuab süüdistuse esitamist ühistel alustel, sealhulgas juhul, kui kuriteol on tagajärjed liidu tasandil. Liidu tasandil avalduvate tagajärgede tõlgendamisel tuleks võtta arvesse raskete kuritegude üha piiriülesemat olemust ja liikmesriikide õigusasutuste tegevuskonteksti. Kuritegelik tegevus, mida kavandatakse, korraldatakse või juhitakse väljaspool liitu, võib põhjustada liidus märkimisväärseid julgeolekualaseid ja õiguslikke tagajärgi, eriti kui sellistel kuritegudel on hübriidmõõde. See on iseäranis ilmne siis, kui tegemist on terroriaktidega, mida kavandatakse või rahastatakse väljaspool liitu, kuid mis leiavad aset liidus, inimkaubanduse ja inimsuugeldamisega marsruutidel, mis saavad alguse väljaspool liitu, uimastikaubandusega, mida korraldavad kolmandates riikides asuvad organisatsioonid, kes varustavad tarbijaturge liidus, ning küberrünnetega, mis on liikmesriikide elutähtsa taristu või avaliku sektori asutuste vastu suunatud väljastpoolt liitu. Kuritegelikku laadi tegevus, nagu rahapesu või organiseeritud kuritegevus, võib olla seotud ka välisriikidest lähtuvate infomanipulatsioonide, sekkumiste ja desinformatsioonikampaaniatega, mis kujutavad endast täiendavat ohtu liidu julgeolekule. Kui sellise kuritegeliku käitumise puhul ilmneb põhjuslik seos liidu julgeoleku, kodanike või põhihuvidega, võib Eurojust aidata kaasa selle uurimisele ja süüdistuste esitamisele, tingimusel et asjaomased kuriteod kuuluvad käesoleva määruse I lisa kohaldamisalasse ning et Eurojusti abi on kooskõlas kohaldatavate rahvusvaheliste lepingute ja liidu andmekaitse normidega.
- (6) Võttes arvesse raske ja piiriülese kuritegevuse muutuvat maastikku, on vaja ajakohastada Eurojusti pädevust, et tagada õigusraamistiku eesmärgipärasus ja selle suutlikkus reageerida kuritegevuse uuele reaalsusele. Liit seisab silmitsi muutuvate ja üha keerukamate kuritegevuse ohtudega, sealhulgas küberneetilistest vahenditest sõltuvate ja küberruumi kasutades toime pandavate kuritegudega ning digitaristute kasutamisega terroristlikel eesmärkidel – need õõnestavad demokraatlikke institutsioone, avalikku julgeolekut, elutähtsat taristut ja ühiskonna vastupanuvõimet.

Muudel raskete kuritegude liikidel, nagu sooline vägivald, on samuti sügav ja püsiv mõju ohvritele, võrdõiguslikkusele ja põhiõigustele, eriti kui nende toimepanemist hõlbustab digitehnoloogia või kui need sisaldavad piiriüleseid elemente. Selliste kuritegude tulemuslikuks uurimiseks ja nende eest süüdistuse esitamiseks tuleb rakendada liidu koordineeritud lähenemisviisi, teha tõhustatud piiriülest õiguslast koostööd ning tugevdada ühist julgeoleku- ja teabe tervikluse alast suutlikkust, austades täiel määral põhiõigusi ja õigusriigi põhimõtet. Seetõttu tuleks Eurojusti pädevusse kuuluvate raskete kuritegude liikide loetelu ajakohastada, et võtta arvesse neid arenevaid kuritegevuse ohte, mille hulgas on liidu sanktsioonide rikkumine ja sooline vägivald, ning see loetelu tuleks korrapäraselt läbi vaadata, et tagada Eurojusti volituste jätkuv asjakohasus ja tulemuslikkus.

- (7) Eurojusti ülesandeid tuleks laiendada ja täpsustada, et need kajastaksid tema rolli piiriülese õiguslaste koostöö strateegilise, analüütilise ja proaktiivse keskusena, mis toetab liikmesriikide pädevaid asutusi operatiiv- ja analüütilise abiga. Samuti tuleks võimendada Eurojusti osalust liidu poliitika kujundamises ja asjakohastes strateegilistes tsüklites, et Eurojustil oleks võimalik anda oma juhtumite käsitlemisest tulenevate eksperditeadmistega panus liidu prioriteetide kindlaksmääramisse raskete kuritegude tõkestamise valdkonnas. Erilist rõhku tuleks panna Eurojusti rollile õiguslaste koostöö ja vastastikuse tunnustamise vahendite väljaandmise ja täitmise hõlbustamisel ja toetamisel, liikmesriikide pädevate asutuste vaheliste kohtualluvuskonfliktide lahendamisel, vara piiriülese tagasivõitmise toetamisel, üliõiguste rahvusvaheliste kuritegude kohta tõendite kogumisel, talletamisel ja säilitamisel, ning raskete kuritegude ohvrite abistamisel piiriülestes kriminaalmenetlustes.
- (8) Eurojust peaks ka arendama ja alal hoidma kriminaalasjades tehtava õiguslaste koostöö alaseid eri- ja eksperditeadmisi, sealhulgas Eurojusti kriminaalasjade eksperdikeskuste loomise kaudu. Kriminaalasjade eksperdikeskused peaksid tegema tihedat koostööd liidu tasandil loodud sarnaste eristruktuuridega, sealhulgas liidu eriteadmiste keskuste ja laste seksuaalse väärkohtlemise eest kaitsmise ELi keskusega, nende vastavate volituste piires ja tagades vastastikuse täiendavuse, et maksimeerida ühendatud eksperditeadmiste väärtust liikmesriikide pädevate asutuste tegevuse toetamisel.
- (9) On oluline, et Eurojust võtaks suurema rolli raskete kuritegude ohvrite toetamisel piiriüleste juhtumite korral kooskõlas liidu strateegiaga selles valdkonnas ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded¹⁹. See on eriti oluline juhtumite puhul, mis hõlmavad suurt hulka ohvreid või massiliste pettuste, eelkõige võrgupettuste ohvreid ning mis on seotud eri liikmesriikidega, samuti juhtumite puhul, mis võivad kuuluda mitme jurisdiktsiooni alla, ja juhtumite puhul, mis hõlmavad piiriülese mõõtmega soolist vägivalda. Eurojust peaks liikmesriike aktiivselt abistama ohvrite õiguste kaitsmisel piiriülestes kriminaalmenetlustes, sealhulgas hõlbustades ohvrite tuvastamist, nõustades liikmesriikide pädevaid asutusi ohvrite riigisisest ja liidu õigusest tulenevate menetlusõiguste alal ning abistades ohvreid hüvitise ja tagasimakse saamisel, sealhulgas juhul, kui nende vara suhtes kohaldatakse arestimis- ja konfiskeerimismeetmeid.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK (ELT L 315, 14.11.2012, lk 57).

- (10) Eurojusti pädevus seoses I lisas loetletud raskete kuritegude liikidega tuleks selgelt kindlaks määrata ja see peaks lisaks sõnaselgelt loetletud kuritegudele hõlmama ka kuritegusid, mis on toime pandud selleks, et hankida loetletud raskete kuritegude toimepanemise jaoks vahendeid, hõlbustada või soodustada selliste kuritegude toimepanemist või tagada nende toimepanijate karistamatus. Lisaks sõnaselgelt loetletud kuriteoliikidele peaks Eurojustil olema võimalik olla liikmesriigi pädeva asutuse taotlusel käesolevas määruses sätestatud volituste piires abiks ka muudel juhtudel, kui selleks on operatiivne erivajadus.
- (11) Kuna Euroopa Prokuratuur on asutatud tõhustatud koostöö raames, on nõukogu määrus (EL) 2017/1939²⁰ tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav üksnes nende liikmesriikide suhtes, kes selles tõhustatud koostöös osalevad. Juhtumid, mis ei kuulu Euroopa Prokuratuuri pädevusse, kuuluvad käesoleva määruse I lisas loetletud raskete kuriteoliikide piires täielikult Eurojusti pädevusse. Eurojustil peaks olema mitteosalevate liikmesriikide või Euroopa Prokuratuuri taotlusel võimalik tegutseda Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate selliste kuriteojuhtumite korral, mis hõlmavad nii koostöös osalevaid kui ka mitteosalevaid liikmesriike või mille korral Euroopa Prokuratuur otsustab mitte tegutseda, võttes arvesse kummagi asutuse volitusi. Eurojustile peaks igal juhul jääma pädevus toetada liidu finantshuve kahjustavate kuritegudega seotud selliste juhtumite käsitlemist, mis ei kuulu Euroopa Prokuratuuri pädevusse või mille puhul Euroopa Prokuratuur ei teosta oma pädevust. Euroopa Prokuratuur ja Eurojust peaksid arendama oma volituste piires tihedat operatiivkoostööd, mida reguleeritakse täiendavalt nendevahelise koostöökorraga.
- (12) ELi toimimise lepingu artikli 85 kohaselt võib Eurojusti ülesannete hulka kuuluda kriminaaluurimise algatamine. Eurojusti roll ei tohiks piirduda liikmesriikide abi- ja operatiivtoe taotlustele reageerimisega, vaid see peaks hõlmama ka rasketele kuritegudele koordineeritud ja strateegilise kohtuliku reageerimise proaktiivset edendamist liidu tasandil. Tuginedes oma positsioonile liikmesriikide uurimiste ja liidu tasandi koostöö kokkupuutepunktis, peaks Eurojustil olema võimalik rakendada oma analüüsisuutlikkust ja eksperditeadmisi, et hõlbustada meetmeid, mida ta võtab omal algatusel, koostöös liikmesriikidega ja teabe alusel, mille on esitanud liikmesriigid, Europol, komisjoni otsusega 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom²¹ asutatud Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), Euroopa Prokuratuur ning muud liidu organid ja asutused. See õigus peaks hõlmama nende liikmesriikide kaasamist, kes ei pruukinud algselt olla juhtumiga seotud, ning liikmesriikidelt uurimise algatamise või teatavate uurimistoimingute tegemise taotlemist, eelkõige juhul, kui Eurojust teeb oma analüüsi põhjal kindlaks juhtumite vahelised seosed või muud õiguslikku koordineerimist vajavad olukorrad. Selleks peaks liikmesriikide liikmetel olema õigus avada Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemis juhtumeid omal algatusel – see tugevdab Eurojusti suutlikkust tegeleda ennetava koordineerimisega ning säilitab samal ajal liikmesriikide pädevate asutuste esimuse uurimiste läbiviimisel ja süüdistuste esitamisel.
- (13) Käesoleva määruse tulemuslikuks ja ühtlaseks kohaldamiseks on oluline tagada kõikide liikmesriikide liikmete staatuse, profiili ja volituste ühetaolisus. Seepärast tuleks liikmesriike kohustada nimetama ametisse liikmesriikide liikmed, kes on

²⁰ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

²¹ Komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsus 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom, millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) (teatavaks tehtud numbri SEC(1999) 802 all) (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/352/oj>).

prokuratuuri või kohtusüsteemi tegevliikmed ja kellel on prokuratuuri või kohtu kõrgete ametikohtade täitmiseks nõutav kvalifikatsioon ning asjakohased praktilised kogemused liikmesriikide õigussüsteemide ja kriminaalasjades tehtava rahvusvahelise õigusalse koostöö alal. Selleks et erinevused liikmesriikide töökorralduses ei takistaks Eurojusti tegevust, eelkõige kiireloomulistel juhtudel, tuleks liikmesriikide liikmetele anda kooskõlas vastava liikmesriigi õigusega vähemalt volitused, mis on vajalikud nende käesolevast määrusest tuleneva pädevuse täielikuks teostamiseks ja käesolevast määrusest tulenevate ülesannete tõhusaks täitmiseks. Need volitused peaksid hõlmama vähemalt õigust võtta otse ühendust ja vahetada operatiivteavet ja tõendeid liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutustega ning asjaomaste liidu organite ja asutustega; õigust avada, registreerida ja hallata juhtumeid kohtuasjade haldamise süsteemis; õigust korraldada koordineerimisnõupidamisi ja koordineerimiskeskusi; õigust osaleda ühistes uurimisrühmades ning vajaduse korral alगतada nende moodustamine või hõlbustada nende moodustamist ja toimimist, sealhulgas ühise uurimisrühma moodustamise kokkuleppe (edaspidi „ühise uurimisrühma kokkulepe“) allkirjastamise kaudu; õigust osaleda ühiste operatiivplatvormide, kriminaalasjade eksperdikeskuste ja õigusalse koordineerimise platvormide tegevuses; õigust taotleda liikmesriikide pädevatelt asutustelt uurimise alगतamist või süüdistuse esitamist või muude uurimise või süüdistuse esitamise seisukohast põhjendatud meetmete võtmist.

- (14) Selleks et tagada õigeaegne tegutsemine piiriüleste juhtumite korral, peaks liikmesriikide liikmetel olema ka õigus oma liikmesriigi pädeva asutuse nõusolekul ja kooskõlas riigisisese õigusega esitada või täita õigusalse koostöö või vastastikuse tunnustamise taotlusi, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/41/EL²² kohaseid uurimistoimingute taotlusi, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1805²³ kohaseid arestimis- ja konfiskeerimisotsuseid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1543²⁴ kohaseid Euroopa andmesitamismäärusi või Euroopa andmesäilitamismäärusi. Kui see on riigisisese õiguse kohaselt nõutav ja kooskõlas liikmesriigi liikme staatusega prokuratuuri või kohtusüsteemi tegevliikmena, peaks see õigus hõlmama ka selliste riigisiseste alusdokumentide väljastamist, mis on vajalikud nende vahendite õigusliku toime tagamiseks kooskõlas kohaldatava liidu ja riigisisese õigusega. Lisaks peaks neil olema võimalik taotleda oma riigi kriminaaltulu jälitamise üksustelt teabe esitamist kuriteovahendite, tulude ja varade kohta, mille kohta on tehtud või võidakse teha arestimis- või konfiskeerimisotsus, ning viivitamata meetmete võtmist kuni arestimisotsuse tegemiseni, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2024/1260²⁵. Kiireloomulistel juhtudel, kui liikmesriigi pädevat asutust ei ole võimalik õigeaegselt kindlaks teha või sellega ühendust võtta, peaks liikmesriikide liikmetel olema pädevus võtta neid meetmeid omal vastutusel kooskõlas riigisisese õigusega, teavitades sellest põhjendamatult viivitusega oma riigi pädevat asutust. Asjaomased pädevad asutused ja kohtud vaatavad meetmed, mille

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/41/EL, mis käsitleb Euroopa uurimismäärust kriminaalasjades (ELT L 130, 1.5.2014, lk 1).

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1805, mis käsitleb arestimis- ja konfiskeerimisotsuste vastastikust tunnustamist (ELT L 303, 28.11.2018, lk 1).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2023. aasta määrus (EL) 2023/1543, mis käsitleb Euroopa andmesitamismäärust ja Euroopa andmesäilitamismäärust elektrooniliste tõendite hankimiseks kriminaalmenetluses ja kriminaalmenetluse järgsete vabadusekaotuslike karistuste täitmisele pööramiseks (ELT L 191, 28.7.2023, lk 1).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. aprilli 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1260, mis käsitleb kriminaaltulu tuvastamist ja konfiskeerimist (ELT L, 2024/1260, 2.5.2024).

liikmesriikide liikmed on sellises olukorras võtnud, kooskõlas kohaldatava riigisisese menetlusõigusega läbi. Liikmesriigid võivad anda oma liikmesriigi liikmele täiendavaid volitusi, mis lisanduvad käesolevas määruses sätestatutele, teavitades sellest komisjoni ja kolleegiumi. Tagamaks, et liikmesriikide liikmetel, nende asetäitjatel ja asjakohasel juhul nende assistentidel on võimalik neile käesoleva määrusega antud volitusi tulemuslikult kasutada ja tegutseda liidu õiguslase koostöö struktuuris täievoliliste õiguslase koostöö autoriteetidena, peaksid liikmesriigid määrama nad kriminaalasjades tehtavat õiguslast koostööd käsitlevate kohaldatavate liidu õigusaktide, eelkõige käesolevas määruses osutatud õigusaktide kohaldamise kontekstis pädevaks asutuseks. Omal algatusel tegutsedes peaks Eurojustil olema võimalik tegutseda oma liikmesriikide liikmete kaudu, kes võivad taotleda oma liikmesriigi pädevatelt asutustelt uurimise alustamist või konkreetsete tegudega seotud süüdistuse esitamist või muude uurimise või süüdistuse esitamise eesmärgil õigustatud meetmete võtmist, põhjendades oma taotlust. See õigus võiks hõlmata näiteks asjakohase õiguslase koostöö vahendi väljaandmise, finantsuurimise läbiviimise, kohtueelsete ajutiste meetmete võtmise, tunnistajate või ekspertide ärakuulamise või ohvrite ja tunnistajate kaitseks meetmete võtmise taotlusi.

- (15) Eurojustile tuleb tagada juhtimisstruktuur, mis võimaldab tal täita oma ülesandeid tulemuslikumalt ja tõhusamalt – selleks tuleks viia see kooskõlla liidu asutuste suhtes kohaldatavate põhimõtetega, eelkõige Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 2012. aasta ühisavaldusega detsentraliseeritud asutuste kohta. Samas tuleks selles lähenemisviisis asjakohaselt arvesse võtta Eurojusti kui õiguslase koostöö asutuse eripära. Sellest tulenevalt tuleks tagada liikmesriikide liikmete ja kolleegiumi sõltumatus nende operatiivülesannete täitmisel. Eurojustil peaks olema haldusstruktuur, mis hõlmab haldusnõukogu, juhatust ja haldusdirektorit, ning tegevusstruktuur, mis hõlmab liikmesriikide liikmeid ja kolleegiumi – nende organite funktsioonid on käesolevas määruses selgelt piiritletud.
- (16) Selleks et Eurojust saaks täita oma ülesandeid ja kasutada piiriülese mõõtmega raskete kuritegude tõkestamisel ära kogu oma potentsiaali, tuleks tugevdada Eurojusti operatiivtegevuse mõõdet liikmesriikide liikmete halduskoormuse vähendamise kaudu, et võimaldada neil keskenduda juhtumite käsitlemisele. Operatiivküsimustes peaks pädevus olema kolleegiumil, võttes arvesse ameti ainulaadset rolli kohtuasjade käsitlemisel ja liikmesriikide asutustega suhtlemisel vastastikuse usalduse alusel, samas kui haldus- ja eelarvealased kohustused peaksid jääma haldusnõukogu ja juhatuse kanda. Samuti tuleks lihtsustamise eesmärgil ja selleks, et vähendada kolleegiumi ülesandeid, mis ei ole seotud ameti põhitegevusega, usaldada strateegiliste aruannete, juhenddokumentide ja praktikutele oluliste muude analüütiliste väljundite koostamine ja kooskõlastamine, sealhulgas kriminaalasjade eksperdikeskuste kontekstis, üha enam Eurojusti töötajate hooleks.
- (17) Otsustusprotsesside kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks tuleks moodustada haldusnõukogu kui sõltumatu järelevalveorgan, mille ülesandeks on võtta vastu kõige kõrgema taseme otsused eelarve, strateegiliste prioriteetide ja juhtimisküsimuste kohta, sealhulgas ühtne programmdokument, aastaeelarve, personalieeskirjad ja julgeolekunormid. Liikmesriigid on haldusnõukogus esindatud ja selle kaudu kaasatakse nad täielikult ameti juhtimisse. Selleks et säilitada haldus- ja operatiivküsimuste lahusus ning et juhtumite käsitlemise ja haldusjärelevalvega tegeleksid asjakohaste eksperditeadmistega isikud, ei tohiks liikmesriikidel olla lubatud nimetada oma esindajateks haldusnõukogus liikmesriikide liikmeid. Kõik haldusnõukogus esindatud osalised peaksid püüdma piirata oma esindajate vahetumist,

et tagada haldusnõukogu töö järjepidevus, ning seadma sihiks sooliselt tasakaalustatud esindatuse.

- (18) Tuleks luua juhatus, kelle ülesandeks on valmistada ette haldusnõukogu tööd ja koosolekuid, anda haldusnõukogule vajalikku teavet ja abistada haldusnõukogu selle töös. Lisaks peaks juhatus tegema käesolevas määruses sätestatud juhtudel oma pädevuse piires otsuseid Eurojusti igapäevase juhtimisega seotud küsimustes.
- (19) Juhul kui haldusotsused võivad märkimisväärselt mõjutada Eurojusti operatiivülesannete täitmist, eelkõige seoses prioriteetsete kuriteoalddkondade määratlemisega, tuleks nende puhul arvestada kolleegiumi seisukohti, võttes seejuures täiel määral arvesse haldus- ja operatiivülesannete lahusust. Seetõttu peaksid haldusnõukogu ja juhatus konsulteerima kolleegiumiga, enne kui nad teevad käesolevas määruses loetletud küsimustes oma pädevuse piires otsuse. Kolleegiumi seisukohtade nõuetekohase esindatuse tagamiseks peaks haldusnõukogus ja juhatuses osalema kolleegiumi esindajana Eurojusti president. Juhul kui juhatuse poolt vastu võetavatel aruannetel, arvamustel, poliitikadokumentidel ja suunistel on tõenäoliselt otsene mõju operatiivtegevusele, eriti kui need on seotud käimasolevate uurimiste või süüdistuste esitamise või muu mitteavaliku strateegilise teabega, tuleks eelnevalt konsulteerida kolleegiumiga.
- (20) Eurojusti juhiks peaks olema haldusdirektor, kes annab aru haldusnõukogule. Haldusdirektor peaks vastutama Eurojustile käesoleva määrusega pandud ülesannete täitmise eest, sealhulgas ameti igapäevase juhtimise tagamise, haldusnõukogu ja juhatuse poolt vastu võetud otsuste rakendamise ning eelarve ja ühtse programmdokumendi koostamise ja täitmise eest. Haldusdirektor tuleks nimetada ametisse tema saavutuste põhjal, võttes arvesse tema dokumenteeritud haldamis- ja juhtimisoskusi ning asjakohast pädevust ja kogemust. Haldusdirektor on Eurojusti seaduslik esindaja.
- (21) Kolleegium peaks valima liikmesriikide liikmete seast Eurojusti presidendi ja asepresidendi nelja aasta pikkuseks ametiajaks, mida võib üks kord pikendada. Juhul kui liikmesriigi liige valitakse presidendiks, peaks asjaomasel liikmesriigil olema võimalik lähetada presidendi ametiajaks vajaliku kvalifikatsiooni ja kogemustega ametnik, et tugevdada liikmesriigi esindust ja tagada selle jätkuv tõhus toimimine, ning taotleda kulude hüvitamist Eurojusti eelarvest. Sellel ametnikul võib olla kas presidendiks valitud liikmesriigi liikme asetäitja või assistendi staatus või ta võib tegeleda pigem haldus- või tehniliste ülesannete täitmisega – iga liikmesriik peaks saama määrata kindlaks, mida ta sellega seoses vajab. Kuna hüvitusmehhanismil on mõju eelarvele, tuleks selle mehhanismiga seotud rakendamisvõlutused anda nõukogule. Kuigi haldusdirektor on Eurojusti seaduslik esindaja, esindab poliitilistel foorumitel Eurojusti kolleegiumi president, eriti juhul, kui liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele, kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele tutvustatakse Eurojusti tegevust, tegevusprioriteete ja strateegilisi kaalutlusi.
- (22) Selleks et Eurojustil oleks kiireloomulistel juhtudel võimalik oma ülesandeid viivitamata täita, peaks iga liikmesriigi esindus olema igal ajal valmis võtma vastu ja menetlema kiireloomulisi taotlusi. Selleks tuleks kehtestada kord, millega tagatakse, et vähemalt ühe liikmega igast liikmesriigi esindusest on igal ajal võimalik ühendust võtta ja vastavat liikmesriiki puudutavaid kiireloomulisi taotlusi oleks seega võimalik viivitusteta käsitleda.
- (23) Iga liikmesriik peaks looma Eurojusti riikliku koordineerimissüsteemi, et toetada oma liikmesriigi liikme tööd ning tagada tegevuse koordineerimine liikmesriigi esinduse ja

pädevate asutuste vahel. See süsteem peaks hõlmama nende võrgustike kontaktpunkte, millega Eurojustil on koostöösuhted, nagu ühiste uurimisrühmade riiklike ekspertide võrgustik (ühiste uurimisrühmade võrgustik), nõukogu otsusega 2002/494/JSK²⁶ loodud kontaktpunktide võrgustik seoses genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude ja sõjakuritegude eest vastutavate isikutega, nõukogu otsusega 2008/852/JSK²⁷ loodud korruptsioonivastane Euroopa kontaktpunktide võrgustik, Euroopa küberkuritegevuse vastase õigusalase koostöö võrgustik ja organiseeritud kuritegevuse vastase õigusalase koostöö Euroopa võrgustik, samuti peaks see hõlmama nõukogu otsuse 2007/845/JSK²⁸ alusel määratud kontaktpunkte, riigisiseseid kontaktpunkte Eurojusti küsimustes, terrorismiküsimustes ja Euroopa Prokuratuuri pädevusega seotud küsimustes ning nõukogu otsusega 2008/976/JSK²⁹ loodud Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku kontaktpunkte. Liikmesriigid võivad otsustada, et üks ja sama riigisisene kontaktpunkt täidab üht või mitut nimetatud ülesannet.

- (24) Selleks et ergutada ja parandada liikmesriikide uurimisasutuste ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste tegevuse koordineerimist ja koostööd, on ülioluline, et Eurojust saaks liikmesriikide asutustelt oma ülesannete täitmiseks vajalikku teavet. Liikmesriikide pädevad asutused peaksid oma liikmesriigi liiget ühiste uurimisrühmade moodustamisest ja nende töö tulemustest põhjendamatult viivitusega teavitama. Samuti peaksid nad oma liikmesriigi liiget põhjendamatult viivitusega teavitama Eurojusti pädevusse kuuluvatest juhtumitest, millesse on vahetult segatud vähemalt kolm liikmesriiki ja millega seoses on vähemalt kahele liikmesriigile edastatud õigusalase koostöö taotlus või otsus. Teatavatel asjaoludel peaksid nad liikmesriigi liiget teavitama ka kohtualluvuskonfliktidest, kontrollialustest saadetistest ja õiguskooostöö taotluste täitmisel ette tulnud korduvatest raskustest. Terrorikuritegude korral peaksid liikmesriikide pädevad asutused vastavalt käesolevas määruses sätestatud tingimustele teavitama oma liikmesriigi liiget kõigist asjakohastest kriminaaluurimistest niipea, kui õigusasutused on neid alustanud, olenemata sellest, kas on olemas teadaolev seos mõne teise liikmesriigi või kolmanda riigiga.
- (25) Üks peamisi raskusi piiriülese mõõtmega raskete kuritegude vastases võitluses on vajadus teha õigeaegselt kindlaks seosed ja kattuvused kuritegelike võrgustike, eelkõige uimastikaubandusega seotud rahvusvaheliste organiseeritud kuritegelike rühmituste uurimiste ja süüdistuste esitamise ning finantspettuste või muude raskete pettustega seotud uurimiste ja süüdistuste esitamise vahel. Selles kontekstis aitab kohtusüsteemi tõhusust suurendada asjakohase teabe riskikontrollimine, mis hoiab ära paralleelsete menetluste dubleerimise eri riikide kohtutes ja vähendab seeläbi topeltkaristamise keelu põhimõtte rikkumise ohtu. Eurojust peaks süstemaatiliselt riskikontrollima asjakohastes andmebaasides sisalduvat teavet, et teha kindlaks piiriüleste uurimiste vahelised seosed ning pakkuda liikmesriikide pädevatele asutustele tõhusat koordineerimist ja tuge. Analüüsitud andmekogumite ja

²⁶ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta otsus 2002/494/JSK, millega luuakse kontaktpunktide Euroopa võrk seoses genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude ja sõjakuritegude eest vastutavate isikutega (EÜT L 167, 26.6.2002, lk 1).

²⁷ Nõukogu 24. oktoobri 2008. aasta otsus 2008/852/JSK korruptsioonivastase kontaktpunktide võrgustiku kohta (ELT L 301, 12.11.2008, lk 38).

²⁸ Nõukogu 6. detsembri 2007. aasta otsus 2007/845/JSK, mis käsitleb kriminaaltulu jälitamise talituste vahelist koostööd kuritegelikul teel saadud tulu või kuritegevusega seotud muu vara jälitamise ja tuvastamise valdkonnas (ELT L 332, 18.12.2007, lk 103).

²⁹ Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus 2008/976/JSK Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku kohta (ELT L 348, 24.12.2008, lk 130, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/976/oj>).

riskikontrollitud teabe kättesaadavus on kohtuasjade tulemuslikuks ettevalmistamiseks ülioluline ning aitab toetada liikmesriikide pädevaid asutusi süüdistuse esitamise strateegiliste lähenemisviiside väljatöötamisel.

- (26) Üks Eurojusti operatiivtegevuse nurgakive on ühiste uurimisrühmade loomine ja toetamine. Eurojust peaks pakkuma ühistele uurimisrühmadele operatiiv-, tehnilist, analüütilist, õiguslikku ja rahalist tuge, sealhulgas nõustades ühise uurimisrühma loomise võimaluste ja õiguslike nõuete teemal, aidates koostada ühiste uurimisrühmade kokkuleppeid ja pidada nende üle läbirääkimisi ning andes nõu süüdistuse esitamise strateegiate ja operatiivmeetmete rakendamise ning Europoli kaasamise võimaluse teemal. Rahalist toetust tuleks anda vastavalt kohaldatavatele finantseeskirjadele ja see võib hõlmata lihtsustatud rahastamisvorme, nagu kindlasummalised maksed või ühikuhindade või ühtse määra alusel rahastamine. Eurojust peaks ühiste uurimisrühmade võrgustikku toetama ka oma töötajate kaudu, eelkõige korraldades võrgustiku kohtumisi ja koolitusi, kogudes ja analüüsides erinevate ühiste uurimisrühmade hinnanguid ning hallates Eurojusti rahalist toetust nendele rühmadele. Kui see on tõhusa piiriülese uurimise seisukohast asjakohane, peaks Eurojust hõlbustama ja toetama ka kolmandate riikide, sealhulgas ELi kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide osalemist ühistes uurimisrühmades.
- (27) Selleks et toetada eriti keerulisi piiriüleseid uurimisi või kriminaalasjade menetlusi või tõhustada õiguslast koostööd raskete kuritegude konkreetsete liikide käsitlemisel, peaks Eurojustil olema võimalik luua kahe või enama liikmesriigi taotlusel või omal algatusel ja asjaomaste liikmesriikide nõusolekul õiguslase koordineerimise platvorme. Need poolalalised struktureeritud koostöö mehhanismid peaksid tooma kokku liikmesriikide pädevate asutuste esindajad, sealhulgas liikmesriikide esinduste liikmed, ning neid peaksid toetama Eurojusti volitatud töötajad. Need peaksid hõlbustama uurimise ja kriminaalasjade menetlemise sünkroniseerimist eri jurisdiktsioonides, hoidma ära võimalikke kohtualluvuskonflikte, võimaldama õigusasutuste jaoks oluliste andmete ja tõendite õigeaegset jagamist, toetama ühiste süüdistuse esitamise strateegiate väljatöötamist ja rakendamist ning pakkuma liikmesriikide pädevatele asutustele spetsialiseeritud abi. Õiguslase koordineerimise platvormi raames töödeldavat teavet tuleks käsitleda kooskõlas käesoleva määrusega ja säilitada kohtuasjade haldamise süsteemis. Õiguslase koordineerimise platvormide loomisel lähtutakse Eurojusti hallatava Ukraina-vastaste agressioonikuritegude eest vastutusele võtmise rahvusvahelise keskuse (ICPA) eduka tegevuse kogemustest, mis on demonstreerinud struktureeritud, alalise ja mitut jurisdiktsiooni hõlmava õiguslase koostöö mehhanismi väärtust ülraskete rahvusvaheliste kuritegude käsitlemisel.
- (28) Eurojusti suutlikkus koguda, talletada, analüüsida ja säilitada teavet, mida võidakse kasutada tõendina kriminaalmenetluses, on äärmiselt oluline genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude, sõjakuritegude, agressioonikuritegude ja nendega seotud kuritegude valdkonnas. Eurojusti loodud ja hallatav raskete rahvusvaheliste kuritegude tõendite andmebaas (CICED) on kinnitanud tsentraliseeritud ja turvalise mehhanismi ainulaadset väärtust ülraskete rahvusvaheliste kuritegude kohta eri jurisdiktsioonides kogutud tõendite talletamise ja riskikontrollimise, riikide prokuratuuride toetamise ning rahvusvaheliste kriminaalkohtute töö hõlbustamise seisukohast. Käesoleva määruse tõlgendamisel ja ilma et see mõjutaks rahvusvahelise õiguse edasist arengut, tuleks ülraskete rahvusvaheliste kuritegude mõistet mõista nii, et see hõlmab genotsiidi, inimsusvastaseid kuritegusid, sõjakuritegusid ja agressioonikuritegusid, nagu need on määratletud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudis.

- (29) Käesoleva määrusega tugevdatakse CICEDi edasiarendamiseks vajaliku õigusraamistiku loomise kaudu Eurojusti volitusi tõendite talletamise, analüüsimise ja säilitamise vallas. Vajaduse korral tuleks seda suutlikkust laiendada muudele Eurojusti pädevusse kuuluvatele raskete kuritegude liikidele, eelkõige organiseeritud kuritegevusele, et toetada konkreetseid uurimisi ja kriminaalasjade menetlusi, mille jaoks on loodud ühine uurimisrühm või õiguslase koordineerimise platvorm. Eeskätt selles valdkonnas peaksid Eurojust ja Europol tegema oma volituste piires tihedat koostööd organiseeritud kuritegevuse vastase võitlusega seotud teabe töötlemisel ja analüüsimisel, et vältida tegevuse dubleerimist.
- (30) Üks Eurojusti üks põhifunktsioone on liikmesriikidevaheliste kohtualluvuskonfliktide ennetamine ja lahendamine – see täiendab nõukogu raamotsusega 2009/948/JSK³⁰ kehtestatud raamistikku. Kõnealuse raamotsusega on kehtestatud liikmesriikide pädevatele asutustele kohustus alustada vahetuid konsultatsioone, kui on põhjendatud alus arvata, et eri liikmesriikides viiakse läbi paralleelseid menetlusi, ning nähtud ette Eurojusti kaasamine, kui kõnealuste konsultatsioonide tulemusel ei saavutata üksmeelt. Sellele raamistikule tuginedes peaks Eurojust täitma kesket rolli liikmesriikide pädevate asutuste abistamisel kohtualluvuskonfliktide tuvastamisel, ennetamisel ja lahendamisel, sealhulgas tehes kindlaks paralleelsed või omavahel seotud menetlused, andes õiguslase nõu Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 50 sätestatud topeltkaristamise keelu põhimõtte kohaldamise kohta, esitades mittesiduvaid põhjendatud arvamusi või soovitusi kohtualluvuskonfliktide lahendamise kohta ning hõlbustades menetluse üleviimist sellesse jurisdiktsiooni, kus on kõige paremad süüdistuse esitamise võimalused. See funktsioon on oluline, et vältida karistamatust, hoida ära dubleerivaid menetlusi ja tagada kohtusüsteemi ressursside tõhus kasutamine kõigis liikmesriikides.
- (31) Üks Eurojusti pakutava operatiivtoe prioriteetseid valdkondi on kuritegelikul teel saadud vara jälitamine, arestimine, konfiskeerimine ja tagasivõitmine. Eurojust peaks abistama liikmesriike vara tagasivõitmise piiriüleste juhtumite käsitlemisel, sealhulgas süüdimõistva kohtuotsuse järgse ja ilma süüdimõistva kohtuotsuseta konfiskeerimise korral, ning tegema tihedat koostööd nõukogu otsuse 2007/845/JSK kohaselt määratud kriminaaltulu jälitamise üksuste ja muude pädevate asutustega, et maksimeerida – muu hulgas direktiivis (EL) 2024/1260 sätestatud vahendite kasutamise kaudu – finantsuurimiste ja kuritegelikul teel saadud vara tagasivõitmise menetluste tõhusust.
- (32) Eurojust peaks toetama liikmesriikide pädevaid asutusi digitaalsete uurimiste ja elektroonilistele tõenditele juurdepääsu kontekstis, täiendades oma volituste piires Europoli tegevust. Võttes arvesse elektrooniliste tõendite üha kasvavat tähtsust piiriülestes kriminaaluurimistes, on vaja, et Eurojust toimiks spetsiaalse operatiiv- ja teadmiskeskusena, mis abistab õigusasutusi andmetele piiriülest juurdepääsu reguleerivas keerukas õigusraamistikus orienteerumisel, sealhulgas määruse (EL) 2023/1543³¹ kohaselt teenuseosutajatele otsetaotluste esitamisel. Siin peaksid Eurojust ja Europol tuginema oma väljakujunenud koostööle elektrooniliste tõendite valdkonnas ja seda edasi arendama, sealhulgas projekti SIRIUS kaudu, mille raames

³⁰ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta raamotsus 2009/948/JSK kohtualluvuskonfliktide vältimise ja lahendamise kohta kriminaalmenetluses (ELT L 328, 15.12.2009, lk 42).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2023. aasta määrus (EL) 2023/1543, mis käsitleb Euroopa andmeesitamismäärust ja Euroopa andmesäilitamismäärust elektrooniliste tõendite hankimiseks kriminaalmenetluses ja kriminaalmenetluse järgsete vabadusekaotuslike karistuste täitmisele pööramiseks (ELT L 191, 28.7.2023, lk 1).

pakutakse õigus- ja õiguskaitsetöötajatele teadmisi, vahendeid ja koolitust seoses piiriülese juurdepääsuga elektroonilistele tõenditele.

- (33) Liikmesriikide pädevate asutuste ja Eurojusti vaheline teabevahetus peaks toimuma e-CODEXi pääsupunktidel põhineva turvalise detsentraliseeritud IT-süsteemi kaudu, mis võimaldab usaldusväärset ja turvalist piiriülest teabevahetust. Komisjon peaks vastutama sellise etalonteostuse tarkvara loomise, hooldamise ja edasiarendamise eest, mida liikmesriigid ja Eurojust võivad otsustada kasutada oma tagasüsteemina, nõudmata selle eest tasu. Eurojust peaks looma operatiivsete isikuandmete töötlemiseks kohtuasjade haldamise süsteemi, mis võimaldab hallata ja koordineerida uurimiste ja süüdistuste esitamist, vahetada turvaliselt teavet, ristkontrollida andmeid juhtumitevaheliste seoste kindlakstegemiseks ning talletada ja analüüsida tõendeid. Juurdepääs kohtuasjade haldamise süsteemile peaks olema rangelt piiratud volitatud isikutega, kellele antakse juurdepääs käesolevas määruses sätestatud ulatuses. Käesoleva määruse alusel loodav detsentraliseeritud IT-süsteem on sama tehniline taristu, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2844,³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/1543 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/3011,³³ ning tugineb samale e-CODEXi pääsupunktide võrgule ja etalonteostuse tarkvarale. Käesolev määrus ei tohiks mõjutada kõnealuse ühise detsentraliseeritud IT-süsteemi kasutamist suhtluseks, tegevuse hõlbustamiseks ja teabevahetuseks seoses nimetatud määruste kohaste õiguslase koostöö vahenditega, ning see peaks aitama tagada liidu õiguslase koostöö digitaalse struktuuri sidususe ja koostalitlusvõime ning vältida eri õigusaktidega ette nähtud tehnilise taristu dubleerimist.
- (34) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/680³⁴ on sätestatud ühtsed normid süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise, sealhulgas avalikku julgeolekut ähvardavate ohtude eest kaitsmise ja nende ennetamise eesmärgil töödeldavate isikuandmete kaitse ja selliste andmete vaba liikumise kohta. Selleks et tagada kogu liidus füüsiliste isikute kohtulikult kaitstavate õiguste kaitse ühetaoline tase ning vältida seda, et erinevused takistavad isikuandmete vahetamist Eurojusti ning liikmesriikide pädevate asutuste vahel, peaksid Eurojusti töödeldud operatiivsete isikuandmete kaitset ja vaba liikumist käsitlevad õigusnormid olema kooskõlas direktiiviga (EL) 2016/680. Eurojustis toimuva isikuandmete töötlemise suhtes tuleks kohaldada käesolevat määrust ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1725,³⁵ kusjuures käesoleva määruse konkreetsed andmekaitse normid on määruse (EL) 2018/1725 üldnormide suhtes erinormidena (*lex specialis*) ülimuslikud.

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2844, mis käsitleb digipööret õiguslase koostöö ning piiriüleste tsiviil-, kaubandus- ja kriminaalasjadega seotud õiguskaitse kättesaadavuse vallas ning millega muudetakse teatavaid õiguslast koostööd käsitlevaid õigusakte (ELT L, 2023/2844, 27.12.2023).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2024. aasta määrus (EL) 2024/3011, mis käsitleb kriminaalmenetluse üleandmist (ELT L, 2024/3011, 18.12.2024).

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

Need erinormid on kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 aluspõhimõtete ja kõnealuse määruse selliste sätetega, mis käsitlevad sõltumatut järelevalvet, õiguskaitsevahendeid, vastutust ja karistusi.

- (35) Igasugust Eurojustis tema pädevuse raames ja tema ülesannete täitmiseks toimuvat isikuandmete töötlemist tuleks käsitada operatiivsete isikuandmete töötlemisena. Operatiivsete isikuandmete töötlemine Eurojustis peaks rangelt piirduma II lisas loetletud andmekategooriatega ja selle juures tuleks kohaldada rangeid andmete säilitamise tähtaegu, mis on seotud menetluste lõpetamise, isikute õigeksmõistmise ja lõplike kohtuotsustega, ning automaatseid läbivaatamismehhanisme, et tagada nõuete täitmine. Selleks et toetada Eurojusti tema laiendatud analüütiliste ja strateegiliste ülesannete täitmisel, nähakse käesoleva määrusega ette võimalus säilitada operatiivseid isikuandmeid pikema aja jooksul, kui see on analüütilistel ja strateegilistel eesmärkidel hädavajalik; see toimub selgete tingimuste ja rangete andmekaitsemeetmete alusel ning selges ja õiguskindlas raamistikus, mis on kooskõlas kohaldatavate liidu andmekaitsenormidega. Kuna Eurojust töötleb ka halduslikku laadi isikuandmeid, mis ei ole seotud kriminaaluurimistega, tuleks selliste andmete töötlemise suhtes kohaldada määruse (EL) 2018/1725 üldnorme. Käesoleva määruse andmekaitse sätted ei mõjuta selliste sätete kohaldamist, mis käsitlevad isikuandmete tõendusmaterjalina vastuvõetavust kohtueelses kriminaalmenetluses ja kohtumenetluses. Eurojusti töödeldavad andmed tuleks talletada Euroopa pilvetaristus, et järk-järgult tagada suveräänsed digitaristud ja pilvvõimed.
- (36) Andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitsmiseks on vaja selgelt kindlaks määrata käesoleva määruse kohaste andmekaitseülesannete jaotus. Liikmesriikide ülesandeks peaks olema tagada Eurojustile edastatavate ja Eurojusti poolt muutmata kujul töödeldavate andmete õigsus ja nende ajakohastamine ning nimetatud andmete Eurojustile edastamise õiguspärasus. Eurojusti ülesandeks peaks olema tagada talle muude andmesitajate poolt edastatud või tema enda analüüside või andmete kogumise tulemusel saadud andmete õigsus. Eurojust peaks tagama, et isikuandmeid töödeldakse õiglaselt ja seaduslikult, neid kogutakse ja töödeldakse konkreetsetel eesmärkidel, need on asjakohased, olulised ja piirduvad kõnealusteks konkreetseteks eesmärkideks vajalikuga, neid ei säilitata kauem kui vajalik ning neid töödeldakse viisil, mis tagab vajaliku turvalisuse ja konfidentsiaalsuse.
- (37) Eurojusti kodukorras tuleks ette näha asjakohased kaitsemeetmed, mida kohaldatakse operatiivsete isikuandmete säilitamisele avalikes huvides toimuva arhiveerimise või statistika eesmärgil. Kui liikmesriik edastab või annab Eurojustile operatiivseid isikuandmeid, peaks pädeval asutusel, liikmesriigi liikmel ning Eurojusti riigisisisel kontaktpunktil olema õigus nõuda nende andmete parandamist või kustutamist vastavalt käesoleva määruse ja määruse (EL) 2018/1725 kohaldatavatele sätetele.
- (38) Andmesubjektil peaks olema võimalik kasutada oma õigust tutvuda teda puudutavate ja Eurojusti töödeldavate operatiivsete isikuandmetega vastavalt määrusele (EL) 2018/1725. Vastava taotluse võib esitada tasuta mõistlike ajavahemike järel Eurojustile või andmesubjekti valitud liikmesriigi järelevalveasutusele. Andmetega tutvumise õigust võib käesolevas määruses ja määruses (EL) 2018/1725 sätestatud tingimustel piirata, kui avalikustamine ohustaks käimasolevat uurimist või mõne inimese turvalisust. Juurdepääs Eurojusti valduses olevatele operatiivsetele isikuandmetele peaks rangelt piirduma liikmesriikide liikmete, nende asetäitjate, volitatud lähetatud riiklike ekspertide, riiklike süsteemide määratud kasutajate ja Eurojusti volitatud töötajatega ning käesolevas määruses sätestatud ulatusega.

- (39) Eurojusti andmekaitseametnikuks määratud isikul peaksid olema andmekaitseõigusi ja -tavasid käsitlevad vajalikud eriteadmised, mis on vastavuses Eurojusti tehtavate andmetöötlustoimingutega ja töödeldavate isikuandmete nõutava kaitse tasemega.
- (40) Euroopa Andmekaitseinspektori ja liikmesriikide andmekaitse järelevalveasutuste vahelise koostöö hõlbustamiseks peaksid Euroopa Andmekaitseinspektor ja liikmesriikide andmekaitse järelevalveasutused vastavalt määruses (EL) 2018/1725 sätestatud koordineeritud järelevalve normidele Euroopa Andmekaitsekoostöökogus korrapäraselt kokku saama, ilma et see mõjutaks Euroopa Andmekaitseinspektori sõltumatust või tema vastutust Eurojusti andmekaitsealase järelevalve eest.
- (41) Kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide esitatud või neilt saadud isikuandmete esimese vastuvõtjana liidu territooriumil peaks Eurojust vastutama nende andmete õigsuse eest ja võtma kõik mõistlikud meetmed, et veenduda nende õigsuses nende vastuvõtmisel või nende muudele asutustele kättesaadavaks tegemisel. Erandjuhtudel peaks Eurojustil olema võimalik operatiivsete isikuandmete säilitamise tähtaegu oma eesmärkide saavutamiseks pikendada, järgides eesmärgiga piirdumise põhimõtet ja kaaludes hoolikalt kõigi asjaosaliste, sealhulgas andmesubjektide huve, ning pikendades neid Euroopa Andmekaitseinspektori järelevalve all. Vastavalt kohaldatavale andmekaitsealasele õigusraamistikule kehtivad Eurojusti suhtes liidu institutsioonide, organite ja asutuste suhtes kohaldatavad lepingulise ja lepinguvälise vastutuse üldnormid.
- (42) Eurojust peaks säilitama Euroopa õigusala koostöö võrgustikuga erisuhted, mis põhinevad konsulteerimisel ja vastastikusel täiendavusel ning mida arendavad eelkõige liikmesriikide esinduste liikmed, kes on määratud Euroopa õigusala koostöö võrgustiku kontaktisikuteks. Euroopa õigusala koostöö võrgustiku ja Eurojusti vastastikust täiendavust tuleks teostada kooskõlas kummagi volitustega, kusjuures Eurojusti pädevuses on keerukad juhtumid, mis hõlmavad piiriülese mõõtmega raskeid kuritegusid ning nõuavad tegevuse aktiivset koordineerimist ja potentsiaalselt ühist süüdistuse esitamise strateegiat mitmes jurisdiktsioonis. Eurojusti ja Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vaheline juhtumite jaotamise süsteem peaks tagama, et Eurojust suunab oma ressursid kõige keerukamatele raskete kuritegude piiriülestele uurimistele, mida iseloomustavad eelkõige paralleelsed uurimised või paralleelne kriminaalasjade menetlemine eri liikmesriikides, kohtualluvuskonfliktid, mitme õigusraamistiku kohaldamine või mitme õigusasutuse osalemine, seosed organiseeritud kuritegevusega või erakordselt kiireloomuline operatiivne vajadus või strateegiline tähtsus liidu tasandil.
- (43) Eurojusti sisestruktuuride loomist käsitlevaid otsuseid tehes peaks haldusnõukogu määrama kindlaks institutsioonilised ja haldussuhted Eurojusti ja tema hallatavate võrgustike vahel, pidades eelkõige silmas nõukogu otsustega 2002/494/JSK, 2007/845/JSK ja 2008/852/JSK loodud võrgustikke ning organiseeritud kuritegevuse vastase õigusala koostöö Euroopa võrgustikku, mis loodi nõukogu 14. juuni 2024. aasta järelduste alusel.
- (44) Eurojust peaks seadma sisse ja säilitama tiheda koostöö Europoliga, et tagada kummagi ameti volituste sidus ja koordineeritud teostamine, vältida tegevuse dubleerimist ning luua õiguskaitsealase luureteabe ja õigusala koordineerimise vaheline järjepidevus, mis võimaldab hangitud kriminaalteabe alusel kiiresti algatada õigeaegseid ja hästi koordineeritud eeluurimisi ja kriminaalasjade menetlusi. Europoli kriminaalteabe hankimise ja analüüsivõimete ning Eurojusti õigusala koordineerimise funktsioonide ühendamise võimaldab pädevatel asutustel kiiremini

avastada piiriülese kuritegevuse mustreid ja tulemuslikult reageerida tekkivatele kuritegevuse ohtudele. Koostöökorras, mis vaadatakse korrapäraselt läbi ning mida komisjoni taotlusel ja temaga konsulteerides ajakohastatakse, tuleks sätestada kõnealuse koostöö praktilised üksikasjad ja konsolideerida väljakujunenud koostöötavad, sealhulgas praktiline kord vastastikuseks kaudseks juurdepääsuks Eurojusti ja Europol valduses olevale teabele päringutabamusel või selle puudumisel põhineva optimeeritud automatiseeritud süsteemi kaudu. Ristkontrollisutlikkuse parandamiseks tuleks seda süsteemi tehniliste meetmete abil optimeerida. Lisaks tuleks näha ette võimalus luua liikmesriikide pädevate asutuste nõusolekul ühiseid operatiivplatvorme ning Europol esindajate võimalus osaleda kolleegiumi koosolekutel, kui neil arutatakse ühist huvi pakkuvaid küsimusi – see aitaks tõhustada operatiivarutelusid ning suunata juhtumitega seotud aruteludesse täiendavaid eksperditeadmisi ja teavet. Europol juurdepääsu Eurojusti käsutuses olevatele andmetele tuleks tehniliste vahendite abil piirata teabega, millega tutvumiseks on kõnealustel liidu ametitel volitus. Eurojust ja Europol peaksid teavitama teineteist ühiste uurimisrühmade rahastamisega seotud tegevusest.

- (45) Eurojust peaks seadma Euroopa Prokuratuuriga sisse tihedad suhted, mis põhinevad kummagi asutuse volituste ja pädevuse piires tehtaval koostööl, ja neid suhteid säilitama. Eurojustile tuleks anda sõnaselged volitused pakkuda Euroopa Prokuratuuri taotlusel tugevamat toetust Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate juhtumite korral, eelkõige selliste juhtumite korral, mis nõuavad uurimismeetmeid või muus vormis koostööd liikmesriikides, kes ei osale Euroopa Prokuratuuri asutamisega seotud tõhustatud koostöös, või juhtumite korral, mis hõlmavad kolmandaid riike või mis nõuavad Euroopa Prokuratuuri läbiviidavate uurimiste ja Euroopa Prokuratuuris mitteosalevate liikmesriikide pädevate asutuste läbiviidavate uurimiste koordineerimist. Parema koordineerimise nende kahe asutuse vahel peaks aitama vältida tegevuse dubleerimist, hõlbustada koostööd mitteosalevate liikmesriikide ja kolmandate riikidega ning toetada juhtumite terviklikku käsitlemist piiriülese mõõtmega uurimiste läbiviimisel. Selleks et parandada tegevuse koordineerimist ja suurendada vastastikust teadlikkust, tuleks ette näha, et Euroopa Prokuratuuri esindajad osalevad sellistel kolleegiumi koosolekutel, kus arutatakse ühist huvi pakkuvaid küsimusi. Teabevahetuse parandamiseks tuleks tehniliste meetmete abil optimeerida Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri vahelist päringutabamusel või selle puudumisel põhinevat automatiseeritud süsteemi. Eurojust peaks põhjendamatult viivitusest teatama Euroopa Prokuratuurile igast kuriteost, mille suhtes Euroopa Prokuratuur võiks teostada oma pädevust, ning teavitama sellest liikmesriike, välja arvatud juhul, kui Euroopa Prokuratuur leiab, et teavitamine mõjutaks tema uurimiste tulemuslikkust või konfidentsiaalsust. Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri vahelise koostöö praktilised üksikasjad tuleks sätestada koostöökorras, mis tuleks korrapäraselt läbi vaadata.
- (46) Selleks et aidata kaasa liidu finantshuvide tõhusale kaitsele, peaks Eurojust tegema koostööd muude pettustevastaste asutustega, kes osalevad liidu finantshuvide kaitsmises, näiteks Euroopa Prokuratuuri, Europol, OLAFi, AMLA ja ELi Tolliametiga, et käsitleda pettustevastase tegevuse koordineerimisega seotud küsimusi, nagu teabevahetuse hõlbustamine, koordineeritud või ühismeetmete võtmine, teabe vahetamine liidu finantshuve kahjustavas tegevuses esilekerkivate kuritegevuse suundumuste kohta, parimate tavade jagamine, sealhulgas infotehnoloogia turvalisuse ja arendamisega seotud küsimustes, ühise aruandluse kriteeriumide kehtestamine, koolitustegevuse koordineerimine või liidu pettustevastase struktuuriga seotud üldine

areng. Kuna Eurojustil on liidu finantshuvide kaitsmisel oluline roll, peaks ta sellises ühises koostöötegevuses aktiivselt osalema.

- (47) Selleks et komisjoni poolt igal aastal vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 325 lõikele 5 esitatav aruanne sisaldaks põhjalikku ülevaadet meetmetest, mida on võetud liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu võitlemiseks, peaks Eurojust andma oma panuse kõnealuse aruande koostamisse. See panus peaks kätkema teavet Eurojusti poolt sel eesmärgil ellu viidud tegevuse ja saavutatud tulemuste kohta.
- (48) Eurojust peaks saama vahetada isikuandmeid liidu muude institutsioonide, organite ja asutustega määral, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks, austades täielikult eraelu puutumatus kaitse põhimõtet ning muid põhiõigusi ja -vabadusi. Eurojust peaks tihendama koostööd kolmandate riikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide organitega, tuginedes koostööstrateegiale, mis töötatakse iga nelja aasta järel välja komisjoniga konsulteerides. Eurojusti ja kolmanda riigi pädevate asutuste vaheline koostöökindel võib kujutada endast kas strateegilist koostöökindet, mis on liidu poolt ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaselt sõlmitud rahvusvahelisest lepingust sõltumatu, kuid sageli eelneb sellele lepingule, või kokkulepet sellise rahvusvahelise lepingu rakendamise kohta. Asjakohasel juhul tuleks liidu poolt kolmandate riikidega sõlmitavatesse rahvusvahelistesse lepingutesse lisada finantsmõjuga koostöökohustused, et tagada operatiivkoostöö jaoks piisavad ressursid. Rahvusvaheliste partneritega tehtava koostöö hõlbustamiseks ja vastastikuse usalduse loomiseks tuleks täpsustada õigusraamistikku, millega reguleeritakse sidekohtunike lähetamist kolmandatesse riikidesse, sealhulgas selles osas, mis puudutab sidekohtunike ülesandeid, andmekaitsekohustusi ja kolmanda riigi pädevate asutustega operatiivsete isikuandmete vahetamise tingimusi. Kui Eurojust tuvastab operatiivse vajaduse teha koostööd kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga, peaks tal olema võimalik juhtida komisjoni tähelepanu vajadusele teha kaitse piisavuse otsus või esitada soovitus rahvusvahelise lepingu üle läbirääkimiste alustamiseks vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 218.
- (49) Ka juhul, kui rahvusvaheline leping puudub, peaks Eurojust seadma sisse ja säilitama operatiivsuhted õiguslase koostöö seisukohast strateegiliselt oluliseks peetavate kolmandate riikidega, eelkõige ELi kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikidega, kus rahastatakse ELi projekte, mille eesmärk on pakkuda ELi õiguslase koostöö ja töömeetodite kaudu partneritele operatiivtuge ja abi. Selleks peaksid saama Eurojusti juures vastava koostöökorra alusel ja pärast haldusnõukogu poolt ametisse nimetamist tegutseda prioriteetsetest kolmandatest riikidest lähetatud kontaktisikud, kes toimivad õiguslase teabe vahetamise usaldusväärsete ja stabiilsete kanalitena ning aitavad vähendada viivitusi koostöötaotluste käsitlemisel. Nende kontaktisikute ülesanne on kiirendada, koordineerida või hõlbustada õiguskoostöö taotluste täitmist, toetada teabevahetust ja tegevuse koordineerimist Eurojusti, liikmesriikide ja asjaomase kolmanda riigi pädevate asutuste vahel ning hõlbustada nende asutuste osalemist Eurojusti toetataval koordineerimisnõupidamistel ja ühistes uurimisrühmades. Kõnealuste kontaktisikute juurdepääs Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemile peaks rangelt piirduma nende ülesannete täitmiseks vajalike andmetega ning operatiivsete isikuandmete vahetamine peaks toimuma üksnes käesolevas määruses konkreetsete olukordade jaoks sätestatud erandite alusel. Selleks et selliste isikute integreerimisega Eurojusti tegevusse kaasneksid asjakohased infoturbe- ja andmekaitsemeetmed, tuleks kehtestada spetsiaalne kord.
- (50) Tuleks ette näha, et kolmandatest riikidest või rahvusvahelistest organisatsioonidest Eurojusti juurde lähetatud sideprokurörid saavad osaleda sellistel kolleegiumi

koosolekutel, kus arutatakse ühist huvi pakkuvaid küsimusi – see peaks aitama tugevdada operatiivsuhteid ja hõlbustada otsest teabevahetust praktikute vahel.

- (51) Eurojusti täieliku autonoomia ja sõltumatuse tagamiseks tuleks talle anda autonoomne eelarve, mille peamine tulullikas on liidu üldeelarvest saadav toetus, välja arvatud liikmesriikide liikmete, asetäitjate ja assistentide töötasud ja hüvitised, mille katavad nende päritoluliikmesriigid. Liidu toetuse ja võimalike muude liidu üldeelarvest makstavate summade suhtes tuleks kohaldada liidu eelarvemenetlust. Raamatupidamisarvestust peaks auditeerima Euroopa Kontrollikoda ja sellele tuleks saada Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoni heakskiit. Eurojusti suhtes tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) 2024/2509³⁶.
- (52) Selleks et tõkestada pettusi, korruptsiooni ja muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust või ametiülesannete täitmisega seotud tõsisid juhtumeid, mis kujutavad endast liidu ametnike ja muude teenistujate kohustuste eiramist ning millega võib kaasneda distsiplinaar- või asjakohasel juhul kriminaalmenetlus, tuleks Eurojusti suhtes piiranguteta kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 883/2013³⁷ (kehtivas redaktsioonis) ning OLAFil peaks olema võimalik viia läbi juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 on Euroopa Prokuratuuri pädevuses uurida liidu finantshuve kahjustavaid pettusi ja muud ebaseaduslikku tegevust ning esitada nende eest süüdistusi, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371³⁸.
- (53) Kolleegium peaks saama üksikasjalikku ja põhjalikku eksperdinõu põhiõiguste kohta, mida ameti tegevus võib mõjutada. Selleks peaks Eurojusti töötajate hulgas olema vähemalt üks ekspert, kelle ülesanne on toetada Eurojusti põhiõiguste järgimise tagamisel kogu ameti tegevuses ja kõigi ülesannete täitmisel, eelkõige ameti operatiivtegevuses, sealhulgas isikuandmete vahetamisel kolmandate riikidega. Eksperdiks peaks olema võimalik määrata Eurojusti töötaja, kes on läbinud erikoolituse põhiõigusi käsitlevate õigusnormide ja tavade alal. See määratud ekspert peaks tegema oma pädevuse piires tihedat koostööd andmekaitseametnikuga. Andmekaitseküsimustes peaks täielik vastutus lasuma andmekaitseametnikul.
- (54) Selleks et suurendada Eurojusti läbipaistvust ja tema tegevuse demokraatlikku järelevalvet, on vaja ELi toimimise lepingu artikli 85 lõike 1 kohaselt luua mehhanism Eurojusti tegevuse ühiseks hindamiseks Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide poolt. Eurojusti tegevuse hindamine peaks toimuma parlamentidevahelise komisjonide kohtumisel, kus osalevad Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide pädevate komisjonide liikmed, ning selle raames tuleks täiel määral austada Eurojusti sõltumatust konkreetsete operatiivjuhtumite korral võetavate meetmete ning vaikimis- ja konfidentsiaalsuskohustuse osas. Käesoleva määruse kohaldamist on asjakohane korrapäraselt hinnata. Hiljemalt viis aastat pärast käesoleva

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (ELT L, 2024/2509, 26.9.2024).

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2016/2030 (ELT L 317, 23.11.2016, lk 1) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2223 (ELT L 437, 28.12.2020, lk 49).

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

määruse jõustumist ja seejärel iga viie aasta järel peaks komisjon hindama Eurojusti tulemuslikkust, pidades silmas ameti eesmärke, volitusi, ülesandeid, juhtimist ja asukohta, ning iga kümne aasta järel tuleks hinnata, kas ameti tegevuse jätkamine on endiselt põhjendatud.

- (55) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 15 lõikega 3 peaks Eurojusti tegevus olema läbipaistev. Haldusnõukogu peaks võtma vastu konkreetsed sätted selle kohta, kuidas tagatakse üldsuse õigus dokumentidega tutvuda. Läbipaistvuskohustust tuleks Eurojusti suhtes kohaldada viisil, mis ei sea mingil moel ohtu konfidentsiaalsuskohustuse täitmist ameti operatiivtegevuses. Euroopa Ombudsmani haldusuurimiste läbiviimisel tuleks seda kohustust arvesse võtta. Selleks et suurendada Eurojusti läbipaistvust liidu kodanike jaoks ning tugevdada tema aruandekohustust, peaks Eurojust oma veebisaidil avaldama oma haldusnõukogu ja juhatuse liikmete nimekirja ning – kui see on kohane – haldusnõukogu koosolekute tulemuste kokkuvõtted, järgides seejuures kohaldatavaid andmekaitse nõudeid.
- (56) Vajalikud sätted Eurojusti käsutusse antavate ruumide kohta Madalmaades, kus on ameti asukoht, ning Eurojusti töötajate ja nende pereliikmete suhtes kohaldatavad erieeskirjad tuleks kehtestada Eurojusti ja Madalmaade Kuningriigi vahelises peakorterilepingus. Kuna käesoleva määrusega luuakse haldusnõukogu, mis ei olnud määrusega (EL) 2018/1727 ette nähtud, tuleks peakorterilepingut muuta või see asendada, tagamaks, et selle isikuline kohaldamisala hõlmab haldusnõukogu liikmeid ja nende perekondi. Sama peaks asjakohasel juhul kehtima ka kolmandatest riikidest lähetatud kontaktisikute ja nende pereliikmete kohta. Vastuvõttev liikmesriik peaks tagama võimalikult head tingimused Eurojusti toimimiseks, sealhulgas mitmekeelse ja Euroopale orienteeritud koolihariduse ning asjakohased transpordiühendused, et meelitada ligi kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid võimalikult laialt geograafiliselt alalt.
- (57) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt luua üksus, mille ülesanne on toetada ja tugevdada liikmesriikide õigusasutuste tegevuse koordineerimist ja nende koostööd seoses raskete kuritegudega, mis mõjutavad kahte või enam liikmesriiki või nõuavad ühistel alustel süüdistuse esitamist, ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada, vaid meetmete ulatuse ja toime tõttu saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (58) [ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ja ilma et see mõjutaks kõnealuse protokoll nr 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.] VÕI [ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on Iirimaa oma [kuupäev] kirjaga teatanud soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.]
- (59) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (60) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti vastavalt määruse (EL) 2018/1725 artiklile 42 ning ta esitas oma arvamuse [kuupäev].

- (61) Käesolevas määruses austatakse täielikult põhiõigusi ja -vabadusi ning järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, nimelt õigust isikuandmete kaitsele ja õigust eraelu puutumatusele, mis on kaitstud vastavalt harta artiklitega 8 ja 7 ning ELi toimimise lepingu artikliga 16, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, mis on sätestatud harta artiklis 47, süütuse presumptsiooni, mis on sätestatud harta artiklis 48, ning kuriteoohvrite õigusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED, EESMÄRGID JA ÜLESANDED

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega asutatakse Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust).
2. Käesoleva määrusega asutatud Eurojust asendab määrusega (EL) 2018/1727 asutatud ameti ja on selle õigusjärglane.
3. Käesolevas määruses on sätestatud õigusnormid, mis käsitlevad Eurojusti struktuuri, toimimist, tegevusvaldkonda ja ülesandeid.
4. Eurojust toetab ja tugevdab liikmesriikide uurimisasutuste ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste tegevuse koordineerimist ja koostööd selliste raskete kuritegude korral, millega tegelemine kuulub artikli 5 kohaselt Eurojusti pädevusse, juhul kui need kuriteod mõjutavad kahte või enamat liikmesriiki või eeldavad ühistel alustel süüdistuse esitamist, sealhulgas juhul, kui neil on tagajärjed liidu tasandil.

Artikkel 2

Õiguslik seisund

1. Eurojust on liidu asutus ja juriidiline isik.
2. Eurojustil on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mis saab juriidilistel isikutel selle liikmesriigi õiguse kohaselt olla. Muu hulgas võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisvara ning olla kohtus menetlusosaline.
3. Eurojusti esindab haldusdirektor.

Artikkel 3

Asukoht

Eurojusti asukoht on Madalmaades Haagis.

Artikkel 4

Ülesanded

Eurojust täidab järgmisi ülesandeid:

- (a) abistab liikmesriikide pädevaid asutusi ja rahvusvaheliste organisatsioonide pädevaid organeid uurimiste läbiviimise ja süüdistuste esitamise parima võimaliku koordineerimise tagamisega, sealhulgas hõlbustab ja toetab Eurojust kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö taotluste ja sellist koostööd käsitlevate otsuste, eelkõige vastastikuse tunnustamise põhimõtet rakendavatel vahenditel põhinevate taotluste ja otsuste tegemist ja täitmist;

- (b) võtab kooskõlas käesoleva määruse ja kohaldatavate andmekaitseenormidega vastu, kogub, talletab, töötleb, analüüsib ja vahetab liikmesriikide pädevate asutuste, liidu institutsioonide, organite ja asutuste, kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja asjaomaste eraõiguslike isikutega oma ülesannete täitmiseks vajalikus ulatuses teavet, sealhulgas operatiivseid isikuandmeid;
- (c) teeb asjakohastes andmebaasides talletatud teabe riskkontrolli, et teha kindlaks piiriüleste uurimiste vahelised seosed, ja teavitab neist asjaomaseid liikmesriike või asjakohasel juhul Euroopa Prokuratuuri;
- (d) kogub, talletab, analüüsib ja säilitab tõendeid üliraskete rahvusvaheliste kuritegude ja nendega seotud kuritegude kohta ning hõlbustab selliste tõendite vahetamist liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutuste ning rahvusvaheliste kriminaalkohtute pädevate organitega või nende otsest kättesaadavaks tegemist sellistele asutustele ja organitele;
- (e) toetab liikmesriikide pädevaid asutusi piiriüleste juhtumite korral tegevuses, mille eesmärk on jälitada, arestida, konfiskeerida ja tagasi võtta kuritegelikult saadud vara, sealhulgas konfiskeerida vara pärast süüdimõistva otsuse tegemist või ilma süüdimõistva kohtuotsuseta kriminaalmenetlustes;
- (f) toetab liikmesriikide pädevaid asutusi kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega koostöösuhete sisseseadmisel ja säilitamisel, et hõlbustada õigusalasest koostööd kriminaalasjades;
- (g) teeb tihedat koostööd liidu organite ja asutustega, eelkõige:
 - i) Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametiga (Europol), sealhulgas vastastikuse kaasamise ja operatiivtegevuse koordineerimise kaudu;
 - ii) Euroopa Prokuratuuriga, toetades viimase uurimisi, mille jaoks on vaja võtta uurimismeetmeid liikmesriikides või teha muus vormis koostööd liikmesriikidega, kes ei osale Euroopa Prokuratuuri asutamisega seotud tõhustatud koostöös,³⁹ või kolmandates riikides või kolmandate riikidega, samuti siis, kui juhtum nõuab Euroopa Prokuratuuri läbiviidavate uurimiste ja Euroopa Prokuratuuris mitteosalevate liikmesriikide pädevate asutuste läbiviidavate uurimiste koordineerimist, sealhulgas ühiste uurimisrühmade loomise toetamist;
 - iii) muude liidu organite ja asutustega, kes oma vastavate volituste piires koguvad Eurojusti ülesannete täitmiseks vajalikku teavet;
- (h) teeb koostööd kriminaalasjades tehtavas õigusalasest koostöös osalevate võrgustike ja asutustega, koordineerib nende tegevust ja toetab neid ning muu hulgas võimaldab neil vajaduse korral oma ruumides tegutseda;
- (i) aitab liikmesriikide pädevatel asutustel kaitsta piiriülestes kriminaalmenetlustes ohvrite õigusi;
- (j) kogub ja analüüsib eriteadmisi, eelkõige uurides Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemis talletatud teavet ning asjakohast riiklikku, rahvusvahelist ja liidu kohtupraktikat ning arendades parimaid tavasid ja andes oma volituste

³⁹ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

piires nõu, asjakohasel juhul Eurojusti kriminaalasjade eksperdikeskuste kontekstis;

- (k) esitab taotluse korral liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele analüüsitulemusi ja annab tehnilist nõu, tuginedes käsitletud juhtumitega seotud eksperditeadmistele;
- (l) annab oma pädevusse kuuluvates küsimustes vajaduse korral tehnilist, operatiiv-, analüütilist, õigus-, finants- ja strateegilist abi;
- (m) teeb struktureeritud ja korrapärasest koostööst liidu finantshuvide kaitsmises osalevate pettustevastaste asutustega, nagu Euroopa Prokuratuur, Europol, OLAF, AMLA ja ELi Tolliamet, sealhulgas sõlmides koostöö üksikasju reguleerivaid kahe- või mitmepoolseid koostöökordi.

Artikkel 5

Eurojusti pädevus

1. Eurojusti pädevuses on järgmised kuriteod, sealhulgas juhul, kui need kuriteod on pandud toime seoses tegevusega, millel on hübriidmõõde, või need moodustavad osa sellisest tegevusest:
 - (a) I lisas loetletud raskete kuritegude liigid;
 - (b) Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvad kuriteod;
 - (c) kuriteod, mis on toime pandud selleks, et hankida vahendeid I lisas loetletud raskete kuritegude toimepanemiseks, hõlbustada või soodustada selliste kuritegude toimepanemist või tagada nende toimepanijate karistamatus.
2. Eurojust tegutseb oma pädevuse piires liikmesriigi pädeva asutuse, rahvusvahelise organisatsiooni pädeva organi või Euroopa Prokuratuuri esitatud taotluse alusel või omal algatusel.
3. Muude kui I lisas loetletud kuriteoliikide puhul võib Eurojust aidata uurimisi läbi viia ja kriminaalasju menetleda liikmesriigi pädeva asutuse esitatud taotluse alusel.
4. Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate kuritegude puhul teostab Eurojust oma pädevust järgmiselt:
 - (a) selliste juhtumite korral, mis hõlmavad liikmesriike, kes ei osale Euroopa Prokuratuuri asutamisega seotud tõhustatud koostöös: nende liikmesriikide või Euroopa Prokuratuuri taotluse alusel;
 - (b) selliste juhtumite korral, mis hõlmavad liikmesriike, kes osalevad Euroopa Prokuratuuri asutamisega seotud tõhustatud koostöös: kui Euroopa Prokuratuur on otsustanud oma pädevust mitte teostada.
5. Eurojust on pädev abistama Euroopa Prokuratuuri ka juhtumite korral, mis hõlmavad kolmandaid riike, või kui on vaja koordineerida Euroopa Prokuratuuri läbiviidavaid uurimisi ja selliste liikmesriikide pädevate asutuste läbiviidavaid uurimisi, kes ei osale Euroopa Prokuratuuri asutamisega seotud tõhustatud koostöös.
6. Eurojust võib aidata uurimisi läbi viia ja kriminaalasju menetleda selliste juhtumite korral, mis mõjutavad:
 - (a) vähemalt kahte liikmesriiki;

- (b) ühte liikmesriiki, kuid juhtumil on tagajärjed liidu tasandil;
- (c) vähemalt ühte liikmesriiki ja kolmandat riiki või rahvusvahelist organisatsiooni, kui on täidetud mõni järgmistest tingimustest:
 - i) kooskõlas direktiivi (EL) 2016/680 artikliga 36 on vastu võetud kaitse piisavuse otsus või kõnealuse kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga on sõlmitud rahvusvaheline leping, koostööleping või koostöökord;
 - ii) kõnealuses kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis on määratud kontaktpunkt; või
 - iii) esineb oluline huvi sellist abi anda;
- (d) kahte või enam kolmandat riiki või rahvusvahelist organisatsiooni, kui juhtumil võivad olla tagajärjed liidu tasandil, tingimusel et kooskõlas direktiivi (EL) 2016/680 artikliga 36 on vastu võetud kaitse piisavuse otsus, igäihega neist on sõlmitud rahvusvaheline leping, koostööleping või koostöökord ning kolleegium on abistamise eelnevalt heaks kiitnud.

II PEATÜKK

EUROJUSTI KORRALDUS

I JAGU

STRUKTUUR

Artikkel 6

Eurojusti struktuur

1. Eurojustil on haldusstruktuur ja tegevusstruktuur.
2. Haldusstruktuur koosneb järgmisest:
 - (a) haldusnõukogu, kes täidab artiklis 10 sätestatud funktsioone;
 - (b) juhatus, kes täidab artiklis 13 sätestatud funktsioone;
 - (c) haldusdirektor, kes täidab artiklis 15 sätestatud ülesandeid.
3. Tegevusstruktuur koosneb järgmisest:
 - (a) liikmesriikide liikmed, kes teostavad artiklis 18 sätestatud volitusi;
 - (b) kolleegium, kes teostab artiklis 20 sätestatud volitusi.

II JAGU

HALDUSNÕUKOGU

Artikkel 7

Haldusnõukogu koosseis

1. Haldusnõukokku kuulub üks esindaja igast liikmesriigist ja üks komisjoni esindaja.
2. Lisaks kuuluvad haldusnõukokku:
 - (a) Eurojusti president, kellel ei ole hääleõigust;
 - (b) haldusdirektor, kellel ei ole hääleõigust.
3. Igal haldusnõukogu liikmel on asendusliige. Asendusliige esindab asjaomast liiget viimase puudumise korral. Liikmesriiki esindavaks haldusnõukogu liikmeks ega tema asendusliikmeks ei tohi olla kõnealuse liikmesriigi Eurojusti liige ega ükski teine Eurojusti juurde lähetatud liikmesriigi esinduse liige.
4. Haldusnõukogu liikmete ja nende asendusliikmete ametisse nimetamisel lähtutakse nende eksperditeadmistest kriminaalõiguse valdkonnas, võttes arvesse nende asjakohast staaži ja kogemusi, sealhulgas juhtimis-, haldus- ja eelarveküsimustes.
5. Kõik haldusnõukogus esindatud osalised püüavad minimeerida oma esindajate vahetumist, et tagada haldusnõukogu töö järjepidevus. Kõik osalised seavad eesmärgi saavutada haldusnõukogus sooline tasakaal.

6. Liikmete ja nende asendusliikmete ametiaeg on neli aastat ning seda võib üks kord pikendada.

Artikkel 8

Haldusnõukogu esimees

1. Haldusnõukogu valib oma hääleõiguslike liikmete hulgast kahekolmandikulise häälteenamusega esimehe ja aseesimehe. Kui esimees ei saa oma ülesandeid täita, asendab teda automaatselt aseesimees.
2. Esimehe ja aseesimehe ametiaeg on neli aastat ning seda võib üks kord pikendada. Kui nende liikmesus haldusnõukogus lõpeb nende ametiaja jooksul, lõpeb nende ametiaeg automaatselt samal päeval.

Artikkel 9

Haldusnõukogu koosolekud

1. Haldusnõukogu koosolekud kutsub kokku esimees.
2. Eurojusti president ja haldusdirektor osalevad aruteludes ilma hääleõiguseta.
3. Haldusnõukogu peab aastas vähemalt kaks koosolekut. Lisaks sellele tuleb haldusnõukogu kokku esimehe algatusel, komisjoni taotlusel või vähemalt ühe kolmandiku liikmete taotlusel.
4. Haldusnõukogu võib kutsuda oma koosolekutele vaatlejana osalema isikuid, kelle seisukoht võib olla huvipakkuv.
5. Vajaduse korral võib haldusnõukogu pidada ühiseid koosolekuid Europoli haldusnõukoguga.
6. Haldusnõukogu liikmed ja nende asendusliikmed võivad vastavalt haldusnõukogu kodukorrale kasutada koosolekutel nõunike või ekspertide abi.
7. Kui päevakorras on konfidentsiaalsusküsimus või huvide konflikt, arutab haldusnõukogu seda ja teeb selle kohta otsuse ilma asjaomase liikme juuresolekuta. Käesoleva sätte kohaldamise üksikasjalikud normid võib kehtestada töökorras.

Artikkel 10

Haldusnõukogu ülesanded

1. Haldusnõukogu annab Eurojusti tegevusele strateegilise suuna ning teeb eelkõige järgmist:
 - (a) võtab vastu artiklis 12 osutatud ühtse programmdokumendi projekti, mis esitatakse komisjonile arvamuse saamiseks;
 - (b) võtab ühtse programmdokumendi komisjoni arvamust arvesse võttes hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega vastu;
 - (c) võtab vastu konsolideeritud iga-aastase tegevusaruande ning iga-aastase ja mitmeaastase tööprogrammi;
 - (d) võtab vastu oma kodukorra ja juhatuse kodukorra;

- (e) võtab vastu haldusnõukogu liikmete, liikmesriikide liikmete ja liikmesriikide esinduste liikmete huvide konfliktide ärahoidmise ja lahendamise eeskirjad;
- (f) võtab vastu julgeolekunormid;
- (g) teostab kooskõlas lõikega 2 Eurojusti töötajate suhtes ametisse nimetava asutuse volitusi, mis on Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjadega antud ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule ning liidu muude teenistujate teenistustingimustega töölepingute sõlmimiseks volitatud asutusele või ametiisikule⁴⁰;
- (h) võtab vastu rakenduseeskirjad Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ja liidu muude teenistujate teenistustingimuste jõustamiseks vastavalt Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade artikli 110 lõikele 2;
- (i) nimetab ametisse haldusdirektori ja vajaduse korral pikendab tema ametiaega või vabastab ta ametist kooskõlas artikliga 14;
- (j) nimetab ametisse kolmandatesse riikidesse lähetatavad kontaktametnikud, kellele on osutatud artiklis 61;
- (k) nimetab ametisse ja vabastab ametist peaarvepidaja ja andmekaitseametniku, kes on oma ametikohustuste täitmisel funktsionaalselt sõltumatud;
- (l) võtab vastu turvalisuse kava, talitluspidevuse kava ja suurõnnetusest taastumise kava;
- (m) võtab vastu otsuse, milles on sätestatud artiklis 72 osutatud riiklike ekspertide Eurojusti juurde lähetamise eeskirjad;
- (n) võtab hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega vastu Eurojusti aastaelarve ja täidab muid Eurojusti eelarvega seotud ülesandeid vastavalt VI peatükile;
- (o) võtab vastu Eurojusti suhtes kohaldatavad finantseeskirjad vastavalt artiklile 69;
- (p) võtab pärast kolleegiumiga konsulteerimist vastu artiklis 60 osutatud koostööstrateegia;
- (q) annab loa koostöökordade sõlmimiseks vastavalt artikli 54 lõikele 3;
- (r) võtab vastu otsused Eurojusti sisestruktuuride loomise ja vajaduse korral nende muutmise kohta, võttes arvesse Eurojusti tegevusega seotud vajadusi ja lähtudes usaldusväärsest eelarvehaldusest;
- (s) võtab vastu muid mitteoperatiivseid otsuseid, mille vastuvõtmine ei ole käesoleva määruse kohaselt sõnaselgelt tehtud juhatusel või haldusdirektori ülesandeks.

2. Haldusnõukogu võtab kooskõlas Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade artikli 110 lõikega 2 vastu otsuse, mis põhineb Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade artikli 2 lõikel 1 ja liidu muude teenistujate teenistustingimuste artiklil 6 ning millega delegeeritakse asjakohased ametisse nimetava asutuse volitused haldusdirektorile ja määratakse kindlaks tingimused, mille alusel võib

⁴⁰ Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1).

volituste delegeerimise peatada. Haldusdirektorile antakse õigus need volitused edasi delegeerida.

3. Erandlike asjaolude korral võib haldusnõukogu oma hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega vastu võetud otsusega ajutiselt peatada ametisse nimetava asutuse volituste delegeerimise haldusdirektorile ja viimase poolt nende volituste edasidelegeerimise ning teostada kõnealuseid volitusi ise või delegeerida need ühele oma liikmetest või mõnele muule töötajale peale haldusdirektori.

Artikkel 11

Haldusnõukogu hääletuskord

1. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, teeb haldusnõukogu otsuseid oma hääleõiguslike liikmete häälteenamusega.
2. Kui komisjon väljendab tõsist muret seoses mõne haldusnõukogule esitatud otsuse ettepanekuga küsimustes, mis on seotud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/715⁴¹ ning Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ja liidu muude teenistujate teenistustingimustega, lükkab haldusnõukogu otsuse vastuvõtmise edasi. Haldusnõukogu vaatab selle 15 päeva jooksul uuesti läbi ja võtab selle koos võimalike muudatustega teisel lugemisel vastu kas oma hääleõiguslike liikmete, sealhulgas komisjoni esindaja kahekolmandikulise häälteenamusega või liikmesriikide esindajate neljaviiendikulise häälteenamusega.
3. Igal hääleõiguslikul liikmel on üks hää. Kui hääleõiguslik liige ei saa hääletusel osaleda, võib tema eest hääletada tema asendusliige.
4. Esimees osaleb hääletamisel.
5. Eurojusti president ja haldusdirektor ei osale hääletamisel.
6. Kui president väljendab kolleegiumi konsensusega vastu võetud otsuse alusel tõsiseid kahtlusi seoses artikli 10 lõike 1 punktis a, c, p või r osutatud otsusega, võtab haldusnõukogu neid kahtlusi täiel määral arvesse ja vaatab vajaduse korral otsuse eelnõu enne selle vastuvõtmist uuesti läbi.
7. Haldusnõukogu kodukorras kehtestatakse üksikasjalikum hääletuskord, eelkõige asjaolud, mille korral üks liige võib tegutseda teise liikme nimel.

Artikkel 12

Aastane ja mitmeaastane programm

1. Iga aasta 30. novembriks võtab haldusnõukogu komisjoni arvamust arvesse võttes vastu aastast ja mitmeaastast programmi sisaldava ühtse programmdokumendi, mis põhineb haldusdirektori koostatud ja juhatuse poolt läbi vaadatud projektil. Haldusnõukogu edastab programmdokumendi Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

⁴¹ Komisjoni 18. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/715 raamfinantsmääruse kohta asutustele, mis on asutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu alusel ning millele osutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 70 (ELT L 122, 10.5.2019, lk 1).

2. Programmdokument jõustub pärast liidu üldeelarve lõplikku vastuvõtmist ja vajaduse korral kohandatakse programmdokumenti vastavalt sellele.
3. Aasta tööprogramm sisaldab üksikasjalikke eesmärke ja eeldatavaid tulemusi, sealhulgas tulemuslikkuse näitajaid. Samuti sisaldab see rahastatavate tegevuste kirjeldust ning iga tegevuse jaoks määratud finants- ja inimressursside näitajaid kooskõlas tegevuspõhise eelarvestamise ja juhtimise põhimõtetega. Aasta tööprogramm on kooskõlas lõikes 4 osutatud mitmeaastase tööprogrammiga. Selles näidatakse selgelt, millised ülesanded on eelmise majandusaastaga võrreldes lisatud, muudetud või kustutatud.
4. Kui Eurojustile antakse uus ülesanne, muudab haldusnõukogu vastuvõetud aastast tööprogrammi. Iga oluline muudatus aasta tööprogrammis võetakse vastu sama korra kohaselt kui algne aasta tööprogramm. Haldusnõukogu võib delegeerida haldusdirektorile õiguse teha aastases tööprogrammis ka vähem olulisi muudatusi.
5. Mitmeaastases tööprogrammis esitatakse üldine strateegiline kava, sealhulgas eesmärgid, artiklis 60 osutatud strateegia koostööks kolmandate riikide asutustega ja rahvusvaheliste organisatsioonide organitega, eeldatavad tulemused ja tulemuslikkuse näitajad. Selles esitatakse ka ressursside kasutamise kava, sealhulgas mitmeaastane eelarve ja personaliplaan mitmeks aastaks. Ressursside kasutamise kava ajakohastatakse igal aastal. Strateegilist programmi ajakohastatakse, kui selleks on vajadus, ja eelkõige artiklis 74 osutatud hindamise tulemuse arvesse võtmiseks.

III JAGU

JUHATUS

Artikkel 13

Juhatus

1. Haldusnõukogu abistab juhatus.
2. Juhatuse esimeheks on Eurojusti president.
3. Juhatuse teeb järgmist:
 - (a) valmistab ette haldusnõukogus vastu võetavad otsused ja jälgib haldusnõukogus vastu võetud otsuste rakendamist;
 - (b) vaatab läbi haldusdirektori koostatud aastaelarve projekti, aasta tööprogrammi projekti ja konsolideeritud iga-aastase tegevusaruande projekti;
 - (c) tagab koos haldusnõukoguga, et sise- ja välisauditi aruannetest ning sise- ja välishindamistest tulenevate järelduste ja soovitude, Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF)⁴² juurdluste tulemuste ning Euroopa Prokuratuuri juurdluste tulemuste, sealhulgas kohtuotsuste suhtes võetakse kooskõlas kohaldatava liidu õigusega asjakohased järelmeetmed;

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

- (d) abistab ja nõustab haldusdirektorit ilma viimase kohustusi mõjutamata haldusnõukogu otsuste elluviimisel eesmärgiga tugevdada haldusjuhtimise ja eelarvehalduse järelevalvet;
 - (e) võtab vastu aruandeid, poliitikadokumente, suuniseid liikmesriikide pädevatele asutustele ja Eurojusti tööga seotud arvamusi, konsulteerides erandjuhtudel eelnevalt kolleegiumiga, kui küsimus on operatiivtegevuse seisukohast olulise tähtsusega;
 - (f) täidab muid talle haldusnõukogu poolt delegeeritud ülesandeid.
4. Juhatus võtab vastu haldusotsuseid, sealhulgas järgmise kohta:
- (a) pettustevastane strateegia, mille aluseks on haldusdirektori koostatud projekt ja mis on proportsionaalne pettuseriskiga, pidades silmas rakendatavate meetmetega seotud kulusid ja tulusid;
 - (b) auditaruannete, sealhulgas Euroopa Andmekaitseinspektori⁴³ aruannete järeelmeetmed;
 - (c) strateegiad, mis on seotud suhetega liidu institutsioonidega ning eelarve planeerimise ja läbirääkimistega, sealhulgas mitmeaastase finantsraamistiku kontekstis;
 - (d) Eurojusti juurde lähetatud sideprokuröride ja kontaktisikute kinnitamine;
 - (e) koostöökorra sõlmimist käsitlevate läbirääkimiste alustamine.
5. Kiireloomulistel juhtudel võib juhatus võtta haldusnõukogu nimel vastu esialgseid otsuseid, eelkõige haldusjuhtimise ja eelarvehalduse küsimustes, sealhulgas ametisse nimetava asutuse volituste delegeerimise peatamise kohta. Sellised otsused esitatakse haldusnõukogu järgmisel koosolekul kinnitamiseks.
6. Juhatus koosneb järgmistest hääleõiguslikest liikmetest:
- (a) Eurojusti president,
 - (b) asepresident,
 - (c) kaks liiget, kelle haldusnõukogu määrab oma hääleõiguslike liikmete hulgast,
 - (d) üks komisjoni esindaja.
7. Haldusdirektor osaleb juhatuses koosolekutel hääleõiguseta ja võib delegeerida oma osalemise vajaduse korral mõnele teisele isikule.
8. Seoses konkreetsete päevakorrapunktidega võib juhatus kutsuda koosolekutele hääleõiguseta vaatlejatena osalema ka teisi isikuid.
9. Haldusnõukogu liikmetest juhatuses liikmete ametiaeg on kaks aastat. Ametiaeg lõpeb ennetähtaegselt, kui asjaomane liige lakkab olemast haldusnõukogu liige.
10. Juhatus tuleb kokku vähemalt üks kord kuus. Juhatus tuleb kokku ka esimehe algatusel või juhatuses liikmete taotlusel.
11. Juhatus teeb otsused liikmete häälteenamusega.

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

IV JAGU

HALDUSDIREKTOR

Artikkel 14

Ametisse nimetamine, ametist vabastamine ja ametiaja pikendamine

1. Haldusdirektor võetakse tööle Eurojusti ajutise teenistujana liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 2 punkti a kohaselt.
2. Haldusnõukogu nimetab haldusdirektori ametisse tema saavutuste ja dokumenteeritud oskuste põhjal juhatuse esitatud kandidaatide nimekirjast pärast avatud ja läbipaistvat valikumenetlust, mille eesmärk on tagada kandidaatide võimalikult laialdane osalemine ja asjakohane sooline tasakaal.
3. Haldusdirektoriga lepingu sõlmimisel esindab Eurojusti haldusnõukogu esimees.
4. Haldusdirektori ametiaeg on viis aastat. Enne selle aja lõppu korraldab juhatuse hindamise, milles võetakse arvesse haldusdirektori töö tulemuslikkusele antud hinnangut ning Eurojusti edasisi ülesandeid ja lahendamist vajavaid küsimusi.
5. Haldusnõukogu võib juhatuse ettepanekul, milles võetakse arvesse lõikes 4 osutatud hindamist, haldusdirektori ametiaega üks kord kuni viieks aastaks pikendada.
6. Haldusdirektor, kelle ametiaega on pikendatud, ei või pikendatud ametiaja lõppedes osaleda sama ametikoha täitmiseks korraldatavas valikumenetluses.
7. Haldusdirektori võib ametist vabastada üksnes haldusnõukogu otsusega, mis tehakse juhatuse ettepanekul.
8. Haldusnõukogu võtab haldusdirektori ametisse nimetamise, ametiaja pikendamise ja ametist vabastamise otsused vastu oma hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

Artikkel 15

Haldusdirektori ülesanded ja kohustused

1. Haldusdirektor juhib Eurojusti ja annab aru haldusnõukogule. Haldusdirektorit abistavad tema ülesannete täitmisel Eurojusti töötajad vastavalt artiklile 71.
2. Haldusdirektor on oma ülesannete täitmisel sõltumatu ning ta ei küsi ega saa juhiseid üheltki valitsuselt ega muult organilt.
3. Haldusdirektor on Eurojusti seaduslik esindaja.
4. Haldusdirektor vastutab käesoleva määrusega Eurojustile pandud ülesannete täitmise eest. Eelkõige vastutab haldusdirektor järgmise eest:
 - (a) Eurojusti igapäevase juhtimise tagamine;
 - (b) haldusnõukogu ja juhatuse poolt vastu võetud otsuste rakendamine;
 - (c) Eurojusti finantseeskirjade järgimise tagamine;
 - (d) ühtse programmdokumendi projekti koostamine ning selle esitamine juhatusele läbivaatamiseks ja haldusnõukogule vastuvõtmiseks pärast komisjoniga konsulteerimist;

- (e) ühtse programmdokumendi rakendamine ja selle kohta haldusnõukogule aru andmine;
- (f) Eurojusti iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande koostamine ning selle haldusnõukogule hindamiseks ja vastuvõtmiseks esitamine;
- (g) haldusnõukogu esimehe toetamine haldusnõukogu koosolekute ettevalmistamisel ning Eurojusti presidendi toetamine juhatuse ja kolleegiumi koosolekute ettevalmistamisel;
- (h) sellise tegevuskava väljatöötamine, mille alusel võetakse kooskõlas kohaldatava liidu õigusega meetmeid seoses sise- ja välisauditi aruannetest ning sise- ja välishindamistest tulenevate järelduste ja soovitude, OLAFi juurdluste tulemuste ning Euroopa Prokuratuuri juurdluste tulemuste, sealhulgas kohtuotsustega, ning tehtud edusammudest kaks korda aastas komisjonile ning korrapäraselt haldusnõukogule ja juhatusele aru andmine;
- (i) liidu finantshuvide kaitsmine ennetusmeetmete rakendamisega pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse tõkestamiseks, ilma et see mõjutaks OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri pädevust, ning valesti makstud vahendite tagasinõudmisega õigusnormide rikkumise avastamise korral;
- (j) Eurojusti pettustevastase võitluse strateegia, tõhususe kasvu ja koostoime strateegia, kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö strateegia ning organisatsiooni juhtimise ja sisekontrollisüsteemide strateegia koostamine ning nende haldusnõukogule heakskiitmiseks esitamine;
- (k) Eurojusti suhtes kohaldatavate finantseeskirjade projekti koostamine, et haldusnõukogu saaks selle vastu võtta;
- (l) Eurojusti tulude ja kulude eelarvestuse projekti koostamine, et haldusnõukogu saaks selle vastu võtta, ning Eurojusti eelarve täitmine;
- (m) mitmekesisuse ja soolise tasakaalu edendamine Eurojusti töötajate värbamisel.

V JAGU

LIIKMESRIIKIDE LIIKMED

Artikkel 16

Liikmesriikide liikmete staatus

1. Iga liikmesriik lähetab kooskõlas oma õigussüsteemiga Eurojusti juurde ühe liikme. Liikmesriigi liikme alaline töökoht on Eurojusti asukohas.
2. Liikmesriigi liige vastab järgmistele nõutele:
 - (a) ta on asjaomase liikmesriigi prokuratuuri või kohtusüsteemi tegevliige;
 - (b) tal on oma liikmesriigi prokuratuuri või kohtu kõrge ametikoha täitmiseks nõutav kvalifikatsioon ning asjakohased praktilised kogemused riiklike õigussüsteemide või asjakohaste rahvusvaheliste või liidu organite ning kriminaalasjades tehtava rahvusvahelise õiguslase koostöö valdkonnas ning
 - (c) oma ülesannete täitmiseks on tal vähemalt artiklis 18 osutatud volitused.

3. Liikmesriigi liikme ametiaeg on viis aastat ja seda võib üks kord pikendada. Kui liikmesriigi liikme asetäitja ei saa liikmesriigi liikme nimel tegutseda või teda asendada, jääb liikmesriigi liige pärast ametiaja lõppu asjaomase liikmesriigi nõusolekul ametisse kuni tema ametiaja pikendamiseni või tema väljavahetamiseni.
4. Iga liikmesriigi liiget toetab artiklis 17 osutatud liikmesriigi esindus.

Artikkel 17

Liikmesriikide esindused

1. Iga liikmesriigi esindus koosneb liikmesriigi liikmest, vähemalt ühest liikmesriigi liikme asetäitjast ja ühest assistendist. Asetäitja alaline töökoht on Eurojusti asukohas. Kui liikmesriik nii otsustab, võib assistendi alaline töökoht olla asjaomases liikmesriigis.
2. Asetäitjal on kohaldatava riigisisese õiguse kohaselt sama staatus ning samad volitused ja juurdepääsuõigused nagu liikmesriigi liikmel. Asetäitjal on õigus tegutseda liikmesriigi liikme nimel või teda asendada. Asetäitja ametiaeg on viis aastat ja seda võib üks kord pikendada.
3. Liikmesriigi liikme nimel tegutseda või teda asendada võib ka assistent, kui tal on artikli 16 lõikes 2 osutatud staatus.
4. Liikmesriigi liiget võivad toetada täiendavad asetäitjad või assistendid. Vajaduse korral ja kolleegiumi nõusolekul võib nende alaline töökoht olla Eurojusti asukohas. Liikmesriigid teavitavad liikmesriikide liikmete, asetäitjate ja assistentide ametisse nimetamisest Eurojusti presidenti ja komisjoni.
5. Liikmesriigi liikme, tema asetäitja ja assistendi töötasud ja hüvitised maksab nende liikmesriik, ilma et see mõjutaks artikli 24 kohaldamist.
6. Iga liikmesriigi esindust toetab vähemalt üks lähetatud riiklik ekspert. Lähetatud riiklikel ekspertidel on kas prokuröri, kohtuniku või riigisisese õiguse kohaselt prokuröri või kohtunikuga võrdväärse pädevusega õigusasutuse esindaja staatus.
7. Liikmesriigid võivad määrata oma esindusse lühiajaliste operatiivülesannete täitmiseks lisatöötajaid, sealhulgas Euroopa õigusalse koolituse võrgustiku praktikante.
8. Lähetatud riiklikud eksperdid ja muud lisatöötajad alluvad Eurojusti operatiivülesannetega seotud ülesannete täitmisel liikmesriigi liikmele.
9. Liikmesriikide esindusi abistavad Eurojusti volitatud töötajad. Iga liikmesriigi esinduse juurde määratud Eurojusti volitatud töötajate arvu ja nende tööülesanded määrab kindlaks haldusdirektor pärast asjaomase liikmesriigi liikmega konsulteerimist.
10. Vähemalt üks liikmesriigi esinduse liige määratakse kontaktisikuks Euroopa õigusalse koostöö võrgustiku ⁴⁴ jaoks ja tema ülesanne on aidata kindlaks teha, kas taotlust tuleks käsitleda Eurojusti või Euroopa õigusalse koostöö võrgustiku abiga.
11. Selleks et Eurojust suudaks kiireloomulistel juhtudel oma ülesandeid viivitamata täita, on liikmesriigi liige, tema asetäitja või assistent, kellel on õigus liikmesriigi

⁴⁴ Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus 2008/976/JSK Euroopa õigusalse koostöö võrgustiku kohta (ELT L 348, 24.12.2008, lk 130).

liiget asendada, või lähetatud riiklik ekspert valmis võtma vastu ja käsitlema kiireloomulisi taotlusi igal ajal ehk igal nädalapäeval ja ööpäev läbi.

12. Kui liikmesriikide esinduste liikmed tegutsevad Eurojusti operatiivülesannete raames, käsitatakse kõnealuse tegevusega seotud asjaomaseid kulusid tegevuskuludena.

Artikkel 18

Liikmesriikide liikmete volitused

1. Liikmesriigi liikmel on õigus teha järgmist:
- (a) avada, registreerida ja hallata juhtumeid Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemis;
 - (b) võtta otse ühendust, konsulteerida ja vahetada operatiivteavet ja tõendeid iga oma liikmesriigi pädeva asutusega ning liidu asjakohase organi või asutusega, sealhulgas Euroopa Prokuratuuri ja Europoliga;
 - (c) võtta otse ühendust, konsulteerida ning vahetada operatiivteavet ja tõendeid kolmandate riikide pädevate asutustega ja rahvusvaheliste organisatsioonide pädevate organitega vastavalt oma liikmesriigi rahvusvahelistele kohustustele ja kooskõlas andmekaitse normidega;
 - (d) hõlbustada või muul viisil toetada õiguskoostöö taotluste ja vastastikuse tunnustamise taotluste esitamist ja täitmist;
 - (e) anda kogu olemasoleva asjakohase teabe, sealhulgas asjakohasel juhul andmekaitseametnikult saadud teabe põhjal luba edastada kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artiklitega 94b, 94c ja 94d operatiivseid isikuandmeid, mis on vajalikud konkreetse uurimise jaoks, millega tema liikmesriik on seotud; kui edastatavad operatiivsed isikuandmed on selle uurimise raames esitanud mitu liikmesriiki, on vajalik iga andmed esitanud liikmesriigi liikme luba;
 - (f) korraldada koordineerimisnõupidamisi või koordineerimiskeskusi;
 - (g) osaleda ühistes uurimisrühmades ning vajaduse korral algatada või hõlbustada nende moodustamist ja toimimist, sealhulgas allkirjastades ühiste uurimisrühmade kokkuleppeid;
 - (h) osaleda ühiste operatiivplatvormide, kriminaalasjade eksperdikeskuste ja õiguslase koordineerimise platvormide tegevuses;
 - (i) osaleda vajaduse korral operatiivrakkerühmades ja Europoli operatiivnõupidamistel;
 - (j) paluda oma liikmesriigi pädevatel asutustel nõustuda koordineerimismehhanismide, sealhulgas ühiste operatiivplatvormide loomisega Europoliga, nagu on osutatud artikli 57 lõikes 5;
 - (k) taotleda oma liikmesriigi pädevatelt asutustelt konkreetsete tegude uurimist või nendega seoses süüdistuse esitamist või kriminaalmenetluses konkreetse toimingu tegemist või mis tahes muu meetme võtmist, mis on uurimise või süüdistuse esitamise seisukohast põhjendatud;
 - (l) aidata teha kindlaks, hoida ära ja lahendada kohtualluvuskonflikte, sealhulgas esitades põhjendatud arvamusi, kutsudes oma liikmesriigi pädevaid asutusi üles

nõustuma, et üks neist on süüdistuse esitamiseks kõige sobivam, ning hõlbustades menetluste üleandmist.

2. Liikmesriigi liige võib oma liikmesriigi pädeva asutuse nõusolekul ja kooskõlas riigisisese õigusega teha järgmist:
 - (a) esitada või täita õiguskoostöö taotlusi või vastastikuse tunnustamise taotlusi, sealhulgas:
 - i) anda korraldusi või esitada taotlusi uurimismeetmete võtmiseks, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/41/EL;
 - ii) anda välja, taotleda või täita arestimisotsuseid, nagu on sätestatud määruses (EL) 2018/1805;
 - iii) anda välja Euroopa andmeesitamismäärusi või Euroopa andmesäilitamismäärusi, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/1543⁴⁵;
 - (b) taotleda oma liikmesriigi kriminaaltulu jälitamise üksustelt teavet kuriteovahendite, tulude ja varade kohta, mille kohta on tehtud või võidakse teha arestimis- või konfiskeerimisotsus, ning viivitamata meetmete võtmist kuni arestimisotsuse tegemiseni, nagu on sätestatud direktiivis (EL) 2024/1260⁴⁶.
3. Kiireloomulistel juhtudel, kui liikmesriigi pädeva asutusega ei ole võimalik õigeaegselt ühendust võtta, on lõikes 2 osutatud meetmeid vastavalt oma riigisisesele õigusele pädevad võtma liikmesriikide liikmed. Nad teavitavad liikmesriigi pädevat asutust põhjendamatult viivitusega kõigist käesoleva lõike kohaselt võetud meetmetest.
4. Kui riigisisese õiguse kohaselt antakse lõigetes 2 ja 3 osutatud volitused mõnele muule liikmesriigi pädevale asutusele, võib liikmesriigi liige taotleda kõnealuselt asutuselt asjaomase meetme võtmist või täitmist.
5. Ilma et see mõjutaks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid anda oma Eurojusti liikmetele käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks lisavolitusi. Need liikmesriigid teavitavad komisjoni ja kolleegiumi kõnealustest volitustest.
6. Liikmesriikide liikmetel on kooskõlas riigisisese õigusega juurdepääs järgmistes oma liikmesriigi registrites sisalduvale teabele või võimalus seda teavet põhjendamatult viivitusega saada:
 - (a) karistusregister;
 - (b) vahistatud isikute register;
 - (c) uurimisregistrid;
 - (d) DNA, sõrmejälgede ja sõidukite registrid, kui vastav teave on kriminaaluurimise seisukohast oluline;

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2023. aasta määrus (EL) 2023/1543, mis käsitleb Euroopa andmeesitamismäärust ja Euroopa andmesäilitamismäärust elektrooniliste tõendite hankimiseks kriminaalmenetluses ja kriminaalmenetluse järgsete vabadusekaotuslike karistuste täitmisele pööramiseks (ELT L 191, 28.7.2023, lk 118).

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. aprilli 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1260, mis käsitleb kriminaaltulu tuvastamist ja konfiskeerimist (ELT L, 2024/1260, 2.5.2024).

- (e) ECRIS-TCN vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/816⁴⁷ artikli 14 lõigetele 1 ja 4;
- (f) pangakontode keskregistrid ja andmeotsingusüsteemid, mis on loodud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2019/1153⁴⁸;
- (g) muud avaliku sektori asutuste registrid, kui neis sisalduv teave on vajalik selleks, et liikmesriikide liikmed saaksid täita käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid.

VI JAGU

KOLLEEGIUM

Artikkel 19

Kolleegiumi koosseis

1. Kolleegiumi moodustavad kõik liikmesriikide liikmed.
2. Kolleegiumi liikmeid võivad abistada nõunikud või eksperdid.

Artikkel 20

Kolleegiumi volitused ja ülesanded

1. Kolleegium vastutab Eurojusti operatiivülesannete täitmise eest ja tegutseb täiesti sõltumatult.
2. Kolleegium teeb eelkõige järgmist:
 - (a) hõlbustab omavahel seotud menetluste kindlakstegemist, muu hulgas paludes liikmesriikide liikmetel kontrollida, kas nende vastavates liikmesriikides on pooleli paralleelsed uurimised või kriminaalasjade menetlused, mis on seotud sarnaste faktide või süütegudega;
 - (b) teeb kindlaks valdkonnaülesed teemad ja parimad tavad operatiivküsimustes, paludes vajaduse korral liikmesriikide liikmetel teha koostööd õiguslase koostöö võrgustike asjaomaste riiklike kontaktpunktide või oma liikmesriigi muude pädevate asutustega;
 - (c) palub haldusdirektoril koostada analüüse rahvusvahelise, liidu ja liikmesriikide kohtupraktika mõju kohta operatiivküsimustele;
 - (d) annab juhatusel operatiivset teavet kolmandate riikidega tehtava koostöö prioriteetide kindlaksmääramiseks ja operatiivdokumentide koostamiseks, millega seoses Europol on taotlenud Eurojusti panust;

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/816, millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN), ning muudetakse määrust (EL) 2018/1726 (ELT L 135, 22.5.2019, lk 1).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1153, millega kehtestatakse normid finants- ja muu teabe kasutamise hõlbustamiseks teatavate kuritegude tõkestamisel, avastamisel, uurimisel ja nende eest vastutusele võtmisel ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2000/642/JSK (ELT L 186, 11.7.2019, lk 12).

- (e) taotleb juhatuselt kriminaalasjade ekspordikeskuste loomist kooskõlas artikliga 31 ja õigusalse koordineerimise platvormide loomist kooskõlas artikliga 27;
 - (f) annab juhatuse või haldusnõukogu taotlusel nõu teemadel, mis on otseselt seotud operatiivküsimustega;
 - (g) võtab vastu oma ülesannete täitmiseks vajaliku rakendamiskorra.
3. Kolleegium teeb operatiivseid otsuseid, sealhulgas järgmistes küsimustes:
- (a) omaalgatuslike juhtumite avamine, registreerimine ja haldamine Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemis ühe või mitme liikmesriigi esitatud teabe või kolmandalt riigilt, rahvusvaheliselt organisatsioonilt või liidu organilt või asutusest, eelkõige Europolilt ja Euroopa Prokuratuurilt saadud teabe või Eurojusti töötajate poolt välja töötatud teabe alusel;
 - (b) juhul kui on avatud omaalgatuslik juhtum vastavalt punktile a, sellise teabe edastamine asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele, mis on oluline nende pädevusse kuuluda võivate uurimiste ja kriminaalasjade menetluste algatamiseks, laiendamiseks või läbiviimiseks;
 - (c) juhul kui on avatud omaalgatuslik juhtum vastavalt punktile a, koordineerimisnõupidamise korraldamine, kui kolleegium leiab, et asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste otsene koostöö on vajalik nende uurimiste ja kriminaalasjade menetluste tulemusliku koordineerimise tagamiseks;
 - (d) selle hindamine, kas ühe liikmesriigiga seotud juhtumil on tagajärjed liidu tasandil artikli 5 lõike 6 punkti b tähenduses;
 - (e) selle kindlaksmääramine, kas on olemas oluline huvi pakkuda abi juhtudel, mis hõlmavad vähemalt ühte liikmesriiki ja kolmandat riiki või rahvusvahelist organisatsiooni, vastavalt artikli 5 lõike 5 punkti c alapunktile iii;
 - (f) artikli 5 lõike 6 punkti d kohaldamisalasse kuuluvate kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide esitatud koostöötaotluste heakskiitmine.

Artikkel 21

Kolleegiumi koosolekud

1. Kolleegiumi koosolekud kutsub kokku president.
2. Kolleegium tuleb kokku vähemalt üks kord kuus. Kolleegium tuleb kokku ka presidendi algatusel või vähemalt ühe kolmandiku kolleegiumi liikmete taotlusel.
3. Vajaduse korral kutsutakse kolleegiumi koosolekutel ilma hääleõiguseta osalema haldusdirektor ja Eurojusti volitatud töötajad.
4. Kui arutatakse ühist huvi pakkuvaid küsimusi, kutsub kolleegium oma koosolekutel ilma hääleõiguseta osalema Euroopa Prokuratuuri ja Europoli esindajaid. Vajaduse korral võib ta kutsuda oma koosolekutel ilma hääleõiguseta osalema ka liidu asutuste esindajaid, Eurojusti juurde lähetatud sideprokuröre, Eurojusti juurde lähetatud kontaktisikuid ja muude riiklike või rahvusvaheliste pädevate asutuste esindajaid.
5. Kolleegium võib oma koosolekul vaatljana osalema kutsuda mis tahes teisi isikuid, kelle arvamus võib kolleegiumile huvi pakkuda.

Artikkel 22

Kolleegiumi hääletuskord

1. Kolleegium püüab oma otsused vastu võtta konsensuse alusel. Kui konsensust ei saavutata, võtab kolleegium otsused vastu oma liikmete häälteenamusega ilma põhjendamatu viivitusest.
2. Igal liikmesriigi liikmel on üks hääl. Hääleõigusega liikme puudumise korral võib hääleõigust kasutada tema asetäitja vastavalt artikli 17 lõikes 2 sätestatud tingimustele. Asetäitja puudumise korral võib hääleõigust kasutada assistent vastavalt artikli 17 lõikes 3 sätestatud tingimustele.

Artikkel 23

Eurojusti president ja asepresident

1. Kolleegium valib liikmesriikide liikmete seast oma liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega presidendi ja ühe asepresidendi. Kui pärast teist valimisvooru ei ole kahekolmandikulise häälteenamuseni jõutud, valitakse asepresident kolleegiumi liikmete lihthäälteenamusega, presidendi valimiseks on aga endiselt vajalik kahekolmandikuline häälteenamus.
2. President täitab oma ülesandeid kolleegiumi nimel. President teeb järgmist:
 - (a) esindab Eurojusti institutsioonilistes välissuhetes;
 - (b) kutsub kokku ja juhatab kolleegiumi ja juhatuse koosolekuid ning hoiab kolleegiumi kursis viimasele huvi pakkuvate küsimustega;
 - (c) juhib kolleegiumi tööd;
 - (d) osaleb ilma hääleõiguseta haldusnõukogu koosolekutel;
 - (e) täidab muid kodukorras sätestatud ülesandeid.
3. Asepresident täidab lõikes 2 sätestatud ülesandeid, mille president on talle usaldanud, ja asendab presidendi, kui viimane ei saa oma ülesandeid täita. Presidendi ja asepresidendi abistavad nende ülesannete täitmisel Eurojusti töötajad.
4. Presidendi ja asepresidendi ametiaeg on neli aastat ning seda võib üks kord pikendada.
5. Kui liikmesriigi liige valitakse Eurojusti presidendiks või asepresidendiks, pikendatakse tema ametiaega tagamaks, et ta saab täita oma ülesandeid presidendi või asepresidendina.
6. Kui president või asepresident ei vasta enam oma ülesannete täitmiseks vajalikele tingimustele, võib kolleegium ta ühe kolmandiku liikmete ettepanekul ametist vabastada. Otsus võetakse vastu kolleegiumi liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega, millest on välja arvatud asjaomase presidendi või asepresidendi hääl.
7. Kui liikmesriigi liige valitakse Eurojusti presidendiks, võib asjaomane liikmesriik lähetada uue nõuetekohase kvalifikatsiooniga isiku, et liikmesriigi esindust presidendi volituste ajaks tugevdada. Kui liikmesriik otsustab sellise isiku lähetada, on tal õigus taotleda kulude hüvitamist vastavalt artiklile 24.

Presidendi ametikohale valimisega seotud kulude hüvitamise mehhanism

1. Liikmesriigil, kelle liige valitakse presidendiks, on õigus artikli 23 lõikes 7 osutatud kulude hüvitamisele nõukogu poolt rakendusaktidega kindlaks määratud mehhanismi kohaselt.
2. Liikmesriigil on õigus hüvitisele, kui:
 - (a) tema liige on valitud presidendiks;
 - (b) ta taotleb kolleegiumilt hüvitist ja esitab põhjenduse vajaduse kohta tugevdada suurenenud töökoormuse tõttu liikmesriigi esindust.
3. Antav hüvitis moodustab 50 % töötasust, mida liikmesriik lähetatud isikule maksab. Elamiskulud ja muud seotud kulud hüvitatakse alusel, mis on võrreldavad välismaale lähetatud liidu ametnikele või muudele teenistujatele makstava hüvitisega.
4. Hüvitusmehhanismi rahastatakse Eurojusti eelarvest.

III PEATÜKK

OPERATIIVKÜSIMUSED

I JAGU

ÕIGUSALASE KOOSTÖÖ JA KOORDINEERIMISE HÕLBUSTAMINE

Artikkel 25

Piiriüleste uurimiste ja kriminaalasjade menetluste toetamine

1. Eurojust toetab ja tugevdab koostööd liikmesriikide pädevate asutuste, kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide pädevate organite vahel ning tagab uurimiste ja kriminaalasjade menetlemise parima võimaliku koordineerimise, eelkõige operatiiv-, analüütilise ja strateegilise toe pakkumise kaudu.
2. Lõike 1 kohaldamisel võib Eurojust eelkõige teha järgmist:
 - (a) korraldada ja hõlbustada koordineerimisnõupidamisi ja koordineerimiskeskusi ning pakkuda vajalikku logistilist tuge, sealhulgas kirjalikku ja suulist tölget;
 - (b) hõlbustada ja toetada õigusalse koostöö ja vastastikuse tunnustamise vahendite taotluste esitamist, edastamist ja täitmist, eelkõige järgmiselt:
 - i) andes nõu asjakohaste vahendite ja kohaldatavate õiguslike nõuete kohta;
 - ii) toetades taotluste koostamist, edastamist ja nende suhtes järelmeetmete võtmist;
 - iii) hõlbustades kontaktide loomist liikmesriikide pädevate asutuste, kolmandate riikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide pädevate organitega ning vajaduse korral eraõiguslike isikutega;
 - iv) leides taotluste täitmisest keeldumise korral alternatiivseid lahendusi;
 - v) osutades abi konkureerivate või vastuoluliste õiguskoostöö taotluste, sealhulgas nõukogu raamotsuse 2002/584/JSK⁴⁹ kohaselt välja antud Euroopa vahistamismääruste korral, esitades näiteks põhjendatud arvamusi;
 - (c) olla abiks liikmesriikide pädevate asutuste vaheliste kohtualluvuskonfliktide ennetamisel, kindlakstegemisel ja lahendamisel, sealhulgas järgmiselt:
 - i) tehes kindlaks paralleelsed või omavahel seotud menetlused;
 - ii) andes õigusnõu, sealhulgas topeltkaristamise keelu põhimõtte kohaldamise kohta;
 - iii) esitades mittesiduvaid põhjendatud arvamusi või soovitusi kohtualluvuskonfliktide lahendamise kohta;

⁴⁹ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1), mida on muudetud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsusega 2009/299/JSK (ELT L 81, 27.3.2009, lk 24).

- iv) kutsudes pädevaid asutusi üles nõustuma, et üks neist on süüdistuse esitamiseks kõige sobivam;
 - v) hõlbustades menetluste üleviimist;
 - (d) hõlbustada ja toetada teabevahetust liikmesriikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide pädevate organite vahel;
 - (e) ristkontrollida kooskõlas käesoleva määrusega asjakohastes andmebaasides sisalduvat teavet, et teha kindlaks piiriüleste uurimiste vahelised seosed ja toetada neid uurimisi;
 - (f) hõlbustada ja toetada piiriüleste juhtumite korral kuritegelikul teel saadud vara piiriülest jälitamist, arestimist, konfiskeerimist ja tagasivõitmist, sealhulgas vara konfiskeerimist pärast süüdimõistva otsuse tegemist või ilma süüdimõistva kohtuotsuseta kriminaalmenetlustes;
 - (g) paluda Europolilt tuge, sealhulgas käimasolevate konkreetsete kriminaaluurimistega seotud operatiivanalüüse, mille aluseks on Eurojusti või liikmesriikide esitatud uurimisandmed.
3. Liikmesriikide pädevad asutused teavitavad Eurojusti viimase taotluse korral selliste menetluste tulemustest, mille raames nad on saanud käesoleva artikli alusel abi, sealhulgas võimaluse korral asjakohastest kohtuotsustest ja võetud järelmeetmetest.
4. Eurojust toetab käesoleva artikli rakendamist oma volitatud töötajate kaudu, kes tegutsevad liikmesriikide liikmete juhtimisel kooskõlas käesoleva määrusega.

Artikkel 26

Ühiste uurimisrühmade toetamine

1. Eurojust pakub ühistele uurimisrühmadele operatiiv-, tehnilist, analüütilist, õiguslikku ja rahalist tuge, sealhulgas järgmiselt:
- (a) andes nõu ühise uurimisrühma moodustamise võimaluste ja õiguslike nõuete, sealhulgas Europoli võimaliku osalemise teemal;
 - (b) abistades ühiste uurimisrühmade moodustamist käsitlevate kokkulepete koostamisel ja nende üle läbirääkimiste pidamisel;
 - (c) andes nõu süüdistuse esitamise strateegiate ja operatiivmeetmete rakendamise teemal.
2. Liikmesriikide liikmete ja liikmesriikide esinduste teiste liikmete roll ja staatus ühises uurimisrühmas määratakse kindlaks ühise uurimisrühma moodustamise kokkuleppes.
3. Kui see on ühise uurimisrühma moodustamise kokkuleppega nii ette nähtud, võivad Eurojusti töötajad osaleda kõnealuse ühise uurimisrühma tegevuses kokkuleppes sätestatud tingimuste, sealhulgas kohaldatavat vastutust käsitlevate tingimuste kohaselt.
4. Eurojusti töötajad võivad ühise uurimisrühma tegutsemiskohaks oleva liikmesriigi õiguse piires aidata kaasa uurimisrühma tegevusele ja selle liikmete vahelisele teabevahetusele.

5. Eurojust töötleb Eurojusti volitatud töötajate poolt ühises uurimisrühmas osalemise käigus saadud teavet teabe esitanud liikmesriigi nõusolekul ja vastutusel käesolevas määruses sätestatud tingimuste kohaselt.
6. Eurojust toetab ühiste uurimisrühmade riiklike ekspertide võrgustikku (ühiste uurimisrühmade võrgustikku) oma töötajate kaudu, eelkõige järgmiselt:
 - (a) korraldades võrgustiku koosolekuid ja koolitusi;
 - (b) kogudes ja analüüsides erinevate ühiste uurimisrühmade hinnanguid;
 - (c) hallates Eurojusti rahalist toetust ühistele uurimisrühmadele;
 - (d) täites ühiste uurimisrühmade võrgustiku sekretariaadile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2023/969⁵⁰ määratud ülesandeid.
7. Eurojusti rahalist toetust antakse vastavalt määrusele (EL, Euratom) 2024/2509 ning see võib hõlmata lihtsustatud rahastamisvormide kasutamist, sealhulgas kindlasummalisi makseid, või ühikuhindade või ühtse määra alusel rahastamist. Eurojust võib otse katta või hüvitada ühiste uurimisrühmade moodustamiseks ja toimimiseks vajalikke kulusid, sealhulgas reisi, majutuse, suulise ja kirjaliku tõlke, koordineerimistegevuse, varustuse ja operatiivtoega seotud kulusid.

Artikkel 27

Õiguslase koordineerimise platvormid

1. Eurojust võib kahe või enama liikmesriigi taotlusel või omal algatusel ja asjaomaste liikmesriikide nõusolekul luua õiguslase koordineerimise platvormi, et toetada eriti keerulisi piiriüleseid uurimisi või kriminaalasjade menetlusi või tõhustada koostööd teatavate raskete kuritegude liikide käsitlemisel.
2. Õiguslase koordineerimise platvormid koosnevad asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste esindajatest, sealhulgas liikmesriikide esinduste liikmetest, ning neid toetavad Eurojusti volitatud töötajad.
3. Liikmesriikide pädevate asutuste nõusolekul võib kutsuda platvormi tegevuses osalema liidu organite ja asutuste ning muude asjaomaste rahvusvaheliste õigusvaldkonna osalejate, samuti kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindajaid.
4. Eurojust pakub õiguslase koordineerimise platvormidele operatiiv-, tehnilist, analüütilist, õiguslikku ja rahalist tuge. Samuti pakub ta vajalikku logistilist tuge, sealhulgas ruume ja turvalisi sidevahendeid.
5. Õiguslase koordineerimise platvormid teevad eelkõige järgmist:
 - (a) hõlbustavad õigusasutuste jaoks oluliste andmete ja tõendite vahetamist, sealhulgas selleks, et toetada ühiste süüdistuse esitamise strateegiate väljatöötamist ja rakendamist;
 - (b) annavad Eurojustile teavet operatiivanalüüside tegemiseks kooskõlas käesoleva määrusega;

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/969, millega luuakse koostööplatvorm ühiste uurimisrühmade tegevuse toetuseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1726 (ELT L 132, 17.5.2023, lk 1).

- (c) pakuvad liikmesriikide pädevatele asutustele spetsialiseeritud abi, sealhulgas vajaduse korral artiklis 31 osutatud kriminaalasjade eksperdikeskuste toel.
6. Õiguslase koordineerimise platvormi raames töödeldavat teavet käsitletakse kooskõlas käesoleva määrusega ning talletatakse ja töödeldakse artiklis 41 osutatud kohtuasjade haldamise süsteemis.

II JAGU

EUROJUSTI OMAALGATUSLIK OPERATIIVTEGEVUS

Artikkel 28

Omaalgatuslik tegevus

1. Kui liikmesriikide pädevad asutused või Euroopa Prokuratuur ei ole taotlust esitanud, võib Eurojust kooskõlas käesoleva määrusega viia omal algatusel ellu operatiivtegevust seoses käimasolevate või võimalike uurimiste või kriminaalasjade menetlustega, mis hõlmavad käesoleva määruse kohaselt Eurojusti pädevusse kuuluvaid raskeid kuritegusid, tuginedes teabele, mille on esitanud liikmesriigid, kolmandad riigid, rahvusvahelised organisatsioonid, liidu institutsioonid, organid ja asutused või eraõiguslikud isikud või mis on saadud avalikult kättesaadavatest allikatest.
2. Kui Eurojust tegutseb omal algatusel, võivad liikmesriikide liikmed, tuues välja asjaomased põhjused, paluda oma liikmesriigi pädevatel asutustel teha järgmist:
 - (a) alustada teatavate tegude uurimist või seotud kriminaalasja menetlemist;
 - (b) nõustuda, et mõne teise liikmesriigi pädeval asutusel võivad olla paremad võimalused alustada teatavate tegude uurimist või seotud kriminaalasja menetlemist;
 - (c) laiendada uurimiste ulatust, hõlmates muud liikmesriigid või kolmandad riigid, mis algselt ei olnud uurimisega seotud;
 - (d) prioriseerida vastuoluliste või konkureerivate õiguskoostöö taotluste korral teatav taotlus;
 - (e) anda luba teha vajaduse korral asjakohaste andmebaaside riskikontroll, mis aitaks teha kindlaks juhtumitevahelised seosed;
 - (f) koordineerida asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste tegevust;
 - (g) taotleda Europolilt operatiiv- või analüütilist tuge kooskõlas artikliga 57;
 - (h) moodustada ühise uurimisrühma;
 - (i) teha uurimise eritoiminguid;
 - (j) edastada Eurojustile tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet;
 - (k) võtta muid uurimise ja kriminaalasjade menetlemise seisukohast põhjendatud meetmeid.
3. Lisaks võivad liikmesriikide liikmed teha järgmist:

- (a) teavitada oma liikmesriigi pädevaid asutusi uurimistest või kriminaalasjade menetlustest, millel võivad olla tagajärjed liidu tasandil või mis võivad mõjutada veel teisi liikmesriike peale nende, kes on asjaga otseselt seotud;
 - (b) edastada oma liikmesriigi pädevatele asutustele Eurojusti pädevusse kuuluvate uurimiste ja kriminaalasjade menetluste algatamise, laiendamise või läbiviimise seisukohast asjakohast teavet;
 - (c) esitada teatavate juhtumite kohta põhjendatud arvamusi ja edastada need arvamused asjaomastele liikmesriikidele;
 - (d) esitada või täita kiireloomulistel juhtudel kooskõlas käesoleva määrusega õiguskooostöö taotlusi.
4. Kui kahe või enama liikmesriigi vahelise õiguslase koostöö taotluste või koostöö suhtes tehtud otsuste puhul ilmnevad takistused, sealhulgas juhul, kui tegemist on vastastikuse tunnustamise põhimõtet rakendavatel vahenditel põhinevate taotluste või otsustega, ja kui neid takistusi ei ole võimalik asjaomaste pädevate asutuste vaheliste konsultatsioonide abil kõrvaldada, võivad liikmesriikide liikmed omal algatusel või oma riigi asjaomaste pädevate asutuste taotlusel esitada juhtumi kohta põhjendatud arvamuse.
5. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused vastavad liikmesriikide liikmete lõike 2 kohastele taotlustele ning lõigetes 3 ja 4 osutatud põhjendatud arvamustele põhjendamatult viivitusega. Nad võivad keelduda neid taotlusi täitmast või neid arvamusi mitte järgida, kui nende täitmine või järgimine kahjustaks riigi olulisi julgeolekuhuve, ohustaks käimasoleva uurimise või kriminaalaja menetlemise edukust või mõne inimese turvalisust.
6. Seoses lõike 2 kohaldamisega võivad Eurojusti volitatud töötajad lõikes 1 osutatud teavet kasutades koondada, analüüsida ja edastada asjakohast operatiivteavet liikmesriikide liikmetele või kolleegiumile asjakohaste järeelmeetmete võtmiseks. Selleks võivad Eurojusti volitatud töötajad kohtuasjade haldamise süsteemis isikuandmeid ajutiselt talletada ja analüüsida, ent üksnes selleks, et liikmesriigi liige või kolleegium saaks otsustada, kas need andmed on Eurojusti ülesannete täitmise seisukohast asjakohased ja kas kohtuasjade haldamise süsteemis tuleks avada juhtum. Neid andmeid võib säilitada Eurojusti poolt selleks otstarbeks ette nähtud turvalises ja kontrollitud keskkonnas kuni kuus kuud, tingimusel et kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid, mis on sisuliselt samaväärsed kohtuasjade haldamise süsteemi jaoks kindlaks määratud kaitsemeetmetega. Kui liikmesriigi liige või kolleegium ei ole erandjuhul suutnud seda otsust kõnealuse tähtaja jooksul teha, võib seda tähtaega üks kord kuni kuus kuud pikendada.
7. Eurojusti töötajad võivad seoses lõigete 3 ja 4 kohaldamisega koostada ka põhjendatud arvamusi ning edastada need liikmesriikide liikmetele või kolleegiumile asjakohaste järeelmeetmete võtmiseks.
8. See, kas ja milliseid meetmeid kooskõlas riigisisese ja liidu õigusega seoses Eurojusti käesoleva artikli kohase tegevusega võtta, jääb asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste otsustada.

Artikkel 29

Tõendite talletamine, analüüsimine ja säilitamine

1. Selleks et toetada liikmesriikide tegevust võitluses ülraskete rahvusvaheliste kuritegude ja nendega seotud kuritegude vastu, arendab ja säilitab Eurojust kooskõlas käesoleva määrusega suutlikkust koguda, talletada, analüüsida ja säilitada tõendeid ja teavet, mida saab kasutada nende kuritegudega seotud tõenditena.
2. Kolleegiumi või komisjoni taotlusel võib Eurojust nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel laiendada lõikes 1 osutatud suutlikkust muudele raskete kuritegude liikidele, mis kuuluvad käesoleva määruse kohaselt tema pädevusse, tingimusel et see on oluline selliste uurimiste ja kriminaalasjade menetluste toetamiseks, mille jaoks on loodud ühine uurimisrühm või õiguslase koordineerimise platvorm.
3. Lõike 1 kohaldamisel võib Eurojust kooskõlas käesoleva määrusega saada tõendeid liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevatelt asutustelt ning rahvusvaheliste kriminaalkohtute pädevatelt organitelt. Eurojust võib koguda asjakohast teavet, mida saab kasutada tõendina, ka liidu organitelt ja asutustelt, rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, eraõiguslikelt isikutelt ja avalikult kättesaadavatest allikatest.
4. Eurojust hõlbustab lõikes 1 osutatud teabe ja tõendite turvalist ja õigeaegset vahetamist liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutuste ning rahvusvaheliste kriminaalkohtute pädevate organite vahel või teeb asjakohasel juhul ja kooskõlas käesoleva määrusega sellise teabe ja tõendid neile otse kättesaadavaks.
5. Käesoleva artikli kohaldamisel teeb Eurojust oma volitatud töötajate kaudu järgmist:
 - (a) toetab liikmesriikide pädevaid asutusi ja rahvusvahelisi asutusi tõendite edastamisel Eurojustile ning kogub teavet avalikult kättesaadavatest allikatest;
 - (b) toetab liikmesriikide pädevaid asutusi ja rahvusvahelisi asutusi uurimiste läbiviimisel ja kriminaalasjade menetlemisel, sealhulgas tehes kindlaks tõendites esinevad lüngad ja paralleelselt toimuvad uurimised ning andes nõu süüdistuse esitamise strateegiate kohta, ning
 - (c) teeb Europoliga kummagi asutuse volituste piires tihedat koostööd, et teha kindlaks seosed kummagi asutuse töödeldava teabe vahel, sealhulgas koostades vajaduse korral ühiseid analüütilisi aruandeid.

Artikkel 30

Teadmiste säilitamine

1. Eurojusti volitatud töötajad säilitavad, analüüsivad ja vajaduse korral vahetavad kriminaalasjades tehtava õiguslase koostööga seotud operatiivteadmisi, sealhulgas teadmisi, mis on saadud Eurojusti käsitletud juhtumitega seotud töö, Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku ning kriminaalasjades tehtava õiguslase koostööga tegelevate muude asjaomaste võrgustike ja asutuste kontaktisikute kogemuste kaudu.
2. Eurojust teeb kindlaks kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnaülesed teemad ja parimad tavad ning töötab välja abivahendid, sealhulgas koostab suuniseid, poliitikadokumente ja juhtumianalüüse, et abistada praktikuid piiriüleste uurimiste korraldamisel ja kriminaalasjade menetlemisel.

3. Eurojust võib, muu hulgas automatiseeritud vahendite abil, koondada ja analüüsida liikmesriikide ja liidu kohtupraktikat, mis on seotud kriminaalasjades tehtava õiguslase koostööga, sealhulgas tõendite vastuvõetavusega.

Artikkel 31

Eurojusti kriminaalasjade eksperdikeskused

1. Eurojust võib spetsiaalsete sisemiste struktuuridena moodustada kriminaalasjade eksperdikeskusi, et pakkuda liikmesriikide esindustele, liikmesriikide pädevatele asutustele ja muudele asjaomastele sidusrühmadele strateegilist, analüütilist ja operatiivtuge prioriteetsete kuriteoliikide vastu võitlemisel liidu tasandil ning kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnaülestes küsimustes lahendamisel.
2. Kriminaalasjade eksperdikeskuste tegevust koordineerivad Eurojusti töötajad, kes pärast seda, kui nad on konsulteerinud asjaomase kriminaalasjade eksperdikeskusega seotud liikmesriikide esinduste liikmetega, otsustavad tegevuste ja tulemuste prioriseerimise üle. Liikmesriikide esinduste liikmed võivad ühtlasi taotleda kriminaalasjade eksperdikeskuse tuge analüütilises ja operatiivtegevuses. Keskuste töösse võivad oma panuse anda ka õiguslase koostöö võrgustikud ja muud liikmesriikide õigusala praktikute organid.
3. Kriminaalasjade eksperdikeskuste töösse võib kutsuda osalema muude liidu organite ja asutuste esindajaid ning muid asjaomaseid sidusrühmi, kui see on nende vastavate ülesannete täitmise seisukohast asjakohane.
4. Kriminaalasjade eksperdikeskuste moodustamist võivad taotleda kolleegium, haldusdirektor või komisjon. Juhatus hindab sellise taotluse tegevusalast lisaväärtust ja finantsmõju ning esitab hinnangu haldusnõukogule, kes teeb vastavalt artikli 10 lõike 1 punktile r otsuse.

III JAGU

TÄIENDAVALD OPERATIIVTOE VORMID

Artikkel 32

Kontaktpunkt kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide jaoks vastavalt määrusele (EL) 2019/816

1. Täites vastavalt määruse (EL) 2019/816 artiklile 17 oma rolli kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide jaoks määratud kontaktpunktina, mille ülesanne on teha kindlaks kolmanda riigi kodaniku kohta karistusregistriandmeid omavad liikmesriigid, tagab Eurojust kõnealuses artiklis osutatud taotluste tõhusa ja turvalise menetlemise ning nendega seotud järelmeetmete võtmise kooskõlas kohaldatavate andmekaitse normidega. Selleks kehtestab ta asjakohased korralduslikud ja tehnilised meetmed selliste taotluste menetlemiseks ja tähtsuse järjekorda seadmiseks ning järelmeetmete võtmiseks.
2. Lõikes 1 osutatud meetmete kehtestamisel kohaldatakse määruse (EL) 2019/816 artiklis 17 sätestatud menetlust elektrooniliselt.

Artikkel 33

Piiriülestes kriminaalmenetlustes kuriteoohvritega seoses osutatav abi

Eurojust abistab piiriülestes kriminaaluurimistes uurimisasutusi ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavaid asutusi ohvrite õiguste kaitsmisel. Eelkõige võib Eurojust liikmesriikide pädevate uurimisasutuste ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste taotlusel teha järgmist:

- (a) aidata kaasa ohvrite tuvastamisele juhtudel, kus on tegemist suure hulga ohvritega;
- (b) nõustada liikmesriikide pädevaid asutusi seoses ohvrite õigusega osaleda piiriüleste juhtumite korral kriminaalmenetluses vastavalt riigisisesele või liidu õigusele;
- (c) aidata liikmesriikide pädevatel asutustel tagada ohvritele hüvitise maksmine ja vara tagastamine, sealhulgas juhul, kui vara suhtes kohaldatakse arestimis- või konfiskeerimismeetmeid;
- (d) osutada oma pädevuse piires kooskõlas käesoleva määrusega täiendavat abi seoses kuriteoohvrite õigustega piiriülestes kriminaalmenetlustes.

Artikkel 34

Osalemine kuritegevusega seotud ohte käsitleva valdkondadevahelise Euroopa platvormi (EMPACT) tegevuses

1. Eurojust toetab Europoli sisejulgeolekut käsitlevate analüütiliste dokumentide, sealhulgas strateegiliste analüüside, ohuhinnangute, suundumuste aruannete ja olukorraülevaadete koostamisel, eelkõige selleks, et olla nõukogule ja komisjonile abiks liidu strateegiliste, poliitiliste ja tegevusprioriteetide kehtestamisel raskete kuritegude vastu võitlemise valdkonnas.
2. Eurojust abistab Europoli liidu raskete kuritegude vastu võitlemise valdkonna prioriteetide operatiivsel rakendamisel, toetades eeskätt õigusasutuste osalemist EMPACTis.
3. Eurojust võib liikmesriikide juhitud tegevust EMPACTi raames Europoliga kooskõlastades operatiivselt, analüütiliselt, õiguslikult, halduslikult ja logistiliselt toetada. See tugi võib hõlmata asjaomaste pädevate asutuste vahelise teabevahetuse hõlbustamist.
4. Kõnealune tugi piirdub tegevusega, mida juhivad või milles osalevad õigusasutused. Europoli ja Eurojusti tegevuse koordineerimise praktilised üksikasjad selles kontekstis sätestatakse nendevahelises koostöökorras, millele on osutatud artiklis 57.

IV JAGU

TEABEVAHETUS LIIKMESRIIKIDE PÄDEVATE ASUTUSTEGA

Artikkel 35

Eurojusti riiklik koordineerimissüsteem

1. Iga liikmesriik loob Eurojusti riikliku koordineerimissüsteemi, et toetada oma liikmesriigi liikme tööd ning tagada tegevuse koordineerimine liikmesriigi esinduse ja liikmesriigi pädevate asutuste vahel.
2. Eurojusti riiklik koordineerimissüsteem hõlmab nende võrgustike kontaktpunkte, millega Eurojustil on vastavalt artiklile 56 koostöösuhted, samuti riigisiseseid kontaktpunkte terrorismiküsimustes ja muid asjaomaseid õigusasutusi.
3. Iga liikmesriik võib määrata Eurojusti riigisisese kontaktpunkti, kes tegutseb Eurojusti riikliku koordineerimissüsteemi liikmete koordinaatorina riigi tasandil.
4. Iga liikmesriik määrab ühe oma pädeva asutuse Eurojusti riigisiseseks kontaktpunktiks terrorismiküsimustes. Riigisisene kontaktpunkt terrorismiküsimustes on õigusasutus või muu pädev asutus. Kui see on liikmesriigi õigussüsteemi kohaselt nõutav, võib liikmesriik määrata Eurojusti riigisiseseks kontaktpunktiks terrorismiküsimustes mitu pädevat asutust. Riigisisel kontaktpunktil terrorismiküsimustes on juurdepääs kogu asjakohasele artikli 37 kohasele teabele. Riigisisel kontaktpunktil on õigus seda teavet koguda ja Eurojustile edastada kooskõlas riigisisese ja liidu õigusega, eelkõige riigisisese kriminaalmenetlusõigusega ja kohaldatavate andmekaitsenormidega.
5. Eurojusti riikliku koordineerimissüsteemi liikmed teevad eelkõige järgmist:
 - (e) tagavad, et artikli 37 kohane asjaomase liikmesriigiga seotud teave edastatakse tõhusal ja usaldusväärsel viisil artiklis 41 osutatud kohtuasjade haldamise süsteemi;
 - (a) aitavad liikmesriigi liikmel teha kindlaks asutused, kes on pädevad täitma õiguskoostöö taotlusi ja õiguskoostöö kohta tehtud otsuseid, sealhulgas vastastikuse tunnustamise põhimõtet rakendavatel vahenditel põhinevaid taotlusi või otsuseid;
 - (b) teavitavad liikmesriigi liiget koosolekutest, kus arutatakse Eurojusti jaoks olulisi operatiivküsimusi, ning kutsuvad liikmesriigi liikme neil koosolekutel osalema;
 - (c) hoiavad tihedaid sidemeid Europolri riikliku üksusega;
 - (d) suurendavad oma liikmesriigi uurimisasutuste ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste teadlikkust toetusest, mida Eurojust saab pakkuda piiriüleste juhtumite korral;
 - (e) edastavad Eurojustile kriminaalasjades tehtavat õiguslast koostööd käsitleva riigisisese kohtupraktika, sealhulgas tõendite vastuvõetavuse kohta;
 - (f) juhivad Eurojusti tähelepanu kriminaalasjades tehtava õiguslaste koostöö valdkonnaülesolevatele küsimustele ja parimatele tavadele, et aidata kaasa Eurojusti teadmiste säilitamisele vastavalt artiklile 30, ning osalevad artiklis 31 osutatud kriminaalasjade eksperdikeskuste töös.

6. Liikmesriigi liige kohtub korrapäraselt oma liikmesriigi Eurojusti riikliku koordineerimissüsteemi liikmetega. Eelkõige korraldab liikmesriigi liige korrapäraselt spetsiaalseid kohtumisi lõikes 2 osutatud võrgustike kontaktpunktidega, et käsitleda iga sellise võrgustiku pädevusse kuuluvaid küsimusi ning tagada tegevuse tõhus koordineerimine liikmesriigi esinduse ja liikmesriigi asjaomaste pädevate asutuste vahel.
7. Lõikes 5 osutatud eesmärkide saavutamiseks ühendatakse lõikes 2 osutatud kontaktpunktid, kui nad tegutsevad pädevate asutustena, artiklis 40 osutatud detsentraliseeritud IT-süsteemiga.
8. Käesoleva artikli rakendamisel võivad abiks olla Eurojusti volitatud töötajad.

Artikkel 36

Teabevahetus liikmesriikidega ja liikmesriikide liikmete vahel

1. Liikmesriikide pädevad asutused vahetavad kooskõlas kohaldatavate andmekaitsenormidega Eurojustiga kogu teavet, mis on vajalik Eurojusti ülesannete täitmiseks vastavalt artiklitele 4 ja 25. See teave hõlmab vähemalt käesoleva artikli lõigetes 4, 5 ja 6 osutatud teavet.
2. Teabe edastamist Eurojustile käsitatakse asjaomase juhtumi korral Eurojustilt abi taotlemisena üksnes juhul, kui liikmesriigi pädev asutus on sellele niimoodi osutanud.
3. Liikmesriikide liikmed vahetavad Eurojusti ülesannete täitmiseks vajalikku teavet omavahel ja oma liikmesriigi pädevate asutustega selleks eelnevalt luba küsimata. Eelkõige teavitavad liikmesriikide pädevad asutused oma liikmesriigi liiget viivitamata neid puudutavatest juhtumitest.
4. Liikmesriikide pädevad asutused teavitavad oma liikmesriigi liiget ühiste uurimisrühmade moodustamisest ja nende rühmade töö tulemustest.
5. Liikmesriikide pädevad asutused teavitavad oma liikmesriigi liiget põhjendamatu viivitusega igast juhtumist, mis hõlmab vähemalt kolme liikmesriiki ning millega seoses on vähemalt kahele liikmesriigile edastatud õiguskooostöö taotlus või õiguskooostöö otsus, sealhulgas vastastikuse tunnustamise põhimõtet rakendavatel vahenditel põhinev taotlus või otsus, kui on täidetud üks või mitu järgmistest tingimustest:
 - (a) asjaomane süütegu on taotlevas liikmesriigis või otsuse teinud liikmesriigis karistatav vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne kestus on olenevalt asjaomase liikmesriigi otsusest vähemalt viis või kuus aastat, ja see süütegu sisaldub järgnevas loetelus:
 - i) inimkaubandus;
 - ii) seksuaalne kuritarvitamine või seksuaalne ärakasutamine, sealhulgas lapsporno ja laste ahvatlemine seksuaalsuhte eesmärgil;
 - iii) ebaseaduslik uimastikaubandus;
 - iv) ebaseaduslik kauplemine tulirelvade, nende osade või komponentidega või laskemoona või lõhkeainetega;
 - v) korruptsioon;

- vi) liidu finantshuvide vastu suunatud kuriteod;
 - vii) raha või maksevahendi võltsimine;
 - viii) rahapesu;
 - ix) küberkuritegevus;
- (b) on faktilisi tõendeid, et juhtumiga on seotud kuritegelik ühendus;
 - (c) on tõendeid, et juhtumil võib olla tõsine piiriülene mõõde või sellel võivad olla tagajärjed liidu tasandil või see võib mõjutada liikmesriike, mis ei ole juhtumiga vahetult seotud.
6. Liikmesriikide pädevad asutused teavitavad oma liikmesriigi liiget järgmisest:
 - (a) juhtumid, mille puhul on tekkinud või võib tekkida kohtualluvuskonflikt;
 - (b) kontrollialused saadetised, mis on seotud vähemalt kolme riigiga, millest vähemalt kaks on liikmesriigid;
 - (c) õiguskoostöö taotluste või õiguskoostöö kohta tehtud otsuste, sealhulgas vastastikuse tunnustamise põhimõtet rakendavatel vahenditel põhinevate taotluste ja otsuste täitmisel ilmnenu korduvad raskused või keeldumised.
 7. Liikmesriikide pädevad asutused ei ole kohustatud konkreetse juhtumi puhul teavet esitama, kui see kahjustaks riigi olulisi julgeolekuhuve või seaks ohtu mõne inimese turvalisuse.
 8. Käesolev artikkel ei mõjuta liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistes kahe- või mitmepoolsetes lepingutes või kokkulepetes sätestatud tingimusi, sealhulgas kolmandate riikide kehtestatud tingimusi juba edastatud teabe kasutamise suhtes.
 9. Käesolev artikkel ei mõjuta muid Eurojustile teabe edastamise kohustusi.
 10. Liikmesriikide pädevad asutused ei ole kohustatud käesolevas artiklis osutatud teavet esitama, kui selline teave on Eurojustile käesoleva määruse muude sätete kohaselt juba edastatud.

Artikkel 37

Terrorismijuhtumeid käsitlev teabevahetus

1. Terrorikuritegude puhul teavitavad liikmesriikide pädevad asutused oma liikmesriigi liiget kõigist käimasolevatest või lõpetatud kriminaaluurimistest, mille üle teevad järelevalvet õigusasutused, niipea kui juhtum suunatakse riigisisese õiguse, eelkõige riigisisese kriminaalmenetlusõiguse kohaselt õigusasutustele, samuti kõigist käimasolevatest või lõpetatud kriminaalasjade menetlustest ja kohtumenetlustest ning terrorikuritegude kohta tehtud kohtuotsustest. Seda kohustust kohaldatakse kõigi terrorikuritegudega seotud kriminaaluurimiste suhtes, olenemata sellest, kas on teada seos mõne muu liikmesriigi või kolmanda riigiga, välja arvatud juhul, kui kriminaaluurimine mõjutab oma konkreetsete asjaolude tõttu selgelt ainult ühte liikmesriiki.
2. Lõiget 1 ei kohaldata juhul, kui:
 - a) teabe jagamine seaks ohtu käimasoleva uurimise või mõne inimese turvalisuse või

- b) teabe jagamine oleks vastuolus asjaomase liikmesriigi oluliste julgeolekuhuvidega.
3. Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse terrorikuritegudena Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/541⁵¹ osutatud kuritegusid.
 4. Lõike 1 kohaselt edastatav teave sisaldab III lisa sätetatud operatiivseid isikuandmeid ja isikustamata andmeid. Selline teave võib sisaldada III lisa punkti 4 kohaseid isikuandmeid, kuid ainult juhul, kui need isikuandmed on liikmesriikide pädevate asutuste valduses või neid on võimalik kooskõlas riigisisese õigusega neile asutustele edastada ja kui nende andmete edastamine on vajalik andmesubjekti usaldusväärseks tuvastamiseks vastavalt artikli 44 lõikele 5.
 5. Kui tegemist on lõikes 2 osutatud olukorraga, teavitavad liikmesriikide pädevad asutused oma liikmesriigi liiget kõigist lõike 1 kohaselt edastatud teabes tehtud muudatustest põhjendamatult viivitusega ja võimaluse korral hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast selliste muudatuste tegemist.
 6. Liikmesriigi pädev asutus ei ole kohustatud kõnealust teavet esitama, kui see teave on Eurojustile juba edastatud.
 7. Liikmesriikide pädevad asutused võivad igas etapis taotleda Eurojustilt tuge järelemeetmete rakendamisel käesoleva artikli kohaselt esitatud teabe põhjal tuvastatud seoste suhtes.

Artikkel 38

Eurojusti poolt liikmesriikide pädevatele asutustele edastatav teave

1. Eurojust edastab liikmesriikide pädevatele asutustele põhjendamatult viivitusega teavet teabe töötlemise tulemuste kohta, sealhulgas seoste kohta kohtuasjade haldamise süsteemis juba talletatud juhtumitega. Kõnealune teave võib sisaldada isikuandmeid.
2. Kui liikmesriigi pädev asutus palub Eurojustil esitada teabe teatava aja jooksul, edastab Eurojust teabe selle aja jooksul.

Artikkel 39

Operatiivteabe vahetamine Eurojusti volitatud töötajate ja liikmesriikide vahel

1. Kui käesolevas määruses ei ole sätetatud teisiti, toimub Eurojusti ja liikmesriikide pädevate asutuste vaheline operatiivteabe vahetamine liikmesriikide liikmete kaudu vastavalt kohtuasjade haldamise süsteemis sisalduva teabe haldamise eeskirjadele, mis on sätetatud artiklis 42.
2. Kui Eurojust ja liikmesriikide pädevad asutused vahetavad operatiivteavet vastavalt lõikele 1 liikmesriikide liikmete kaudu, võib liikmesriigi liige igal üksikjuhul eraldi volitada ühte või mitut volitatud Eurojusti töötajat oma järelevalve all ja vastutusel vahetama operatiivteavet otse oma liikmesriigi pädevate asutustega, kui see on vajalik Eurojusti käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

⁵¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.3.2017, lk 6).

3. Kui Eurojusti volitatud töötajad tegutsevad vastavalt lõikele 2, toimub teabevahetus artiklis 40 osutatud detsentraliseeritud IT-süsteemi kaudu, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artikli 40 lõiget 2. Asjaomane liikmesriigi liige vastutab vahetatava teabe sisu ja selle edasise töötlemise eest kohtuasjade haldamise süsteemis vastavalt artikli 42 lõikele 1.

Artikkel 40

Turvaline digitaalne side ja andmevahetus liikmesriikide pädevate asutuste ja Eurojusti vahel

1. Käesoleva määruse kohane suhtlus liikmesriikide pädevate asutuste ja Eurojusti vahel toimub IT-süsteemide ja koostalitlusvõimeliste e-CODEXi pääsupunktide võrgu kaudu, mille toimimise ja haldamise eest vastutavad iga liikmesriik ja Eurojust ning mis võimaldab turvalist ja usaldusväärset piiriülest teabevahetust (edaspidi „detsentraliseeritud IT-süsteem“). Artiklis 41 osutatud kohtuasjade haldamise süsteem ühendatakse detsentraliseeritud IT-süsteemiga.
2. Kui lõike 1 kohane teabevahetus detsentraliseeritud IT-süsteemi kaudu ei ole võimalik, näiteks detsentraliseeritud IT-süsteemi häire, edastatava materjali laadi, tehniliste piirangute, nagu andmete suurus, taotletud andmete tõendina vastuvõetavusega seotud õiguslike piirangute või taotletud andmete suhtes kohaldatavate kohtuekspertiisi nõuete või erandlike asjaolude tõttu, edastatakse teave kõige asjakohasemate alternatiivsete vahenditega, võttes arvesse vajadust tagada kiire, turvaline ja usaldusväärne teabevahetus, mis võimaldab saajal teha kindlaks andmete ehtsuse.
3. Liikmesriikide pädevad asutused edastavad käesoleva määruse artiklites 36 ja 37 osutatud teabe Eurojustile riiklikest registritest poolautomatiseeritud ja struktureeritud viisil vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2025/2447⁵².
4. Komisjon vastutab sellise etalonteostuse tarkvara loomise, hooldamise ja arendamise eest, mida liikmesriigid ja Eurojust võivad otsustada kasutada oma tagasüsteemina. Kõnealune etalonteostuse tarkvara põhineb modulaarsel ülesehitusel, mis tähendab, et tarkvara on pakitud ja tarnitakse eraldi e-CODEXi komponentidest, mida on vaja selle detsentraliseeritud IT-süsteemiga ühendamiseks. Selline ülesehitus võimaldab liikmesriikidel oma olemasolevaid riiklikke õiguslase teabevahetuse taristuid piiriüleseks kasutuseks täiustada või taaskasutada ning võimaldab Eurojustil oma kohtuasjade haldamise süsteemi detsentraliseeritud IT-süsteemiga ühendada.
5. Komisjon tagab etalonteostuse tarkvara tasuta pakkumise, hoolduse ja toe. Etalonteostuse tarkvara loomist, hooldamist ja arendamist rahastatakse liidu üldeelarvest.
6. Liikmesriigid ja Eurojust kannavad oma vastavad kulud, mis on seotud määruse (EL) 2022/850 artikli 3 punktis 3 määratletud volitatud e-CODEXi pääsupunktide loomise ja toimimisega ning oma vastavate riiklike IT-süsteemide loomise ja pääsupunktiga koostalitlusvõimeliseks kohandamisega.

⁵² Komisjoni 4. detsembri 2025. aasta rakendusmäärus (EL) 2025/2447, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1727 rakenduseeskirjad teabe turvalise töötlemise ja edastamise detsentraliseeritud IT-süsteemi loomise ja kasutamise tehniliste kirjelduste, meetmete ja muude nõuete osas (ELT L, 2025/2447, 5.12.2025).

7. Kui Eurojust loob või hangib käesoleva määruse kohaldamiseks pilvandmetöötlusteenuseid, tagab ta, et need teenused vastavad kohaldatavale liidu õigusele, sealhulgas nõuetele, mis käsitlevad ELi pilvandmetöötluse suveräänsuse raamistikku, andmeturvet, andmekaitset, küberturvalisust ja digitaalset suveräänsust, tagades seeläbi käesoleva määruse alusel vahetatavate andmete turvalise majutuse ja töötlemise koos range juurdepääsukontrolli ja andmete segmentideks jaotamisega.

Artikkel 41

Kohtuasjade haldamise süsteem

1. Eurojust loob kohtuasjade haldamise süsteemi II lisas loetletud operatiivsete isikuandmete, III lisas loetletud andmete ja isikustamata andmete töötlemiseks.
2. Kohtuasjade haldamise süsteemil on järgmised eesmärgid:
 - (a) toetada Eurojusti abil toimuvate uurimiste ja kriminaalasjade menetluste juhtimist ja koordineerimist;
 - (b) toetada Eurojusti artikli 28 kohase omaalgatusliku tegevuse elluviimisel;
 - (c) tagada turvaline juurdepääs teabele käimasolevate uurimiste ja kriminaalasjade menetluste kohta ning sellise teabe turvaline vahetamine;
 - (d) hõlbustada teabe ja tõendite turvalist vahetamist liikmesriikide pädevate asutuste, liidu organite ja asutuste, kolmandate riikide pädevate asutuste, rahvusvaheliste organisatsioonide pädevate organite ja eraõiguslike isikutega, sealhulgas lõikes 3 osutatud sidekanalite kaudu, järgides artikli 42 lõikes 3 sätestatud käitlemispiiranguid;
 - (e) võimaldada teabe ja tõendite analüüsimist ja süstemaatilist ristkontrollimist eesmärgiga teha kindlaks seosed piiriüleste uurimiste ja kriminaalasjade menetluste vahel, et toetada kohtuasjade ettevalmistamist liikmesriikide pädevate asutuste poolt;
 - (f) talletada, analüüsida ja säilitada tõendeid kooskõlas artikliga 29;
 - (g) võimaldada teha operatiiv-, analüütilistel ja statistilistel eesmärkidel andmetest väljavõtteid;
 - (h) hõlbustada seiret, mille eesmärk on tagada, et süsteemis talletatud operatiivseid isikuandmeid töödeldakse õiguspäraselt ning kooskõlas käesoleva määruse ja kohaldatavate andmekaitseenormidega.
3. Kohtuasjade haldamise süsteem ühendatakse artiklis 40 osutatud detsentraliseeritud IT-süsteemiga. Selle võib ühendada ka nõukogu otsuse 2008/976/JSK artiklis 9 osutatud turvatud sideühenduse ja muude kohaldatava liidu õiguse kohaselt loodud turvaliste sidekanalitega.
4. Kui Eurojustile on antud juurdepääs muude liidu õigusaktide alusel loodud liidu infosüsteemides sisalduvatele või neist saadud andmetele, võib ta kasutada kohtuasjade haldamise süsteemi, et saada juurdepääs sellistes infosüsteemides sisalduvatele andmetele või luua nende süsteemidega ühendus teabe, sealhulgas isikuandmete hankimiseks ja töötlemiseks, tingimusel et see on vajalik tema ülesannete täitmiseks ja on kooskõlas nende infosüsteemide loomist käsitlevate liidu õigusaktidega.

5. Lõigetega 3 ja 4 ei laiendata õigusi, mis on antud Eurojustile juurdepääsuks muudele liidu infosüsteemidele nende süsteemide loomist käsitlevates liidu õigusaktide alusel.
6. Operatiivsete isikuandmete töötlemisel ei teosta Eurojust automatiseeritud andmetöötlust väljaspool kohtuasjade haldamise süsteemi integreeritud andmetöötluskeskkonda, välja arvatud käesolevas määruses sõnaselgelt sätestatud juhtudel. Liikmesriikide liikmed võivad ajutiselt säilitada ja analüüsida isikuandmeid, et otsustada, kas need andmed on Eurojusti ülesannete seisukohast asjakohased ja kas kohtuasjade haldamise süsteemis tuleks avada juhtum. Neid andmeid võib säilitada Eurojusti poolt selleks otstarbeks ette nähtud turvalises ja kontrollitud keskkonnas kuni kuus kuud, tingimusel et kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid, mis on sisuliselt samaväärsed kohtuasjade haldamise süsteemi jaoks kindlaks määratud kaitsemeetmetega. Kui liikmesriigi liige ei ole erandjuhul suutnud seda otsust kõnealuse tähtaja jooksul teha, võib seda tähtaega üks kord kuni kuus kuud pikendada.
7. Kui Eurojustil on õigus töödelda operatiivseid või mitteoperatiivseid isikuandmeid, kuid ta ei tegutse selliste andmete vastutava töötlejana, tagab ta nende turvalise töötlemise. Erandina lõikest 6 võib Eurojust vajaduse korral luua selliste andmete töötlemiseks eraldi süsteemi. Neid andmeid ei kasutata ühegi muu Eurojusti ülesande ega eesmärgi täitmiseks, ka mitte ristkontrolliks.
8. Oma ülesannete täitmisel võivad liikmesriikide liikmed töödelda isikuandmeid kooskõlas käesoleva määruse või muude kohaldatavate õigusaktidega konkreetsete juhtumite raames, millega nad tegelevad. Nad võimaldavad andmekaitseametnikul tutvuda kohtuasjade haldamise süsteemis töödeldavate isikuandmetega.

Artikkel 42

Kohtuasjade haldamise süsteemis sisalduva teabe haldamine

1. Liikmesriigi liige või tema volitusel tegutsev muu liikmesriigi esinduse liige säilitab oma käesoleva määruse või muude kohaldatavate õigusaktide kohaselt kogutud või talle edastatud teavet kohtuasjade haldamise süsteemis. Liikmesriigi liige vastutab enda töödeldavate andmete haldamise eest.
2. Liikmesriigi liige otsustab igal üksikjuhul eraldi, kas piirata juurdepääsu teabele või anda juurdepääs teabele või selle osadele ühele või mitmele järgmistest isikutest:
 - (a) teised liikmesriikide liikmed;
 - (b) artikli 63 kohaselt Eurojusti juurde lähetatud sideprokurörid;
 - (c) artikli 58 kohaselt Eurojusti juurde lähetatud Euroopa Prokuratuuri kontaktametnik;
 - (d) artikli 63 kohaselt Eurojusti juurde lähetatud kontaktisikud;
 - (e) Eurojusti volitatud töötajad vastavalt käesoleva artikli lõikele 5 või
 - (f) mis tahes muu Eurojusti nimel tegutsev isik, kes on saanud haldusdirektorilt vajaliku loa vastavalt artikli 71 lõikele 5.
3. Kui on kindlaks tehtud artikli 41 lõike 2 punktis e nimetatud seos, osutab liikmesriigi liige pärast teabe esitanud pädevate asutustega konsulteerimist üldiselt või konkreetselt asjaomase teabe edasise käitlemise, sellele juurdepääsu ja selle edastamise võimalikele piirangutele. Need piirangud on siduvad kõigile isikutele,

kellele on antud teabele juurdepääs vastavalt käesoleva artikli lõikele 2, ning need registreeritakse kohtuasjade haldamise süsteemis.

4. Eurojusti volitatud töötajad võivad säilitada teavet kohtuasjade haldamise süsteemis liikmesriigi liikme või kolleegiumi järelevalve all kooskõlas käesoleva määrusega.
5. Eurojusti volitatud töötajatele antakse kohtuasjade haldamise süsteemile juurdepääs ulatuses, mis on rangelt vajalik neile käesoleva määruse alusel antud ülesannete täitmiseks, eelkõige järgmistel eesmärkidel:
 - (a) operatiivteadmiste säilitamine ja haldamine vastavalt artiklile 31;
 - (b) artikli 28 kohaste omaalgatuslike juhtumitega seotud ülesannete täitmine;
 - (c) taotluste menetlemine päringutabamusel või selle puudumisel põhineva automatiseeritud süsteemi alusel vastavalt artiklile 55, võttes arvesse käesoleva artikli lõike 3 kohaselt seatud käitlemispiiranguid.
6. Lõike 5 rakendamise praktilised üksikasjad määrab kindlaks kolleegium.

IV PEATÜKK

TEABE TÖÖTLEMINE

Artikkel 43

Isikuandmete töötlemine Eurojustis

1. Käesolevas määruses tähendavad „kohaldatavad andmekaitseenormid“ selles määruses ja määruses (EL) 2018/1725 sätestatud andmekaitseenorme.
2. Eurojust määrab halduslikku laadi isikuandmete säilitamise tähtajad kindlaks oma kodukorra andmekaitsetsätetes.

Artikkel 44

Operatiivsete isikuandmete töötlemine

1. Kui see on tema ülesannete täitmiseks vajalik, võib Eurojust oma pädevuse raames ja selleks, et täita kooskõlas käesoleva määrusega oma operatiivülesandeid, töödelda automatiseeritud vahendite abil või struktureeritud automatiseerimata failides üksnes II lisa punktis 1 loetletud operatiivseid isikuandmeid isikute kohta, kes asjaomaste liikmesriikide õiguse alusel on isikud, kelle puhul on mõjuv põhjus arvata, et nad on toime pannud või kavatsevad toime panna Eurojusti pädevusse kuuluva kuriteo või kes on sellises kuriteos süüdi mõistetud.
2. Isikute puhul, keda asjaomaste liikmesriikide õiguse alusel käsitatakse ohvrina või kuriteoga seotud muu isikuna, näiteks isikud, keda võidakse kutsuda üht või mitut liiki kuriteo ja artiklis 6 osutatud kuriteoga seotud kriminaaluurimises või kriminaalasja menetluses tunnistust andma, samuti isikute puhul, kes saavad anda kuriteo kohta teavet, ning käesoleva artikli lõikes 1 osutatud isikute kontaktisikute ja kaasosaliste puhul võib Eurojust töödelda üksnes II lisa punktis 2 loetletud operatiivseid isikuandmeid. Neid operatiivseid isikuandmeid võib töödelda üksnes juhul, kui see on vajalik Eurojusti ülesannete täitmiseks tema pädevuse piires ja tema operatiivülesannete täitmiseks.
3. Eurojust võib erandjuhul ja piiratud aja jooksul, mis ei ületa selle juhtumi lõpetamiseks vajalikku aega, millega seoses andmeid töödeldakse, töödelda peale II lisa osutatud isikuandmete muid kuriteo asjaoludega seotud operatiivseid isikuandmeid, kui sellised andmed on otseselt asjassepuutuvad ja seotud käimasoleva uurimisega, mida Eurojust koordineerib või mida Eurojust aitab koordineerida, ning kui nende töötlemine on vajalik lõikes 1 sätestatud eesmärkidel. Artiklis 50 osutatud andmekaitseametnikku teavitatakse viivitamata selliste operatiivsete isikuandmete töötlemisest ning konkreetsetest asjaoludest, mis õigustavad nende operatiivsete isikuandmete töötlemise vajalikkust. Kui kõnealuste muude andmete puhul on tegemist lõike 2 tähenduses tunnistajate või ohvrite andmetega, võtavad asjaomased liikmesriikide liikmed otsuse nende andmete töötlemise kohta vastu ühiselt.
4. Kui operatiivsete isikuandmete eriliikide puhul on tegemist käesoleva artikli lõike 2 tähenduses tunnistajate või ohvrite andmetega, võtavad otsuse nende töötlemise kohta vastu asjaomased liikmesriikide liikmed.

5. Kui operatiivseid isikuandmeid kooskõlas artikliga 37 edastatakse, võib Eurojust töödelda järgmiste isikute III lisas loetletud operatiivseid isikuandmeid:
- (a) isikud, kelle puhul on asjaomase liikmesriigi õiguse alusel mõjuv põhjus arvata, et nad on toime pannud või kavatsevad toime panna Eurojusti pädevusse kuuluva kuriteo;
 - (b) isikud, kes on sellises kuriteos süüdi mõistetud.
6. Kui liikmesriigi pädev asutus ei otsusta seoses asjaomase juhtumiga teisiti, võib Eurojust jätkata lõike 5 punktis a osutatud operatiivsete isikuandmete töötlemist ka pärast seda, kui menetlus on asjaomase liikmesriigi õiguse alusel lõpetatud, isegi juhul, kui isik on mõistetud õigeks või kui on tehtud lõplik otsus süüdistust mitte esitada. Kui menetluse tulemusel ei ole süüdimõistvat otsust tehtud, töödeldakse operatiivseid isikuandmeid üksnes selleks, et teha artikli 41 lõike 2 punkti c alusel kindlaks seosed käimasolevate, eesseisvate või lõpetatud uurimiste ja kriminaalasjade menetluste vahel.

Artikkel 45

Operatiivsete isikuandmete säilitamise tähtajad

1. Eurojustis töödeldud operatiivseid isikuandmeid säilitatakse Eurojustis ainult nii kaua, kui neid on vaja Eurojusti ülesannete täitmiseks. Eelkõige ja ilma, et see mõjutaks käesoleva artikli lõike 4 kohaldamist, ei tohi artiklis 44 osutatud operatiivseid isikuandmeid säilitada kauem kui lähima kohaldatava kuupäevani järgmiste kuupäevade seas:
- (a) kuupäev, mil üheski uurimise ja kriminaalasja menetlemisega seotud liikmesriigis ei saa aegumistähtaaja tõttu enam süüdistust esitada;
 - (b) kuupäev, mil Eurojusti teavitatakse sellest, et isik on õigeks mõistetud ning kohtuotsus on lõplikult jõustunud; asjaomane liikmesriik peab Eurojusti sellisel juhul viivitamata teavitama;
 - (c) kolm aastat pärast kuupäeva, mil kohtuotsus viimases uurimise või kriminaalasja menetlemisega seotud liikmesriigis lõplikult jõustus;
 - (d) kuupäev, mil Eurojust ja asjaomased liikmesriigid on üheskoos otsustanud või kokku leppinud, et Eurojustil ei ole enam vaja uurimisi ja kriminaalasjade menetlusi koordineerida, välja arvatud juhul, kui vastavalt artikli 36 lõikele 5 või 6 on kohustus edastada Eurojustile sellist teavet;
 - (e) kolm aastat pärast kuupäeva, mil edastati operatiivsed isikuandmed vastavalt artikli 36 lõikele 5 või 6, välja arvatud juhul, kui need andmed on seotud juhtumiga, mille suhtes on kõnealuse tähtaja möödumisel veel pooleli kriminaalmenetlus, sealhulgas võimalik apellatsioonimenetlus – sellisel juhul võib andmeid säilitada kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni.
2. Eurojust ei säilita artikli 38 kohaselt edastatud operatiivseid isikuandmeid kauem kui kõige varasema kuupäevani järgmiste kuupäevade seas:
- (a) kuupäev, mil üheski uurimise või kriminaalasja menetlemisega seotud liikmesriigis ei saa aegumistähtaaja tõttu enam süüdistust esitada;
 - (b) viis aastat pärast kuupäeva, mil kohtuotsus viimases uurimise või kriminaalasja menetlemisega seotud liikmesriigis lõplikult jõustus, või kaks aastat pärast

kuupäeva, mil isik õigeks mõisteti või mil tehti lõplik otsus süüdistust mitte esitada;

- (c) kuupäev, mil Eurojustile teatatakse liikmesriigi pädeva asutuse otsusest vastavalt artikli 46 lõikele 5.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud säilitamistähtaegadest kinnipidamist kontrollitakse pidevalt Eurojusti asjakohase automatiseeritud andmetöötluse abil, eelkõige alates hetkest, mil Eurojust on oma toetuse lõpetanud. Andmete säilitamise vajadus vaadatakse läbi ka iga kolme aasta tagant pärast andmete sisestamist. Kui artikli 44 lõikes 4 osutatud operatiivseid isikuandmeid säilitatakse kauem kui viis aastat, teavitatakse sellest Euroopa Andmekaitseinspektorit.
 4. Enne, kui mõni lõigetes 1 ja 2 osutatud säilitamistähtaeg möödub, vaatab Eurojust läbi vajaduse jätkata operatiivsete isikuandmete säilitamist juhul ja seni, kui see on vajalik tema ülesannete täitmiseks. Erandkorras võib ta otsustada säilitada neid andmeid kuni järgmise läbivaatamiseni. Andmete edasist säilitamist tuleb põhjendada ja põhjused dokumenteerida. Kui läbivaatamise ajal ei tehta operatiivsete isikuandmete edasise säilitamise otsust, kustutakse need automaatselt.
 5. Kui kooskõlas lõikega 3 on operatiivseid isikuandmeid säilitatud lõikes 1 osutatud säilitamistähtaegadest kauem, vaatab Euroopa Andmekaitseinspektor kõnealuste andmete säilitamise vajaduse samuti iga kolme aasta tagant läbi.
 6. Kui viimase failis sisalduva automatiseeritud töödeldava andmeüksuse säilitamistähtaeg on möödunud, hävitatakse kõik failis olevad dokumendid, välja arvatud dokumentide originaalid, mille Eurojust on saanud liikmesriigi pädevatelt asutustelt ja mis tuleb tagastada nende esitajale.
 7. Kui Eurojust on koordineerinud uurimisi või kriminaalasjade menetlusi, teavitavad asjaomased liikmesriikide liikmed üksteist, kui nad saavad teavet selle kohta, et juhtumi menetlemine on lõpetatud või et kõik juhtumiga seotud kohtuotsused on jõustunud.
 8. Lõiget 6 ei kohaldata juhul, kui:
 - (a) see kahjustaks kaitset vajava andmesubjekti huve; sellistel juhtudel kasutatakse operatiivseid isikuandmeid üksnes andmesubjekti sõnaselgel kirjalikul nõusolekul;
 - (b) andmesubjekt vaidlustab operatiivsete isikuandmete õigsuse; sellistel juhtudel ei kohaldata lõiget 5 ajavahemikul, mis võimaldab liikmesriikidel või asjakohasel juhul Eurojustil kontrollida kõnealuste andmete õigsust;
 - (c) operatiivseid isikuandmeid tuleb säilitada tõendamise eesmärgil või õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks;
 - (d) andmesubjekt on operatiivsete isikuandmete kustutamisele vastu ning nõuab selle asemel nende kasutamise piiramist või
 - (e) operatiivseid isikuandmeid on endiselt vaja avalikes huvides toimuva arhiveerimise eesmärgil või statistilisel eesmärgil. Eurojust ja liikmesriigid määravad kindlaks mehhanismid määruse (EL) 2018/1725 artiklis 91 osutatud turbemeetmete tagamiseks kogu infosüsteemi piires.

Artikkel 46

Operatiivsete isikuandmete töötlemise turvalisus

Eurojust ja liikmesriigid määravad kindlaks mehhanismid määruse (EL) 2018/1725 artiklis 91 osutatud turbemeetmete tagamiseks kogu infosüsteemi piires.

Artikkel 47

Andmesubjekti õigus andmetega tutvuda

1. Iga andmesubjekt, kes soovib kasutada määruse (EL) 2018/1725 artiklis 80 osutatud õigust tutvuda temaga seotud operatiivsete isikuandmetega, mida Eurojust on töödeldud, võib esitada sellekohase taotluse Eurojustile või andmesubjekti valitud liikmesriigi järelevalveasutusele. See asutus edastab taotluse Eurojustile viivitamata ja igal juhul ühe kuu jooksul pärast selle kättesaamist.
2. Eurojust vastab taotlusele põhjendamatult viivitusega ja igal juhul kolme kuu jooksul pärast seda, kui ta on taotluse kätte saanud.
3. Eurojust konsulteerib asjaomase liikmesriigi pädevate asutustega selle üle, milline otsus tuleks taotluse kohta teha. Andmetele juurdepääsu otsuse teeb Eurojust tihedas koostöös liikmesriikidega, kes on andmete edastamisega otseselt seotud. Kui liikmesriik ei ole Eurojusti poolt ette pandud otsusega nõus, teavitab ta Eurojusti oma vastuseisu põhjustest. Eurojust võtab neid vastuväiteid arvesse. Seejärel teavitavad asjaomased liikmesriikide liikmed pädevaid asutusi Eurojusti otsuse sisust.
4. Asjaomased liikmesriikide liikmed käsitlevad taotlust ja teevad Eurojusti nimel otsuse. Kui asjaomased liikmesriikide liikmed ei jõua kokkuleppele, suunavad nad küsimuse kolleegiumile, kes teeb otsuse taotluse kohta kahekolmandikulise häälteenamusega.

Artikkel 48

Andmetega tutvumise õiguse piirangud

Määruse (EL) 2018/1725 artiklis 81 osutatud juhtudel teavitab Eurojust andmesubjekti pärast seda, kui ta on asjaomaste liikmesriikide pädevate asutustega käesoleva määruse artikli 47 lõike 3 kohaselt konsulteerinud.

Artikkel 49

Töötlemise piiramise õigus

Kui operatiivsete isikuandmete töötlemist on määruse (EL) 2018/1725 artikli 82 lõike 3 alusel piiratud, võib neid operatiivseid isikuandmeid töödelda üksnes andmesubjekti õiguste kaitsmiseks või mõne muu sellise füüsilise või juriidilise isiku õiguste kaitsmiseks, kes osaleb menetluses, milles osaleb ka Eurojust, või määruse (EL) 2018/1725 artikli 82 lõikes 3 sätestatud eesmärgil, ilma et see mõjutaks käesoleva määruse artikli 45 lõikes 8 sätestatud erandeid.

Artikkel 50

Andmekaitseametnik

1. Haldusnõukogu nimetab ametisse andmekaitseametniku. Andmekaitseametnik on spetsiaalselt sel eesmärgil ametisse nimetatud Eurojusti töötaja.
2. Andmekaitseametnik nimetatakse ametisse neljaks aastaks ja ta võidakse ametisse tagasi nimetada.
3. Juhatus võtab vastu andmekaitseametnikku käsitlevad rakenduseeskirjad. Kõnealused rakenduseeskirjad käsitlevad eelkõige andmekaitseametniku valimise korda, andmekaitseametniku ametist vabastamist, tema ülesandeid, kohustusi ja pädevust ning tema sõltumatuse tagatise.
4. Kui andmekaitseametnik leiab oma ülesannete täitmisel, et määruse (EL) 2018/1725 sätteid, mis käsitlevad halduslikku laadi isikuandmete töötlemist või operatiivsete isikuandmete töötlemist, ei ole järgitud, teavitab ta sellest juhatust ja palub tal selle puudujäägi kindlaksmääratud aja jooksul kõrvaldada. Kui juhatus seda puudujääki kindlaksmääratud aja jooksul ei kõrvalda, saadab andmekaitseametnik asja arutamiseks Euroopa Andmekaitseinspektorile.

Artikkel 51

Isikuandmetega seotud rikkumisest teatamine asjaomastele asutustele

1. Isikuandmetega seotud rikkumise korral teatab Eurojust sellest rikkumisest põhjendamatult viivitusega asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele, ilma et see mõjutaks määruse (EL) 2018/1725 artikli 34 või 92 kohaldamist.
2. Lõikes 1 osutatud teates tuleb kirjeldada vähemalt järgmist:
 - (a) isikuandmetega seotud rikkumise laad, sealhulgas võimaluse ja vajaduse korral asjaomaste andmesubjektide kategooriad ja arv ning asjaomaste andmekirjete kategooriad ja arv;
 - (b) isikuandmetega seotud rikkumise tõenäolised tagajärjed;
 - (c) Eurojusti kavandatud või võetud meetmed isikuandmetega seotud rikkumise kõrvaldamiseks.
3. Asjakohasel juhul soovitatakse lõikes 1 osutatud teates meetmeid isikuandmetega seotud rikkumise võimaliku negatiivse mõju leevendamiseks.

Artikkel 52

Euroopa Andmekaitseinspektori ja liikmesriikide järelevalveasutuste koostöö

1. Euroopa Andmekaitseinspektor teeb liikmesriikide järelevalveasutustega tihedat koostööd riigi osalust vajavates konkreetsetes küsimustes, eelkõige juhul, kui Euroopa Andmekaitseinspektor või liikmesriigi järelevalveasutus tuvastab suured lahknevused liikmesriikide tavades või võimaliku ebaseadusliku andmete edastamise Eurojusti teabeedastuskanalite kaudu, või küsimustes, mille ühe või mitme liikmesriigi järelevalveasutus on tõstatanud seoses käesoleva määruse rakendamise ja tõlgendamisega.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel tagatakse koordineeritud järelevalve kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikliga 62.
3. Euroopa Andmekaitseinspektor hoiab liikmesriikide järelevalveasutusi täiel määral kursis kõigi neid otseselt mõjutavate või neile muul viisil oluliste küsimustega. Ühe või mitme liikmesriigi järelevalveasutuse taotluse alusel teavitab Euroopa Andmekaitseinspektor neid konkreetsetest küsimustest.
4. Juhtudel, mis on seotud ühelt või mitmelt liikmesriigilt saadud andmetega, konsulteerib Euroopa Andmekaitseinspektor asjaomaste liikmesriikide järelevalveasutustega. Euroopa Andmekaitseinspektor ei otsusta täiendavate meetmete võtmise üle enne, kui need liikmesriikide järelevalveasutused on teatanud Euroopa Andmekaitseinspektorile viimase kehtestatud tähtaja jooksul oma seisukoha. See tähtaeg on vähemalt üks kuu ja mitte pikem kui kolm kuud. Euroopa Andmekaitseinspektor võtab asjaomaste liikmesriikide järelevalveasutuste seisukohta täiel määral arvesse. Juhul kui Euroopa Andmekaitseinspektor kavatseb nende seisukohta mitte järgida, annab ta neile sellest teada, esitab oma põhjenduse ning edastab küsimuse Euroopa Andmekaitseinspektooriga. Juhtudel, mida Euroopa Andmekaitseinspektor peab äärmiselt kiireloomuliseks, võib ta otsustada võtta viivitamata meetmeid. Sellistel juhtudel teavitab Euroopa Andmekaitseinspektor otsekohe asjaomaseid liikmesriikide järelevalveasutusi ning põhjendab olukorra kiireloomulisust ja võetud meetet.
5. Liikmesriikide järelevalveasutused teatavad Euroopa Andmekaitseinspektorile kõikidest meetmetest, mida nad käesoleva määruse alusel liikmesriikide poolt operatiivsete isikuandmete edastamise, nendest väljavõtete tegemise või muul viisil vahendamise suhtes võtavad.

Artikkel 53

Andmekaitsega seotud vastutus

1. Eurojust töötleb operatiivseid isikuandmeid selliselt, et on võimalik kindlaks teha, milline asutus andmed esitas või kust andmed saadi.
2. Vastutus operatiivsete isikuandmete õigsuse eest lasub:
 - (a) Eurojustil seoses liikmesriigi või liidu institutsioonide, organite ja asutuste esitatud operatiivsete isikuandmetega juhul, kui esitatud andmeid on Eurojustis toimunud töötlemise käigus muudetud;
 - (b) liikmesriigil või liidu institutsioonil, organil või asutusel, kes andmed Eurojustile esitas, juhul kui esitatud andmeid ei ole Eurojustis toimunud andmetöötluse käigus muudetud;
 - (c) Eurojustil seoses operatiivsete isikuandmetega, mille on esitanud kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid või mille Eurojust on saanud avalikult kättesaadavatest allikatest või eraõiguslikelt isikutelt.
3. Vastutus määruse (EL) 2018/1725 nõuetele vastavuse eest halduslikku laadi isikuandmete puhul ning käesoleva määruse ja määruse (EL) 2018/1725 nõuetele vastavuse eest operatiivsete isikuandmete puhul lasub Eurojustil. Vastutus operatiivsete isikuandmete edastamise õiguspärasuse eest lasub:

- (a) liikmesriigil, kui Eurojustile on operatiivsed isikuandmed esitanud see liikmesriik;
 - (b) Eurojustil, kui ta on esitanud asjaomaseid operatiivseid isikuandmeid liikmesriikidele, liidu institutsioonidele, organitele või asutustele, kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele.
4. Kui käesoleva määruse muudest sätetest ei tulene teisiti, vastutab Eurojust kõigi enda töödeldavate andmete eest.

V PEATÜKK

SUHTED PARTNERITEGA

I JAGU

ÜHISSÄTTED

Artikkel 54

Ühissätted

1. Kui see on käesolevas määruses sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalik, võib Eurojust seada sisse ja säilitada koostöösuhteid liidu institutsioonide, organite ja asutustega kooskõlas nende vastavate eesmärkidega ning kolmandate riikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide organitega kooskõlas artiklis 65 osutatud koostööstrateegiaga.
2. Kui see on Eurojusti ülesannete täitmiseks vajalik ega ole vastuolus ühegi artikli 36 lõikes 8 ega artiklis 80 nimetatud piiranguga, võib Eurojust vahetada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud üksustega otse mis tahes teavet, välja arvatud operatiivseid isikuandmeid.
3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamise eesmärgil võib Eurojust pärast komisjoniga konsulteerimist sõlmida lõikes 1 osutatud üksustega koostöökorra. Ükski selline koostöökord ole isikuandmete vahetamise aluseks ega loo liidule ega selle liikmesriikidele õiguslikke kohustusi.
4. Eurojust võib kooskõlas kohaldatavate andmekaitse normidega võtta vastu ja töödelda lõikes 1 osutatud üksuste edastatud isikuandmeid, kui see on vajalik Eurojusti ülesannete täitmiseks.
5. Kui edastatavad andmed on saadud mõnelt liikmesriigilt, peab Eurojust saama kõnealuse liikmesriigi asjaomase pädeva asutuse nõusoleku, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on andnud eelnevalt andmete edasisaatmiseks üldise või konkreetsete piirangutega loa. Sellise nõusoleku võib igal ajal tagasi võtta.
6. Kui liikmesriigid on saanud isikuandmeid liidu institutsioonidelt, organitelt või asutustelt, kolmandatelt riikidelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, võivad nad neid andmeid kolmandatele isikutele edasi saata ainult juhul, kui on täidetud kõik järgnevad tingimused:
 - (a) Eurojust on saanud andmed esitanud pädevatelt riiklikelt asutustelt eelneva nõusoleku;
 - (b) Eurojust on pärast asjaomase juhtumi asjaolude kaalumist andnud selleks sõnaselge nõusoleku;
 - (c) edasisaatmine ei ole vastuolus andmete algse edastamise eesmärgiga.

Ühissätted kaudse teabevahetuse kohta päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi kaudu

1. Eurojust võtab kõik asjakohased meetmed, et tagada teistele liidu organitele ja asutustele vastastikkuse põhimõttel kaudne juurdepääs Eurojusti valduses olevale teabele päringutabamusel või selle puudumisel põhineva automatiseeritud süsteemi kaudu, mida kasutatakse ajakohasena hoitavates indeksites otsingute tegemiseks, kui selline juurdepääs on liidu õigusega ette nähtud.
2. Lõike 1 kohane kaudne juurdepääs teabele ei mõjuta teabe esitanud liikmesriikide, liidu institutsioonide, organite ja asutuste, kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide seatud võimalikke piiranguid.
3. Päringutabamuse korral algatab Eurojust menetluse päringutabamuse aluseks oleva teabe edastamiseks vastavalt lõikele 1 teavet otsivale liidu organile või asutusele kooskõlas teabe esitaja poolt käesoleva määruse kohaselt kehtestatud piirangutega. Kui päringutabamus on seotud teabega, mille suhtes kehtivad piirangud, ei teavita lõikes 1 osutatud päringutabamusel või selle puudumisel põhinev automatiseeritud süsteem teavet otsivat liidu organit või asutust sellest päringutabamusest. Sellisel juhul võtab Eurojust kiiresti ühendust teabe esitajaga, et küsida, kas päringutabamuse aluseks olevat teavet võib teavet otsiva liidu organi või asutusega jagada. Kui teabe esitaja need piirangud tühistab, edastab Eurojust päringutabamuse aluseks oleva teabe teavet otsivale liidu organile või asutusele. Kui teabe esitaja oma piirangud säilitab, järgib Eurojust neid piiranguid ega edasta päringutabamuse aluseks olevat teavet asjaomasele liidu organile või asutusele.
4. Lõigete 1 ja 2 kohaseid teabeotsinguid tehakse ainult selleks, et teha kindlaks, kas mõne teise liidu organi või asutuse käsutuses olev teave langeb kokku Eurojustis töödeldava teabega.
5. Eurojust lubab lõigete 1 ja 2 kohaseid otsinguid teha üksnes isikutel, keda muud liidu organid või asutused on volitanud selliseid otsinguid tegema, ent seejuures säilitab ta päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi automatiseerituse.
6. Lõikes 1 osutatud vastastikkuse põhimõtte kohaselt on Eurojustil tema pädevuse piires ja liidu õiguses sätestatud tingimustel päringutabamusel või selle puudumisel põhineva automatiseeritud süsteemi kaudu kaudne juurdepääs liidu organitele ja asutustele esitatud teabele.

See juurdepääs ei mõjuta teabe esitanud liikmesriigi, liidu institutsiooni, organi või asutuse või kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni seatud võimalikke piiranguid.
7. Eurojust ning muud liidu organid ja asutused teavitavad üksteist, kui lõigete 1 ja 3 kohane päringutabamus osutab sellele, et andmed võivad olla ebaõiged või vastuolus muude andmetega.
8. Kui see on lõigetes 1–7 osutatud päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi rakendamiseks vajalik, kehtestatakse tehniline kord, sealhulgas indeksites sisalduvad andmestikud, ning toimivus- ja käideldavusnõuded artikli 84 lõike 2 kohaselt vastu võetud rakendusaktidega.

II JAGU

SUHTED LIIDU ORGANITE JA ASUTUSTEGA

Artikkel 56

Suhted Euroopa õigusalase koostöö võrgustikuga ja muude kriminaalasjades tehtavas õigusalases koostöös osalevate liidu võrgustikega

1. Eurojust ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik säilitavad kriminaalasjades oma erisuhted, mis põhinevad konsulteerimisel ja vastastikusel täiendavusel, eelkõige liikmesriikide esinduste liikmete kaudu, kes on vastavalt artiklile 17 määratud kontaktisikuteks Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku jaoks. Eurojusti ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastastikust täiendavust teostatakse kooskõlas kummagi volitustega. Eurojust teostab oma pädevust piiriülese mõõtmega raskete kuritegudega seotud juhtumite puhul, kui tulemuslikuks uurimiseks või kriminaalasjade menetlemiseks on vaja koordineerida liikmesriikide pädevate asutuste tegevust, kaasata kolmandaid riike või rahvusvahelisi organisatsioone või töötada välja ühine süüdistuse esitamise strateegia kahes või enamas jurisdiktsioonis. Sel eesmärgil kohaldatakse järgmist korda:
 - (a) Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku sekretariaadi töötajad moodustavad Eurojusti personali osa; sekretariaat võib kasutada Eurojusti haldusressursse, mis on vajalikud Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku ülesannete täitmiseks, sealhulgas võrgustiku üldkoosolekute kulude katmiseks;
 - (b) Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku kontaktisikuid võib kutsuda Eurojusti asjakohastele koosolekutele, kaaludes seda kutset igal üksikjuhul eraldi;
 - (c) Eurojust ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik võivad kasutada artikli 35 kohaselt loodud Eurojusti riiklikku koordineerimissüsteemi, et otsustada, kas taotlust tuleks käsitleda Eurojusti või Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku kaasabil.
2. Eurojust toetab järgmisi kriminaalasjades tehtavas õigusalases koostöös osalevaid võrgustikke ja organeid:
 - (a) otsusega 2008/976/JSK loodud Euroopa õigusalase koostöö võrgustik;
 - (b) otsusega 2002/494/JSK loodud kontaktpunktide Euroopa võrk seoses genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude eest vastutavate isikutega;
 - (c) otsusega 2008/852/JSK loodud korruptsioonivastane kontaktpunktide võrgustik;
 - (d) ühiste uurimisrühmade võrgustik;
 - (e) Euroopa küberkuritegevuse vastase õigusalase koostöö võrgustik;
 - (f) organiseeritud kuritegevuse vastase õigusalase koostöö Euroopa võrgustik;
 - (g) muud Eurojusti pädevusse kuuluvates valdkondades tegutsevad õiguspraktikute spetsialiseeritud võrgustikud või organid.
3. Lõikes 2 osutatud võrgustikud ja organid võivad kasutada Eurojusti haldusressursse, kui see on vajalik nende ülesannete täitmiseks.

4. Ühendus lõigetes 1 ja 2 osutatud võrgustike ja organite ning liikmesriikide pädevate asutuste vahel tagatakse riikide tasandil artikli 35 kohaselt loodud Eurojusti riikliku koordineerimissüsteemi kaudu.
5. Lõigetes 1 ja 2 osutatud võrgustikud ja organid aitavad kaasa Eurojusti teadmiste säilitamisele ja võivad osaleda kriminaalasjade eksperdikeskuste töös vastavalt artiklitele 30 ja 31.

Artikkel 57

Suhted Europoliga

1. Eurojust seab sisse ja säilitab tiheda koostöö Europoliga, et tagada kummagi asutuse volituste sidus ja koordineeritud rakendamine ning vältida tegevuse dubleerimist.
2. Eurojust sõlmib Europoliga⁵³ koostöökorra, milles sätestatakse koostöö praktilised üksikasjad, konsulteerides nii koostöökorra kui ka selle võimalike muudatuste asjus komisjoniga. Koostöökord vaadatakse läbi vastavalt vajadusele ja igal juhul siis, kui komisjon seda taotleb.
3. Kui Eurojustil või liikmesriigil tekib Eurojusti tegevuse raames, sealhulgas ükskõik millises ühise uurimisrühma etapis, vajadus Europol volituste kohase koordineerimise, koostöö või toetuse järele, teavitab Eurojust sellest Europol ja algatab asjakohase teabe jagamise menetluse vastavalt teabe esitanud liikmesriigi otsusele. Sellisel juhul konsulteerib Eurojust Europoliga.
4. Kui Eurojust saab määruse (EL) [Europoli määrus] artikli 74 lõike 1 kohase teate, milles osutatakse võimalikule kriminaalmenetluse järelmeetmete vajadusele, vaatab ta saadud teabe põhjendamatu viivitusega läbi ja võtab oma volituste piires kõik vajalikud meetmed, teavitades muu hulgas asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi ning tegutsedes vajaduse korral omal algatusel vastavalt artiklile 28. Eurojust konsulteerib vajaduse korral Europoliga ja teavitab Europol selle teabe kasutamisest vastavalt teabe esitanud liikmesriigi otsusele.
5. Eurojust ja Europol võivad oma eesmärkide saavutamiseks ja asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste nõusolekul luua koordineerimismehhanisme, sealhulgas ühiseid operatiivplatvorme, et toetada strateegilist ja operatiivkoordineerimist piiriülestes kriminaaluurimistes, mis nõuavad kahe või enama liikmesriigi tegevuse koordineerimist. Liikmesriigid võivad määrata selliste koordineerimismehhanismide jaoks kindlaks teabe, mis tehakse liikmesriikidele, Eurojustile ja Europolile konkreetse uurimise või kuritegevuse valdkonna kontekstis ühise operatiivanalüüsi jaoks vahetult kättesaadavaks, ilma et see piiraks liikmesriikide seatud võimalike piirangute kohaldamist ning järgides käesoleva määruse kohaseid isikuandmete töötlemise norme ja kaitsemeetmeid.
6. Eurojusti toetatavate piiriüleste kriminaaluurimiste kontekstis võib Eurojust taotleda Europolilt liikmesriikide pädevate asutuste nõusolekul tuge, mis seisneb eelkõige järgmises:
 - (a) asjakohase teabe, analüüside, eksperditeadmiste ja operatiivtoe pakkumine;

⁵³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

- (b) operatiivanalüüsi tegemine Eurojusti, liikmesriikide või muude pädevate asutuste esitatud uurimisandmete alusel;
 - (c) teabe võrdlemine Europol'i andmebaasidega ja teabe vahetamine vastavalt artiklile 55.
7. Käesolev artikkel ei mõjuta liikmesriigi, liidu organi või asutuse, kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni seatud üldiseid või konkreetseid piiranguid seoses juurdepääsuga nende esitatud teabele või nende esitatud teabe kasutamisega ning Europol järgib neid piiranguid.
 8. Eurojust teeb kummagi asutuse volitusi järgides Europoliga koostööd, et toetada liikmesriikide pädevaid asutusi digitaalsete uurimiste ja andmetele juurdepääsu kontekstis, ning tegutseb eelkõige teadmuskeskusena, et anda nõu ja abi ning aidata suurendada suutlikkust seoses piiriülese juurdepääsuga elektroonilistele tõenditele.

Artikkel 58

Suhted Euroopa Prokuratuuriga

1. Eurojust seab Euroopa Prokuratuuriga sisse ja säilitab tihedad suhted, mis põhinevad kummagi asutuse volituste ja pädevuse piires tehtaval koostööl. Eurojusti president ja Euroopa peaprokurör kohtuvad korrapäraselt, et arutada ühist huvi pakkuvaid küsimusi. Need kohtumised toimuvad Eurojusti presidendi või Euroopa peaprokuröri taotlusel.
2. Eurojust ja Euroopa Prokuratuur teevad tihedat koostööd ning vahetavad oma ülesannete täitmiseks vajalikus ulatuses ja oma vastavate volituste piires õigeaegselt ja tõhusalt teavet vastavalt artiklile 55.
3. Eurojust abistab Euroopa Prokuratuuri, eelkõige selliste juhtumite korral, mis nõuavad uurimismeetmeid või muus vormis koostööd liikmesriikides, kes ei osale Euroopa Prokuratuuri asutamisega seotud tõhustatud koostöös, või kolmandates riikides, ning juhtumite korral, mis nõuavad Euroopa Prokuratuuri läbiviidavate uurimiste ja Euroopa Prokuratuuris mitteosalevate liikmesriikide pädevate asutuste läbiviidavate uurimiste koordineerimist. Selleks toetab Eurojust kas Euroopa Prokuratuuri või liikmesriikide pädevate asutuste taotlusel Euroopa Prokuratuuri tema ülesannete täitmisel, sealhulgas järgmiselt:
 - (a) hõlbustades ühiste uurimisrühmade loomist ja tegevust;
 - (b) korraldades koordineerimisnõupidamisi ja koordineerimiskeskusi;
 - (c) hõlbustades õiguslast koostööd liikmesriikidega, kes ei osale Euroopa Prokuratuuri asutamisega seotud tõhustatud koostöös, või kolmandate riikidega.
4. Eurojust käsitleb Euroopa Prokuratuuri toetustaotlusi põhjendamatult viivitusega ning asjakohasel juhul nii, nagu need oleks esitanud liikmesriigi asutus, kellel on pädevus kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas.
5. Lõike 3 kohaselt antav toetus ei mõjuta Euroopa Prokuratuuri sõltumatust uurimiste läbiviimisel ja kriminaalasjade menetlemisel.
6. Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate operatiivküsimuste puhul teavitab Eurojust Euroopa Prokuratuuri oma piiriüleste kriminaalasjadega seotud tegevusest

ja asjakohasel juhul kaasab Euroopa Prokuratuuri sellesse tegevusse, muu hulgas järgmiselt:

- (a) jagades oma juhtumite kohta kooskõlas käesoleva määrusega asjakohast teavet, sealhulgas isikuandmeid, või
 - (b) taotledes Euroopa Prokuratuuri tuge.
- 7. Vastavalt määruse (EL) 2017/1939 artikli 24 lõikele 1 teatab Eurojust põhjendamatu viivitusega Euroopa Prokuratuurile kõigist kuritegudest, mille suhtes Euroopa Prokuratuur võib vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 teostada oma pädevust.
 - 8. Kui Eurojust saab Euroopa Prokuratuurilt teavet sellist liiki kuritegude kohta, mis ei kuulu Euroopa Prokuratuuri pädevusse ja jäävad Eurojusti volituste piiresse, vaatab Eurojust saadud teabe läbi ja võtab oma volituste piires vajalikke meetmeid.
 - 9. Euroopa Prokuratuur lähetab käesoleva artikli kohase koostöö eesmärgil Eurojusti juurde kontaktametniku. Kontaktametnikule antakse juurdepääs kohtuasjade haldamise süsteemile, vahetamaks turvaliselt andmeid, mis on olulised tema ülesannete täitmiseks, sealhulgas vajaduse korral Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri käesoleva artikli kohase koostöö ulatusse kuuluvate juhtumite avamiseks, registreerimiseks ja haldamiseks. Eurojust vastutab selle eest, kuidas kontaktametnik kohtuasjade haldamise süsteemis isikuandmeid töötleb.
 - 10. Euroopa Prokuratuuri esindajad, sealhulgas kontaktametnik, kutsutakse osalema Eurojusti kolleegiumi koosolekutel, kus arutatakse ühist huvi pakkuvaid küsimusi.
 - 11. Käesoleva artikli rakendamise praktilised üksikasjad sätestatakse Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri vahelises koostöökorras, mis vaadatakse korrapäraselt läbi.

Artikkel 59

Suhted muude liidu organite ja asutustega

- 1. Eurojust seab sisse ja säilitab käesolevas artiklis osutatud liidu organite ja asutustega koostöösuhted sellises ulatuses, mis on vajalik tema eesmärkide saavutamiseks ja käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks, ning milles arvestatakse osapoolte vastavaid volitusi ja mis on täielikus kooskõlas kohaldatavate andmekaitse normidega.
- 2. Eurojust seab sisse ja säilitab koostöösuhted OLAFiga, et hõlbustada OLAFi panust Eurojusti koordineerimistegevusse seoses liidu finantshuvide kaitsmisega vastavalt tema volitustele, mis tulenevad määrusest (EL, Euratom) nr 883/2013. Sel eesmärgil:
 - (a) tagavad liikmesriigid Eurojusti ja OLAFi vahelise teabe vastuvõtmise ja edastamise otstarbel ning ilma et see mõjutaks käesoleva määruse artikli 8 kohaldamist, et Eurojusti liikmesriikide liikmeid käsitatakse liikmesriikide pädevate asutustena ainult määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 tähenduses;
 - (b) ei piira ega mõjuta OLAFi ja liikmesriikide liikmete vaheline teabevahetus kohustust esitada asjaomast teavet teistele pädevatele asutustele määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 või muu kohaldatava liidu või liikmesriigi õiguse alusel.
- 3. Eurojust seab sisse ja säilitab koostöösuhted Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga (Frontex), mida reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL)

2019/1896,⁵⁴ et hõlbustada Frontexi panust Eurojusti töösse, sealhulgas Frontexi volituste kohaselt töödeldud asjakohase teabe edastamist Eurojustile, eelkõige seoses kuritegudega, mis vastavalt käesoleva määruse artiklile 6 kuuluvad Eurojusti pädevusse. Eurojusti ja Frontexi vahelise koostöö praktilised üksikasjad sätestatakse käesoleva määruse artikli 58 lõike 3 kohaselt sõlmitavas koostöökorras.

4. Eurojust seab sisse ja säilitab koostöösuhted Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Ametiga (AMLA) ning sõlmib käesoleva määruse artikli 54 lõike 3 kohaselt AMLAga koostöökorra, milles sätestatakse nendevahelise koostöö üksikasjad. Sel eesmärgil:
 - (a) tagavad liikmesriigid, et Eurojusti liikmesriikide liikmeid käsitatakse määruse (EL) 2024/1620 artikli 27 lõike 8 kohaldamisel liikmeriigi asjaomaste asutustena, hõlbustamaks teabevahetust AMLA ja Eurojusti vahel Eurojusti pädevusse kuuluvate juhtumite korral;
 - (b) ei mõjuta AMLA ja liikmesriikide liikmete vaheline teabevahetus kohustust esitada asjaomast teavet teistele pädevatele asutustele määruse (EL) 2024/1620 või muu kohaldatava liidu või liikmesriigi õiguse alusel.
5. Eurojust seab sisse ja säilitab koostöösuhted ELi Tolliametiga, kui see on loodud, ning sõlmib käesoleva määruse artikli 54 lõike 3 kohaselt koostöökorra, milles sätestatakse koostöö üksikasjad, et hõlbustada õiguslast koostööd kriminaalasjades, mis puudutavad tollieeskirjade rikkumisi ning muid liidu finants- ja majandushuve kahjustavaid kuritegusid.

III JAGU

RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Artikkel 60

Suhted kolmandate riikide asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide organitega

1. Eurojust võib sisse seada ja säilitada koostöö kolmandate riikide asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide organitega, sealhulgas artikli 54 lõikes 3 osutatud koostöökordade sõlmimise kaudu.
2. Eurojust võtab pärast komisjoniga konsulteerimist iga nelja aasta järel vastu koostööstrateegia kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava õiguslase koostöö tugevdamiseks, sealhulgas lõikes 1 osutatud koostöökordade sõlmimiseks ja artiklis 63 osutatud kontaktisikute Eurojusti juurde lähetamiseks. Seda strateegiat rakendatakse koostöös komisjoniga.

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

Artikkel 61

Kolmandatesse riikidesse lähetatud kontaktametnikud

1. Liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelise õiguslaselise koostöö hõlbustamiseks võib Eurojust lähetada kolmandatesse riikidesse kontaktametnikke, tingimusel et asjaomase kolmanda riigi pädevate asutustega on sõlmitud artikli 54 lõikes 3 osutatud koostöökord.
2. Kontaktametnik on Eurojusti töötaja, kellel on piisavad eksperditeadmised õiguslaselise koostöö alal.
3. Kontaktametnike ülesanded hõlmavad igasugust tegevust, mille eesmärk on soodustada ja kiirendada õiguslaselise koostööd kriminaalasjades, eelkõige asjaomase kolmanda riigi pädevate asutustega otsekontaktide loomise teel. Liikmesriikide liikmed võivad volitada kontaktametnikke vahetama liikmete järelevalve all ja vastutusel oma liikmesriiki puudutavaid operatiivseid isikuandmeid otse kolmanda riigi pädevate asutustega.
4. Liikmesriikide pädevad asutused ja lõikes 1 osutatud kontaktametnikud võivad omavahel otse suhelda. Sellisel juhul teavitab kontaktametnik kõnealuselt suhtlusest asjaomast liikmesriiki liiget.
5. Kontaktametnikud annavad korrapäraselt aru kolleegiumile. Kontaktametnikud teavitavad liikmesriikide liikmeid ja liikmesriikide pädevaid asutusi kõigist nende liikmesriiki puudutavatest juhtumitest.
6. Kontaktametnikel on juurdepääs kohtuasjade haldamise süsteemile ja nende operatiivteabevahetus kolmandate riikidega registreeritakse selles süsteemis.

Artikkel 62

Eurojusti juurde lähetatud sideprokurörid

1. Kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon võib lähetada Eurojusti juurde sideprokuröri, kui:
 - (a) Eurojusti ja asjaomase kolmanda riigi vahel on enne 12. detsembrit 2019 sõlmitud koostööleping;
 - (b) liidu ja asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahel on ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaselt sõlmitud rahvusvaheline leping või
 - (c) komisjon on võtnud direktiivi (EL) 2016/680 artikli 36 kohaselt vastu kaitse piisavuse otsuse.
2. Sideprokuröri õigused ja kohustused sätestatakse lõikes 1 osutatud koostöölepingus või rahvusvahelises lepingus ning neid võib täiendada artikli 54 lõikes 3 osutatud koostöökorraga.
3. Eurojusti juurde lähetatud sideprokuröridele antakse juurdepääs kohtuasjade haldamise süsteemile nende ülesannete täitmiseks vajalike andmete turvaliseks vahetamiseks, sealhulgas vajaduse korral juhtumite avamiseks, registreerimiseks ja haldamiseks. Eurojust vastutab selle eest, kuidas sideprokurörid kohtuasjade haldamise süsteemis isikuandmeid töötlevad.

4. Operatiivsete isikuandmete edastamine sideprokuröridele kohtuasjade haldamise süsteemi kaudu toimub üksnes kooskõlas käesoleva määrusega ja määrusega (EL) 2018/1725.
5. Sideprokuröride poolt andmete haldamise suhtes ja nende teabele juurdepääsu suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 42 lõikeid 1 ja 2.
6. Kolleegium kehtestab üksikasjalikud tingimused, mis reguleerivad sideprokuröride juurdepääsu kohtuasjade haldamise süsteemile.

Artikkel 63

Eurojusti juurde lähetatud kontaktisikud

1. Eurojust võib artikli 54 lõike 3 kohaselt sõlmitud koostöökorra alusel teha koostööd kolmandate riikide pädevate asutuste poolt selleks otstarbeks määratud ja Eurojusti juurde lähetatud kontaktisikutega.
2. Eurojusti juurde lähetatud kontaktisikud võivad teha järgmist:
 - (a) kiirendada, koordineerida või hõlbustada kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö taotluste täitmist;
 - (b) toetada teabevahetust ja koordineerimist Eurojusti, liikmesriikide ja kolmanda riigi pädevate asutuste vahel;
 - (c) anda õiguslase koostöö seisukohast olulist teavet kolmanda riigi õiguse ja menetluste kohta;
 - (d) hõlbustada kolmanda riigi pädevate asutuste osalemist Eurojusti korraldatavatel koordineerimisnõupidamistel, koordineerimiskeskustes ja õiguslase koordineerimise platvormidel ning Eurojusti toetatavates ühistes uurimisrühmades ning
 - (e) esitada Eurojustile abitaotlusi punktides a–d osutatud küsimustes.
3. Kolmanda riigi pädev asutus määrab Eurojusti juurde lähetatavad kontaktisikud prokuratuuri, keskasutuste või justiitsministeeriumi samaväärsete talituste ametnike seast, kes on pädevad kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas.
4. Eurojusti juurde lähetatud kontaktisikutega tehtava koostöö praktilised üksikasjad sätestatakse lõikes 1 osutatud koostöökorras.
5. Eurojusti juurde lähetatud kontaktisikutele antakse andmete turvaliseks vahetamiseks juurdepääs kohtuasjade haldamise süsteemile. See juurdepääs piirdub andmetega, mis on vajalikud lõikes 2 sätestatud ülesannete täitmiseks, sealhulgas vajaduse korral juhtumite avamiseks, registreerimiseks ja haldamiseks. Operatiivsete isikuandmete vahetamine toimub üksnes vastavalt määrusele (EL) 2018/1725 ja kooskõlas artikli 54 lõikega 3.
6. Eurojust vastutab selle eest, kuidas Eurojusti juurde lähetatud kontaktisikud kohtuasjade haldamise süsteemis isikuandmeid töötlevad.
7. Eurojusti juurde lähetatud kontaktisikute suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 42 lõikeid 1 ja 2.

8. Kolleegium kehtestab üksikasjalikud tingimused, mis reguleerivad Eurojusti juurde lähetatud kontaktisikute juurdepääsu kohtuasjade haldamise süsteemile ja muudele Eurojusti teenustele.

Artikkel 64

Kontaktisikud kolmandates riikides ja rahvusvahelistes organisatsioonides

1. Eurojust võib teha koostööd kolmanda riigi pädevate asutuste või rahvusvahelise organisatsiooni määratud ja selles kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis tegutsevate kontaktisikutega.
2. Kolmandates riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide määratud kontaktisikute kaudu püüab Eurojust toetada ja hõlbustada koostööd asjaomase kolmanda riigi pädevate asutuste või rahvusvahelise organisatsiooniga, eelkõige piiriülese mõõtmega raskete kuritegude puhul. Käesoleva lõike kohaselt tegutsedes võivad need kontaktisikud täita artikli 63 lõikes 2 osutatud ülesandeid, mis sätestatakse artikli 54 lõike 3 kohaselt sõlmitavas koostöökorras.
3. Käesoleva artikli kohaldamisel püüab Eurojust tagada, et tema kontaktisikud kolmandates riikides ja rahvusvahelistes organisatsioonides määratakse prokuratuuri, keskasutuste või justiitsministeeriumi samaväärsete talituste ametnike seast, kes on pädevad kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas.
4. Kolmandates riikides ja rahvusvahelistes organisatsioonides määratud kontaktisikutel ei ole juurdepääsu kohtuasjade haldamise süsteemile ega Eurojusti valduses olevatele operatiivsetele isikuandmetele.
5. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, vahetab Eurojust asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga operatiivseid isikuandmeid kooskõlas määrusega (EL) 2018/1725. Neid operatiivseid isikuandmeid võivad kohtuasjade haldamise süsteemi sisestada üksnes Eurojusti volitatud töötajad.

VI PEATÜKK

EELARVE KOOSTAMINE JA STRUKTUUR

Artikkel 65

Eelarve koostamine

1. Igal aastal koostab haldusdirektor Eurojusti järgmise eelarveaasta tulude ja kulude eelarvestuse projekti, mis sisaldab ametikohtade loetelu, ning esitab selle juhatusele. Euroopa õigusosalase koostöö võrgustikku ja asjakohasel juhul muid artiklis 56 osutatud liidu võrgustikke, mis osalevad kriminaalasjades tehtavas õigusosalases koostöös, teavitatakse nende tegevusega seotud eelarve osadest õigeaegselt enne eelarvestuse edastamist komisjonile.
2. Juhatusele vaatab nimetatud projekti alusel Eurojusti järgmise eelarveaasta tulude ja kulude esialgse eelarvestuse läbi ning edastab selle haldusnõukogule.
3. Haldusnõukogu poolt heaks kiidetud Eurojusti tulude ja kulude eelarvestuse projekt esitatakse komisjonile hiljemalt iga aasta 31. jaanuariks.
4. Komisjon edastab tulude ja kulude eelarvestuse eelarvepädevatele institutsioonidele koos liidu üldeelarve projektiga.
5. Tulude ja kulude eelarvestuse põhjal kannab komisjon arvestuslikud summad, mida ta peab ametikohtade loetelu põhjal vajalikuks, liidu üldeelarve projekti, ning esitab selle kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 313 ja 314 eelarvepädevatele institutsioonidele.
6. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad Eurojusti toetuseks eraldatavad assigneeringud.
7. Eelarvepädevad institutsioonid võtavad vastu Eurojusti ametikohtade loetelu.
8. Eurojusti eelarve võtab vastu haldusnõukogu. Eelarve muutub lõplikuks pärast liidu üldeelarve lõplikku vastuvõtmist. Vajaduse korral teeb haldusnõukogu selles asjakohased kohandused.

Artikkel 66

Eelarve struktuur

1. Igaks eelarveaastaks koostatakse Eurojusti kõigi tulude ja kulude eelarvestus, mis esitatakse Eurojusti eelarves. Eelarveaasta on kalendriaasta.
2. Eurojusti eelarve tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.
3. Ilma et see mõjutaks muid sissetulekuallikaid, koosnevad Eurojusti tulud järgmisest:
 - (a) liidu toetus, mis on kantud liidu üldeelarvesse;
 - (b) võimalik vabatahtlik rahaline toetus liikmesriikidelt;
 - (c) Eurojusti töös osalevate kolmandate riikide rahaline toetus;
 - (d) liidu rahalised vahendid rahalist toetust käsitlevate lepingute või sihtotstarbeliste toetuste vormis kooskõlas artiklis 69 osutatud Eurojusti

finantseeskirjadega ja liidu poliitikat toetavate asjakohaste liidu õigusaktide sätetega, võttes arvesse asjaomaste lepingute erandlikkust;

(e) tasud väljaannete ja Eurojusti osutatavate teenuste eest.

4. Eurojusti kulud hõlmavad töötajate töötasusid, haldus- ja taristukulusid ning tegevuskulusid.

Artikkel 67

Eelarve täitmine

1. Haldusdirektor tegutseb eelarvevahendite käsutajana ning täidab Eurojusti eelarvet säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõtte ning usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt.
2. Haldusdirektor esitab igal aastal eelarvepädevatele institutsioonidele kogu hindamismenetluste tulemuste seisukohast asjakohase teabe.

Artikkel 68

Raamatupidamise aastaaruanded ja eelarve täitmisele heakskiidu andmine

1. Eurojusti peaarvepidaja esitab eelarveaasta (aasta n) esialgse raamatupidamise aastaaruande komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikoja järgmise eelarveaasta (aasta n+1) 1. märtsiks.
2. Eurojust saadab aasta n eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikoja 31. märtsiks aastal n+1.
3. Komisjoni peaarvepidaja edastab Eurojusti aasta n esialgse raamatupidamise aastaaruande, mis on konsolideeritud komisjoni raamatupidamisaruannetega, kontrollikoja 31. märtsiks aastal n+1.
4. Kontrollikoda koostab kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 246 lõikega 1 oma tähelepanekud Eurojusti esialgse raamatupidamise aastaaruande kohta 1. juuniks aastal n+1.
5. Kui kontrollikoda on esitanud määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 246 kohaselt oma tähelepanekud Eurojusti esialgse raamatupidamise aastaaruande kohta, koostab haldusdirektor omal vastutusel Eurojusti lõpliku raamatupidamise aastaaruande ning esitab selle juhatusse arvamuse saamiseks.
6. Juhatus esitab arvamuse Eurojusti aasta n lõpliku raamatupidamise aastaaruande kohta ning edastab selle aruande koos oma arvamusega haldusnõukogule vastuvõtmiseks.
7. Haldusnõukogu esitab Eurojusti aasta n lõpliku raamatupidamise aastaaruande kohta oma arvamuse.
8. Haldusdirektor saadab aasta n lõpliku raamatupidamise aastaaruande koos juhatusse arvamuse ja haldusnõukogu arvamusega Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikoja 1. juuliks aastal n+1.
9. Link selle veebisaidi lehekülgedele, kus on esitatud Eurojusti lõplik raamatupidamise aastaaruanne, avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* 15. novembriks aastal n+1.

10. Haldusdirektor saadab kontrollikoja vastuse kontrollikoja tähelepanekute kohta 30. septembriks aastal n+1. Haldusdirektor saadab selle vastuse ka juhatusele, haldusnõukogule ja komisjonile.
11. Euroopa Parlamendi taotlusel esitab haldusdirektor parlamendile kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 261 lõikega 3 kogu teabe, mida on vaja kõnealust eelarveaastat käsitleva eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse tõrgeteta kohaldamiseks.
12. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsustava nõukogu soovitusel põhjal annab Euroopa Parlament enne 15. maid aastal n+2 heakskiidu haldusdirektori tegevusele aasta n eelarve täitmisel.
13. Euroopa Parlament annab Eurojusti eelarve täitmisele heakskiidu nõukogu soovitusel alusel, ELi toimimise lepingu artiklis 319 ning määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklites 260, 261 ja 262 sätestatud menetluse kohaselt ning kontrollikoja auditaruandele tuginedes.
14. Kui Euroopa Parlament keeldub heakskiidu andmisest 15. maiks aastal n+2, palutakse haldusdirektoril selgitada oma seisukohta haldusnõukogule, kes teeb selles küsimuses oma lõpliku otsuse. Haldusnõukogu võib vajaduse korral kooskõlas käesoleva määrusega võtta vajalikke meetmeid, sealhulgas meetmeid, mis on seotud haldusdirektori volitustega.

Artikkel 69

Finantseeskirjad

1. Haldusnõukogu võtab pärast komisjoniga konsulteerimist vastu Eurojusti suhtes kohaldatavad finantseeskirjad. Need ei või lahkneda delegeeritud määrusest (EL) 2019/715,⁵⁵ välja arvatud juhul, kui lahknemine on tingimata vajalik Eurojusti toimimiseks ja komisjon on selleks eelnevalt nõusoleku andnud.
2. Eurojust koostab oma eelarve ja täidab seda kooskõlas oma finantseeskirjadega ja määrusega (EL, Euratom) 2024/2509.
3. Seoses ühiste uurimisrühmade tegevuse rahalise toetamisega kehtestavad Eurojust ja Europol ühiselt eeskirjad ja tingimused, mille alusel menetletakse toetusetaotlusi.
4. Eurojust võib anda toetusi, mis on seotud artikli 4 lõikes 1 sätestatud Eurojusti ülesannete täitmisega. Artikli 4 lõike 1 punktis d osutatud ülesannete täitmiseks antavaid toetusi võib anda liikmesriikidele ilma toetustaotluse esitamise kutseta.

Artikkel 70

Pettuste ja õigusnormide rikkumiste ennetamine ja nende vastu võitlemine

1. Pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemisel kohaldatakse piiranguteta määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 sätteid.

⁵⁵ Komisjoni 18. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/715 raamfinantsmääruse kohta asutustele, mis on asutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu alusel ning millele osutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 70 (ELT L 122, 10.5.2019, lk 1).

2. Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on saanud Eurojustilt liidu vahendeid.
3. OLAF võib määruses (EL, Euratom) nr 883/2013 ja määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korra kohaselt viia läbi juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrole ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust või ametikohustuste täitmisega seotud tõsiseid juhtumeid, mis kujutavad endast liidu ametnike ja muude teenistujate kohustuste eiramist ning millega võib kaasneda distsiplinaar- või asjakohasel juhul kriminaalmenetlus.
4. Ilma et see mõjutaks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad kolmandate riikide asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide organitega sõlmitavad koostöökorrad ning Eurojusti lepingud, toetuslepingud ja toetuse andmise otsused sätteid, milles volitatakse kontrollikoda ja OLAFit sõnaselgelt vastavalt oma pädevusele selliseid auditeid ja juurdlusi läbi viima.
5. Eurojusti töötajad, haldusdirektor ning kolleegiumi ja juhatuse liikmed annavad OLAFile ja Euroopa Prokuratuurile viivitamata ning seejuures oma vastutust kahtluse alla seadmata teada igasugusest kahtlusest, mis on seotud nende vastavate volituste raames toimuva, eeskirjadele mittevastava või ebaseadusliku tegevusega, millest nad on saanud teada oma ülesannete täitmisel.

VII PEATÜKK

TÖÖTAJAD

Artikkel 71

Üldsätted

1. Eurojust võtab tööle oma ülesannete täitmiseks ja oma teenuste toimimiseks vajalikud töötajad.
2. Ilma et see mõjutaks volitusi, mis on käesoleva määrusega antud muudele Eurojusti organitele, alluvad töötajad haldusdirektorile ja tegutsevad vastavalt tema juhistele.
3. Haldusdirektor vastutab personalijuhtimise eest kooskõlas Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ning liidu muude teenistujate teenistustingimustega, mida kohaldatakse Eurojusti töötajate suhtes koos eeskirjadega, mis on võetud liidu institutsioonide kokkuleppel vastu eespool nimetatud eeskirjade ja teenistustingimuste jõustamiseks. Kui haldusnõukogu teeb artikli 10 lõike 2 kohase otsuse, teostab haldusdirektor Eurojusti töötajate suhtes ka ametisse nimetava asutuse või ametiisiku volitusi, sealhulgas töölevõtmise, järelevalve, hindamise ja distsiplinaarvõimu teostamisega seotud volitusi.
4. Töötajad toetavad Eurojusti selle operatiiv- ja haldusülesannete täitmisel, eelkõige seoses järgmisega:
 - (a) liikmesriikide esinduste ja liikmesriikide pädevate asutuste toetamine piiriülestes uurimistes ja kriminaalasjade menetlustes;
 - (b) juhtumite haldamine ja operatiivanalüüs;
 - (c) personalijuhtimine;
 - (d) eelarve- ja finantshaldus;
 - (e) infotehnoloogia- ja andmehaldus;
 - (f) strateegiline, õiguslik ja poliitiline tugi;
 - (g) turvalisus ja rajatiste haldamine;
 - (h) teabevahetus ja teadmushaldus;
 - (i) välissuhted ja institutsioonilised küsimused.
5. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendavad „Eurojusti volitatud töötajad“ haldusdirektori määratud töötajaid, kes täidavad spetsiifilisi operatiiv-, haldus- või tehnilisi ülesandeid, sealhulgas ülesandeid, mis hõlmavad juurdepääsu operatiivsetele isikuandmetele ja kohtuasjade haldamise süsteemile.
6. Operatiivülesannete täitmisel tegutsevad Eurojusti volitatud töötajad haldusdirektori alluvuses ning asjakohasel juhul liikmesriikide liikmete või kolleegiumi järelevalve all kooskõlas käesoleva määruse ja kohaldatavate sise-eeskirjadega.
7. Töötajad jagavad eksperditeadmisi põhiõiguste küsimustes ning annavad vajaduse või taotluse korral nõu Eurojusti tegevuse põhiõiguslike aspektide asjus, ilma seda tegevust takistamata või viivitamata. Sellega seoses võivad nad esitada mittesiduvaid arvamusi asjakohaste dokumentide või meetmete kohta. Nad aitavad tagada põhiõiguste järgimise Eurojustis selle ülesannete täitmisel ja selle tegevuses.

Artikkel 72

Liikmesriikide lähetatud eksperdid ja muud töötajad

Eurojust võib kasutada liikmesriikide lähetatud eksperte ja muid töötajaid, kelle tööandja ta ei ole. Käesolevas artiklis nimetatud isikute suhtes artikli 71 sätteid ei kohaldata.

VIII PEATÜKK

HINDAMINE JA ARUANDLUS

Artikkel 73

Liidu institutsioonide ja liikmesriikide parlamentide kaasamine

1. Eurojust edastab oma konsolideeritud aastaaruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja liikmesriikide parlamentidele, kes võivad esitada tähelepanekuid ja järeldusi. Aastaaruanne edastatakse iga aasta 1. maiks. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse aruandlusnäitajad, et tagada ühtne lähenemisviis liidu finantshuve kahjustavate kuritegudega seotud teabe kogumisele ja esitamisele Eurojusti poolt.
2. Eurojusti president esineb pärast seda, kui ta on ametisse valitud, Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni või pädevate komisjonide ees ning vastab komisjoni(de) liikmete küsimustele. Aruteludes ei käsitleta otse ega kaudselt kindlate operatiivjuhtumitega seotud konkreetseid meetmeid.
3. Eurojusti president osaleb kord aastas parlamentidevahelisel komisjonide kohtumisel, kus Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamendid annavad Eurojusti tegevusele ühise hinnangu, ning arutab seal komisjonidega Eurojusti senist tegevust ja tutvustab Eurojusti konsolideeritud aastaaruannet või muid olulisi dokumente. Aruteludes ei käsitleta otse ega kaudselt kindlate operatiivjuhtumitega seotud konkreetseid meetmeid.
4. Lisaks muude käesolevas määruses sätestatud teavitamis- ja konsulteerimiskohustuste täitmisele edastab Eurojust Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele asjaomaste liikmesriikide ametlikes keeltes nende teavitamise eesmärgil
 - (a) Eurojusti koostatud või tellitud uuringute ja strateegiliste projektide tulemused;
 - (b) artiklis 12 osutatud programmdokumendid;
 - (c) kolmandate isikutega sõlmitud koostöökorrad.

Artikkel 74

Hindamine

1. Hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist ja seejärel iga viie aasta järel tellib komisjon Eurojusti tegevuse hindamise, milles käsitletakse ameti eesmäärke, ülesandeid, juhtimist ja asukohta ning mis tehakse vastavalt komisjoni suunistele. Hindamise raames kuulatakse ära haldusnõukogu.
2. Hindamise eesmärk on eelkõige selgitada välja vajadus muuta Eurojusti volitusi ja selliste võimalike muudatuste finantsmõju.
3. Iga teise hindamise käigus hinnatakse Eurojusti saavutatud tulemusi, võttes arvesse tema eesmäärke, volitusi, juhtimist ja ülesandeid, sealhulgas seda, kas Eurojusti tegevuse jätkamine on asjaomaste eesmärkide, volituste, juhtimise ja ülesannete seisukohast endiselt põhjendatud.

4. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Eurojusti haldusnõukogule aruande hindamise järelduste kohta. Hindamise järeldused avalikustatakse.

IX PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 75

Privileegid ja immunitetid

Eurojusti ja selle töötajate suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 7 Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta⁵⁶.

Artikkel 76

Kasutatavad keeled

1. Eurojusti suhtes kohaldatakse nõukogu määruse nr 1⁵⁷ sätteid.
2. Eurojusti-sisese keelte kasutamise korra otsustab haldusnõukogu oma liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.
3. Kirjaliku tõlke teenust ja kõiki muid Eurojustile vajalikke keeleteenuseid, välja arvatud suulist tõlget, osutab nõukogu määrusega (EÜ) nr 2965/94⁵⁸ asutatud Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus.

Artikkel 77

Konfidentsiaalsus

1. Liikmesriikide liikmed ning nende asetäitjad ja assistendid, Eurojusti töötajad, riigisisised kontaktisikud, liikmesriikide lähetatud eksperdid, kontaktametnikud, andmekaitseametnik ja Euroopa Andmekaitseinspektori töötajad kohustuvad hoidma neile nende ülesannete täitmisel teatavaks saanud teabe konfidentsiaalsust.
2. Konfidentsiaalsuskohustus kehtib kõigi isikute ja organite suhtes, kes teevad Eurojustiga koostööd.
3. Konfidentsiaalsuskohustus kehtib ka pärast ametist või töölt lahkumist ning pärast lõigetes 1 ja 2 osutatud isikute tegevuse lõppemist.
4. Konfidentsiaalsuskohustus kehtib kogu teabe suhtes, mida Eurojust on saanud või vahetanud, välja arvatud juhul, kui see teave on juba seaduslikult avalikustatud või üldsusele kättesaadav.

Artikkel 78

Riigiseste menetluste konfidentsiaalsuse tingimused

1. Eurojusti kaudu teabe saamisel või vahetamisel võib teabe esitanud liikmesriigi asutus kehtestada oma riigisisese õiguse alusel vastuvõtvale ametiasutusele tingimusi

⁵⁶ Protokoll nr 7 Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta (ELT C 202, 7.6.2016, lk 266).

⁵⁷ Nõukogu 15. aprilli 1958. aasta määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385).

⁵⁸ Nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrus (EÜ) nr 2965/94 Euroopa Liidu asutuste tõlkekeskuse asutamise kohta (EÜT L 314, 7.12.1994, lk 1).

kõnealuse teabe kasutamiseks riigisisestes menetlustes, ilma et see mõjutaks artikli 36 lõike 3 kohaldamist.

2. Lõikes 1 osutatud teavet vastu võtva liikmesriigi asutuse jaoks on need tingimused siduvad.

Artikkel 79

Läbipaistvus ja teavitustegevus

1. Eurojusti valduses olevate dokumentide suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001⁵⁹. Haldusnõukogu võtab kuue kuu jooksul alates oma esimese koosoleku kuupäevast vastu määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad.
2. Eurojusti poolt määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 8 alusel tehtud otsuste peale võib ELi toimimise lepingu artiklites 228 ja 263 sätestatud tingimuste kohaselt esitada kaebuse vastavalt Euroopa Ombudsmanile või Euroopa Kohtule.
3. Eurojust avaldab oma veebisaidil juhatuse liikmete loetelu ja juhatuse koosolekute tulemuste kokkuvõtted. Selliste kokkuvõtete avaldamisest loobutakse või nende avaldamist piiratakse kas ajutiselt või alaliselt, kui avaldamine võib ohustada Eurojusti ülesannete täitmist, võttes arvesse Eurojusti vaikimis- ja konfidentsiaalsuskohustust ning operatiivset olemust.
4. Haldusnõukogu kehtestab kuue kuu jooksul alates oma esimese koosoleku kuupäevast meetmed, mida Eurojust rakendab määruse (EL) 2018/1725 kohaldamiseks, sealhulgas andmekaitseametniku ametisse nimetamisega seotud meetmed. Need meetmed kehtestatakse pärast Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteerimist.
5. Eurojust võib tegeleda omal algatusel ja oma pädevuse piires teavitustegevusega. Teavitustegevuse jaoks ressursside eraldamine ei tohi kahjustada Eurojusti ülesannete tulemuslikku täitmist. Teavitustegevust viiakse ellu kooskõlas haldusnõukogus vastu võetud asjakohaste teavitamis- ja teabe levitamise kavadega.

Artikkel 80

Salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe kaitset käsitlevad julgeolekunormid

1. Eurojust võtab vastu oma julgeolekunormid, lähtudes põhimõtetest ja normidest, mis on sätestatud Euroopa Liidu salastatud teabe ja tundliku salastamata teabe kaitset käsitlevates komisjoni julgeolekunormides, sealhulgas sellise teabe kolmandate riikidega vahetamise ning töötlemise ja säilitamise normides, mis on sätestatud komisjoni otsustes (EL, Euratom) 2015/443⁶⁰ ja (EL, Euratom) 2015/444⁶¹. Halduskokkulepete sõlmimine ELi salastatud teabe vahetamiseks kolmanda riigi

⁵⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

⁶⁰ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

⁶¹ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53).

asjaomaste asutustega või sellise kokkuleppe puudumise korral ELi salastatud teabe erakorraline ühekordne avaldamine nimetatud asutustele toimub üksnes komisjoni eelneval loal.

2. Haldusnõukogu võtab Eurojusti julgeolekunormid vastu pärast komisjonilt heakskiidu saamist. Kavandatud julgeolekunormide hindamisel veendub komisjon, et need on otsustega (EL, Euratom) 2015/443 ja (EL, Euratom) 2015/444 kooskõlas.

Artikkel 81

Haldusuurimine

Euroopa Ombudsman uurib Eurojusti haldustegevust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 228.

Artikkel 82

Vastutus

1. Eurojusti lepingulist vastutust reguleeritakse asjaomase lepingu suhtes kohaldatava õigusega. Eurojusti sõlmitud lepingutes sisalduva vahekohtuklausli kohaselt kuulub otsuste tegemine Euroopa Liidu Kohtu pädevusse.
2. Lepinguvälise vastutuse korral hüvitab Eurojust kooskõlas liikmesriikide õiguse ühiste üldpõhimõtetega ning sõltumata artikli 44 kohasest võimalikust vastutusest kogu kahju, mille on põhjustanud Eurojusti osakonnad või töötajad oma ülesannete täitmisel.
3. Lõikes 2 osutatud kahju hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine kuulub Euroopa Liidu Kohtu pädevusse. Liikmesriikide kohtud, kes on pädevad lahendama käesolevas artiklis nimetatud Eurojusti vastutusega seotud vaidlusi, määratakse kindlaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades.
4. Lõiget 2 kohaldatakse ka kahju suhtes, mille on põhjustanud liikmesriigi liikme, tema asetäitja või assistendi viga oma ülesannete täitmisel. Kui aga liikmesriigi liige, tema asetäitja või assistent tekitab kahju, tegutsedes talle käesoleva määruse artikli 18 kohaselt antud volituste alusel, hüvitab tema liikmesriik Eurojustile summad, mille Eurojust on kõnealuse kahju hüvitamiseks maksnud.
5. Iga liikmesriik vastutab oma riigisisese õiguse kohaselt igasuguse üksikisikutele põhjustatud kahju eest, mis on tekkinud Eurojustile esitatud teabe omavolilisel või ebaõigel töötlemisel asjaomase liikmesriigi poolt.
6. Töötajate isiklikku vastutust Eurojusti ees reguleerivad nende suhtes kohaldatavad Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ja liidu muude teenistujate teenistustingimuste sätted.
7. Liidu ja liikmesriikide rahaline vastutus Eurojusti võlgade eest piirdub nende poolt halduskulude katmiseks juba makstud toetusega.

Artikkel 83

Peakorterileping ja tegutsemistingimused

Madalmaades Eurojusti käsutusse antavaid ruume ja vahendeid käsitlev vajalik kord ning erieeskirjad, mida kohaldatakse Madalmaades haldusnõukogu liikmete, juhatuse liikmete, liikmesriikide liikmete, asetäitjate ja assistentide, haldusdirektori, Eurojusti töötajate, Eurojusti juurde lähetatud sideprokuröride, Eurojusti juures tegutsevate kontaktisikute ja nende pereliikmete ning muude isikute suhtes, kelle kohalolek Eurojustis või seotus Eurojustiga on Eurojusti ülesannete täitmiseks vajalik, sätestatakse Eurojusti ja Madalmaade vahelises peakorterilepingus.

Artikkel 84

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. See komitee on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011⁶² kohane komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Kui komitee oma arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja sel juhul kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 85

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EL) 2018/1727 tunnistatakse alates käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevast kehtetuks.
2. Kõiki viited määrusele (EL) 2018/1727 tuleb käsitada viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 86

Üleminekusätted

1. Käesoleva määrusega asutatud Eurojust on määrusega (EL) 2018/1727 asutatud Eurojusti õigusjärglane.
2. Liikmesriikide liikmed, kelle liikmesriigid on lähetanud määruse (EL) 2018/1727 alusel, täidavad liikmesriikide liikmete ülesandeid vastavalt käesolevale määrusele ja jätkavad oma ülesannete täitmist kuni määruse (EL) 2018/1727 alusel kindlaks määratud ametiaja lõpuni. Nende ametiaega võib käesoleva määruse alusel üks kord pikendada, tingimusel et nende volituste kogukestus, sealhulgas määruse (EL) 2018/1727 alusel ametis oldud aeg, ei ületa kümmet aastat. Kui liikmesriigi liikme staatus või volitused ei ole käesoleva määrusega vastavuses, võtab asjaomane liikmesriik vajalikud meetmed, et tagada vajalik vastavus põhjendamatu viivitusest pärast [käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

⁶² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

3. Määruse (EL) 2018/1727 alusel valitud Eurojusti president ja asepresident täidavad presidendi ja asepresidendi rolli vastavalt käesolevale määrusele ja jätkavad oma ülesannete täitmist kuni määruse (EL) 2018/1727 alusel kindlaks määratud ametiaja lõpuni. Nad võib käesoleva määruse alusel üks kord tagasi valida, tingimusel et nende volituste kogukestus, sealhulgas määruse (EL) 2018/1727 alusel ametis oldud aeg, ei ületa kaheksat aastat.
4. Määruse (EL) 2018/1727 alusel viimati ametisse nimetatud haldusdirektor täidab haldusdirektori rolli vastavalt käesolevale määrusele ja jätkab oma ülesannete täitmist kuni määruse (EL) 2018/1727 alusel kindlaks määratud ametiaja lõpuni. Selle haldusdirektori ametiaega võib käesoleva määruse alusel üks kord pikendada, tingimusel et tema ametiaja kogukestus, sealhulgas määruse (EL) 2018/1727 alusel ametis oldud aeg, ei ületa kümmet aastat.
5. Määruse (EL) 2018/1727 alusel loodud kolleegium ja juhatus jätkavad oma ülesannete täitmist vastavalt käesolevale määrusele kuni käesoleva määruse alusel moodustatud haldusnõukogu esimese koosoleku toimumiseni. Haldusnõukogu peab oma esimese koosoleku põhjendamatu viivitusega pärast [*käesoleva määruse jõustumise kuupäeva*]. Haldusdirektor võtab vajalikud meetmed, et tagada haldusnõukogu moodustamine vastavalt käesolevale määrusele. Seni kui haldusnõukogu ei ole tegevust alustanud, täidab kolleegium üleminekuperioodil neid käesoleva määruse alusel haldusnõukogule määratud juhtimis- ja strateegilisi funktsioone, mis on hädavajalikud Eurojusti tegevuse järjepidevuse tagamiseks ning mis hõlmavad eelkõige eelarve ja ühtse programmdokumendi vastuvõtmist.
6. Määruse (EL) 2018/1727 alusel tööle võetud töötajad jätkavad teenistust käesoleva määruse alusel. Kõik töötajate õigused ja kohustused, sealhulgas need, mis tulenevad määruse (EL) 2018/1727 alusel sõlmitud töölepingutest, säilivad.
7. Määruse (EL) 2018/1727 alusel viimati ametisse nimetatud andmekaitseametnik täidab andmekaitseametniku rolli vastavalt käesolevale määrusele ja jätkab oma ülesannete täitmist kuni määruse (EL) 2018/1727 alusel kindlaks määratud ametiaja lõpuni. Selle andmekaitseametniku ametiaega võib käesoleva määruse alusel üks kord pikendada, tingimusel et tema ametiaja kogukestus, sealhulgas määruse (EL) 2018/1727 alusel ametis oldud aeg, ei ületa kaheksat aastat.
8. Käesolev määrus ei mõjuta Eurojusti poolt otsuse 2002/187/JSK või määruse (EL) 2018/1727 alusel sõlmitud koostöölepingute ja koostöökordade kehtivust. Sellised koostöölepingud ja koostöökorrad jäävad jõusse ning neid kohaldatakse kuni nende kehtivusaja lõpuni või kuni nende muutmise või asendamiseni.
9. Kolleegiumi, juhatuse ja haldusdirektori poolt vastu võetud otsused ning määruse (EL) 2018/1727 alusel vastu võetud rakendusmeetmed ja sise-eeskirjad jäävad käesoleva määruse alusel jõusse, kui haldusnõukogu ei otsusta käesoleva määruse kohaldamisel teisiti.
10. Määruse (EL) 2018/1727 alusel võetud eelarvelised kulukohustused, sõlmitud finantstehingud ja võetud lepingulised kohustused jäävad kehtima ning nende täitmist jätkatakse vastavalt käesolevale määrusele. Määruse (EL) 2018/1727 alusel ühistele uurimisrühmadele antud rahalist toetust hallatakse vastavalt käesolevale määrusele. Määruse (EL) 2018/1727 alusel heaks kiidetud eelarvete täitmisele heakskiidu andmise menetlust rakendatakse kooskõlas nimetatud määruses kehtestatud eeskirjadega.

11. Esimene käesoleva määruse alusel vastu võetud ühtne programmdokument hõlmab ajavahemikku alates [kuupäev]. Kuni selle dokumendi lõplikuks muutumiseni jätkatakse määruse (EL) 2018/1727 alusel asjaomaseks ajavahemikuks vastu võetud ühtse programmdokumendi kohaldamist.
12. Enne käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva toimunud isikuandmete edastus kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele jääb kehtima, tingimusel et see on kooskõlas enne kõnealust kuupäeva kohaldatud liidu õigusega. Kui käimasolev edastus põhineb sellistel määruse (EL) 2018/1727 sätetel, mis erinevad määruse (EL) 2018/1725 sätetest, viiakse edastus määrusega (EL) 2018/1725 vastavusse [X kuu] jooksul alates käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevast.
13. Eurojusti ja Madalmaade Kuningriigi vahel nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsuse 2002/187/JSK⁶³ alusel sõlmitud peakorterileping jääb jõusse. Vajaduse korral kohandavad Eurojust ja Madalmaade Kuningriik kõnealust lepingut, et viia see käesoleva määrusega vastavusse [X kuu] jooksul alates käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevast.

Artikkel 87

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [...].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

⁶³ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/187/JSK, millega moodustatakse Eurojust, et tugevdada võitlust raskete kuritegude vastu (EÜT L 63, 6.3.2002, lk 1), muudetud nõukogu otsusega 2003/659/JSK (ELT L 245, 29.9.2003, lk 44) ja nõukogu otsusega 2009/426/JSK (ELT L 138, 4.6.2009, lk 14).

FINANTS- JA DIGISELGITUS – ASUTUSED

Sisukord

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	87
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	87
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	87
1.3.	Eesmärgid.....	87
1.3.1.	Üldeesmärgid	87
1.3.2.	Erieesmärgid	87
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	88
1.3.4.	Tulemusnäitajad	88
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb.....	89
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	90
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	90
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.	91
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	91
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	92
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	92
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	93
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viis(id).....	94
2.	HALDUSMEETMED.....	95
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	95
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	95
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	95
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	96
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	96
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	97
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	99
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	99

3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	100
3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	100
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	100
3.2.8.	Detsentraliseeritud asutuse hinnanguline personali- ja assigneeringute vajadus.....	105
3.2.9.	Ülevaade eelarvesse integreeritud rahalist toetust käsitlevatest lepingutest	109

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega sõnastatakse uuesti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Kriminaalõigusalane koostöö, võitlus piiriülese kuritegevuse vastu.

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Eurojusti määruse muutmisega püütakse paremini saavutada eesmäärke, mida amet peab aluslepingute kohaselt täitma.

Eelkõige on muutmise eesmärk suurendada Eurojusti rolli riiklike uurimisasutuste ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste tegevuse koordineerimise ja koostöö toetamisel ja tugevdamisel piiriüleste juhtumite korral ning tugevdada seega Eurojusti rolli kriminaalõigusalase koostöö keskpunktina liidu õigus- ja julgeolekustruktuuris.

Muudetud määrus on osa laiemast õigusaktide paketist, mille eesmärk on tagada kogu ELis kõrge turvalisuse tase meetmete abil, millega ennetatakse ja tõkestatakse kuritegevust ning edendatakse pädevate asutuste tegevuse koordineerimist ja koostööd kriminaalõiguse valdkonnas.

1.3.2. Erieesmärgid

Üldeesmärk jaguneb kaheks omavahel seotud erieesmärgiks, mis on suunatud struktuurilistele ja funktsionaalsetele piirangutele, mis praegu vähendavad Eurojusti suutlikkust kasutada täielikult ära oma potentsiaali piiriülese kuritegevuse vastases võitluses.

Erieesmärk nr 1: *muuta Eurojusti toetav ja koordineeriv tegevus tõhusamaks, õigeaegsemaks ja strateegiliselt sihipärasemaks, pidades silmas kogu piiriülese mõõtmega raskete kuritegude tsüklit.*

Maksimeeritakse Eurojusti keskendumist operatiivtegevusele (tööle kriminaalasjadega). Selle aluseks on ameti juhtimisstruktuuri muutmine, et lihtsustada otsustusprotsesse ja vabastada liikmesriikide liikmed (operatiivtegevust juhtivad kohtunikud ja prokurörid) halduskoormusest. Ajakohastatakse Eurojusti ülesandeid ja pädevusi ning tõhustatakse tema ennetavat tegevust, et võimaldada ametil paremini toime tulla piiriülese kuritegevuse uue reaalsusega ja pidada sammu koostöövajadustega.

Erieesmärk nr 2: *saavutada institutsionaliseeritum koostöö ja õigeaegsem teabevahetus Eurojusti ning ELi ja rahvusvaheliste partnerite vahel.*

Partneritega tehtava koostöö institutsionaliseerituse taset tõstetakse vastastikuse teavitamise kohustuste tugevdamise ja teabevahetussüsteemide parandamise kaudu.

Selle eesmärk on maksimeerida kuritegude avastamise ja pädevate õigusasutuste varajase kaasamise võimalusi.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Eurojusti määruse muutmine peaks avaldama märkimisväärset mõõdetavat mõju **liikmesriikidele, ohvritele ja ELi kodanikele, sest sellega tugevdatakse Eurojusti operatiivrolli** piiriülese mõõtmega raskete kuritegude, sealhulgas eelkõige organiseeritud kuritegevuse, terrorismi, küberkuritegude ja finantskuritegude tõkestamisel.

Ettepanek peaks aitama **lühendada liikmesriikide toetustaotluste menetlemise aega ja maksimeerida Eurojusti koordineerimistegevuse lisaväärtust**. Sellele aitab kaasa toetustaotluste tugevdatud filtreerimise süsteem, tänu millele menetletakse taotlusi asjakohaste kanalite kaudu ja Eurojust saab keskenduda keerulistele mitmepoolsetele juhtumitele. Lisaks kaasnevad ameti uute ülesannete ja liikmesriikide liikmete volitustega **liikmesriikide asutuste parem toetamine, õigusasutuste varajane kaasamine piiriülestes uurimistes ja lõppkokkuvõttes suurem edukus kriminaalasjade menetlemisel**.

Juhtimissüsteemi ümberkorraldamine ning suurem sidusus Europoli ja Euroopa Prokuratuuri tegevusega võimaldavad suurendada ameti tõhusust. Uue raamistiku eesmärk on vabastada ressursse operatiivtegevuseks, nihutades vastutuse haldus- ja juhtimisotsuste eest mujale ning lihtsustades otsustusprotsesse. Tõhustatud koostöö ja vastastikune koostöö partneritega peaks aitama vähendada tegevuse kattuvust, võimaldada tugineda koostoimele ja vältida töö dubleerimist.

Muudetud määrusega **tugevdatakse ka väliskoostööd**, muutes kolmandate riikide ametiasutustega suhtlemise struktureeritud kanalid ametlikuks ning tagades seeläbi sujuvama järelemeetmete võtmise õiguslase koordineerimise taotlustele.

Kumulatiivselt aitavad need meetmed kujundada Eurojustist reageeriva koordinaatori asemel **proaktiivse õiguskoostöö keskpunkti** ning tugevdada seega **ELi suutlikkust avastada ja uurida piiriüleseid kuritegusid ning võtta nende eest vastutusele**.

See reform on kooskõlas **ELi strateegiliste prioriteetidega**, toob toetuse saajatele (kohtud, õiguskaitseasutused, ohvrid) **käegakatsutavat kasu** ning tagab **pikaajalise sidususe** ELi laiemal õigus- ja julgeolekustruktuuriga.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Reformi eesmärkide saavutamist jälgitakse peamiselt alljärgnevalt kirjeldatud näitajate abil.

1. Liikmesriikide liikmetel haldusülesannete täitmiseks kuluva aja osakaal.

Reformi eesmärk on vähendada liikmesriikide liikmete halduskoormust. Kui praegune lähtetase on ligikaudu 40 % kogu nende töökoormusest, siis kahe aasta jooksul alates muudetud määruse jõustumisest peaks see osakaal vähenema ligikaudu 20–25 %ni, võttes arvesse üleminekuperioodi, ning saavutama viie aasta jooksul stabiilse taseme 10–15 %. Selle näitaja saavutamist jälgitakse komisjoni osalemise kaudu juhatuses ja haldusnõukogus ning hinnatakse määruse ja ameti toimimise järgmise hindamise raames.

2. **Omaalgatuslike juhtumite arv**⁶⁴.

Edusammud Eurojusti proaktiivsuse suurenemisel kajastuvad ameti avatud ja käsitletud omaalgatuslike juhtumite suuremas arvus. Pärast esialgset kohanemisetappi eeldatakse avatud omaalgatuslike juhtumite järkjärgulist kasvu ning viie aasta jooksul peaks selliste juhtumite keskmine aastane arv suurenema 10–15 %. Selleks et vältida moonutusi, mis tulenevad Eurojusti käsitletavate juhtumite arvu tavapärasest kõikumisest aastate lõikes, arvutatakse lähtetase muudetud määruse kohaldamise alguskuupäevale eelnenud viie aasta jooksul avatud omaalgatuslike juhtumite keskmise aastase arvuna. Edusamme hinnatakse selle lähtetaseme suhtes, vaadates määruse kohaldamise alguskuupäevale järgneva viie aasta keskmist ja kasutades selleks Eurojusti iga-aastastes konsolideeritud tegevusaruannetes esitatud andmeid.

3. **Eurojustis käsitletavate „lihtsate“ juhtumite osakaal**.

Reformi tulemusel peaks järk-järgult, kuid märkimisväärselt vähenema Eurojustis käsitletavate kahepoolsete ja lihtsamate juhtumite osakaal. See osakaal peaks kahe aasta jooksul vähenema ligikaudu 60 %-ni, viie aasta jooksul 40 %-ni ja kümne aasta jooksul 20–25 %-ni. Järelejääv osakaal 20–25 % kajastab juhtumeid, mis algselt näivad keerukad või mis eskaleeritakse Euroopa õigusalase koostöö võrgustikust. Lähtetasemeks võetakse lihtsate juhtumite osakaal muudetud määruse kohaldamise alguskuupäevale eelnenud aastal avatud juhtumite koguarvus. Edusamme jälgitakse statistika ja peamiste tulemusnäitajate alusel, mida Eurojust oma iga-aastastes konsolideeritud tegevusaruannetes korrapäraselt esitab.

4. **Süsteemi päringutabamuste**⁶⁵ **järelmeetmete arv**.

Eeldatakse paremat teabevahetust ELi partneritega, eriti Europoliga, eelkõige infosüsteemides tuvastatud päringutabamuste järelmeetmete arvu suurenemise kaudu, mis kajastab õigeaegsuse ja asjakohasuse paranemist. Lähtetasemeks võetakse muudetud määruse kohaldamise alguskuupäevale eelnenud aastal registreeritud päringutabamuste järelmeetmete arv. Viie aasta jooksul võib eeldada kuni 50 % kasvu. Edusamme jälgitakse Eurojusti iga-aastastes konsolideeritud tegevusaruannetes esitatud andmete põhjal, mida võrreldakse Europoli iga-aastastes konsolideeritud tegevusaruannetes esitatud vastavate andmetega.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

☐ uut meetet

☐ uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁶⁶

☒ olemasoleva meetme pikendamist

⁶⁴ **Omaalgatuslike juhtumitena** käsitatakse juhtumeid, mille Eurojust avab ennetavalt, tuginedes saadud teabele, tehtud analüütilisele tööle ja uurimiste vahel tuvastatud seostele, et juhtida liikmesriikide pädevate asutuste tähelepanu olukordadele, mis võivad pakkuda õigusalast huvi, selle asemel et pelgalt reageerida liikmesriikide toetus- või koordineerimistaotlustele.

⁶⁵ **Päringutabamusel või selle puudumisel põhinevas süsteemis** saadud **päringutabamus** on positiivne tulemus, mis näitab, et Eurojusti valduses olev teave langeb kokku mõne muu pädeva asutuse või ELi partneri valduses oleva teabega (ilma et päringutabamuse aluseks olevaid andmeid automaatselt avaldataks) ning mis võib seega osutada võimalikule seosele kriminaalmenetluse järelmeetmeid või koordineerimist nõudvate uurimiste vahel. **Päringutabamuse järelmeede** tähendab selle seose hindamiseks ja sellele reageerimiseks vajaliku teabe edastamist vajaduse korral ja kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga.

⁶⁶ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Algatuse rakendamine peaks toimuma järk-järgult mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 perioodi jooksul.

Arvestades nõukogus ja seejärel seadusandliku tavamenetluse raames Euroopa Parlamendiga peetavate läbirääkimiste eeldatavat ajakava, eeldatakse praeguse seisuga, et poliitiline kokkulepe saavutatakse ja muudetud määrus jõustub 2027. aasta lõpu poole. Määruse kohaldamine ja sellega seotud rakendusmeetmete vastuvõtmine peaksid järk-järgult algama 2028. aastal.

Määrust peaks kohaldatama tervikuna, koos üleminekusätetega, millega reguleeritakse üleminekut praeguselt juhtimis- ja tegevusmudelilt muudetud raamistikule.

Eurojustile antavad uued pädevused hakkaksid kehtima määruse jõustumisel. Samal ajal eeldatakse töömeetodite järkjärgulist kohandamist ning liikmesriikide toetustootluste laadi ja mahu järkjärgulist muutumist.

Investeeringud Eurojusti IT-taristusse peaksid algama muudetud määruse kohaldamise esimesel aastal. Kulud vastaksid IT-projektide tavapärasele arendustsüklile, mis hõlmab kavandamis-, arendus-, testimis-, kasutuselevõtu- ja hooldusetappi, ning need makstaks järk-järgult välja kooskõlas projekti rakendamise vahe-eesmärkidega.

Kuna Eurojust hakkaks oma uusi pädevusi teostama alates muudetud määruse jõustumisest, peaks ka enamiku täiendavate töötajate värbamine algama alates 2028. aastast. Värbamine toimuks järguti, vastavalt Eurojusti haldus- ja personalialasele suutlikkusele värvata ja kaasata täiendavaid töötajaid, keda Eurojusti hinnangul on maksimaalselt ligikaudu 20 inimest aastas.

2028. aastal toimuv esimeses värbamisetapis keskendutaks lühiajaliste operatiiv- ja tehniliste vajaduste rahuldamisele. See hõlmaks eelkõige selliste lepinguliste töötajate värbamist, kes toetavad päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi kohandamist ning IT-taristu arendamist, sealhulgas ühiseid uurimisrühmi ja ühiseid operatiivplatvorme toetavate töövoogude täiustamist. Värbamisel seataks esikohale ka Eurojusti poolt tegevusprioriteetidenä kindlaks määratud valdkonnad, keskendudes peamiselt töötajatele, kes toetavad vahetult põhilist operatiivtegevust, eelkõige riikide lähetatud ekspertidele, kes tugevdavad liikmesriikide esindusi, pidades silmas juhtumite käsitlemisega seotud töö mahu suurenemist.

Mitmeaastase finantsraamistiku perioodi järgmistel aastatel värvatakse tasapisi (vastavalt sellele, kuidas Eurojust laiendab oma tegevust muudetud määrusega hõlmatud uutes valdkondades) uusi ajutisi töötajaid, kes asuvad täitma uusi määratud ülesandeid, mis hõlmavad praktikute paremat toetamist sellistes valdkondades nagu elektroonilised tõendid ja vara tagasivõtmine.

Perioodi 2030–2031 üks oluline vahe-eesmärk on seotud Eurojusti tõendite säilitamise suutlikkuse suurendamisega. Nimelt on kavas täiustada ja laiendada praegust raskete rahvusvaheliste kuritegude tõendite andmebaasi (CICED), mis eeldatavasti integreeritakse kohtuasjade haldamise süsteemi, et talletada ja säilitada

muude piiriülese mõõtmega raskete kuritegude liikidega seotud tõendeid. Paralleelselt toimub analüütiku/assistendi profiiliga ajutiste töötajate värbamise põhietapp.

Tugevdamis- ja värbamiskava peaks olema suures osas ellu viidud aastateks 2032–2033. Seejärel peaks töötajate arv 2034. aastal ja mitmeaastase finantsraamistiku järgsel perioodil stabiliseeruma. Personaliga mitteseotud kulud peaksid aga pärast algset investeerimisetappi järk-järgult vähenema, kusjuures järele jäävad kulud on peamiselt seotud hoolduse ja tegevustoetusega pärast peamiste arendus- ja tõhustamisprojektide lõpuleviimist.

- 1.5.2. *ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.*

ELi tasandi meetme põhjused (ex-ante): Eurojusti funktsioonid (koordineerimine, koostöö hõlbustamine ja operatiivtugi) on oma olemuselt riikidevahelised ja neid ei saa tõhusalt täita ainuüksi liikmesriigi tasandil. Amet tagab ELi tasandi neutraalse vaatenurga eri jurisdiktsioonide lõikes, hõlbustab paralleelset mitmepoolset koostööd ja veendub, et ühtegi liikmesriiki ei panda ebasoodsasse olukorda. Piiriüleste uurimiste ulatuse ja keerukuse tõttu on ELi tasandi koordineerimine riiklike süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste ja õigusasutuste jaoks hädavajalik, mistõttu on vaja võtta meetmeid ELi tasandil – see on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Eurojust pakub tegevus- ja õigusala ning strateegilist väärtust, tänu millele paraneb liikmesriikide süsteemide toimimine ning ELi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala sidusus. Eurojusti tegevus ei asenda liikmesriikide asutuste tegevust, vaid tugi-, koordineerimis- ja stimuleerimisteenuste kaudu pigem tõhustab seda.

Oodatav tekkiv ELi lisaväärtus (ex-post): Eurojusti edasise täiustamisega saavutatakse selge mastaabisääst ja suurem tõhusus, mis võimaldab Eurojustil koondada liikmesriikide praktikute eksperditeadmised ühte asutusse, koordineerida kiiresti ja tõhusamalt võitlust piiriülese kuritegevuse vastu ning vältida dubleerimist ja vastuolulisi uurimisi.

- 1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat on asjakohaseid poliitilisi ja seadusandlusega seotud kogemusi saanud määruse (EL) 2018/1727 (millega loodi Eurojust detsentraliseeritud asutusena ja asendati nõukogu otsuses 2002/187/JSK sätestatud varasem raamistik) ettevalmistamisel ja rakendamisel.

Eurojusti toimimise pidevast järelevalvest, sealhulgas õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi kui vastutava peadirektoraadi osalemisest ameti juhtimisstruktuurides, on saadud täiendavaid kogemusi. Need kogemused kulmineerusid 2025. aastal Eurojusti määruse ja ameti toimimise hindamisega.

Peamine saadud õppetund on see, et ameti juhtimisstruktuuri institutsiooniline ülesehitus peab olema piisavalt selgepiiriline ja funktsionaalne ning vastutusalad ja nendega seotud aruandekohustused peavad olema selgelt jaotatud. Otsustusprotsessid peaksid olema võimalikult tõhusad ja samal ajal peaks halduskoormus olema võimalikult väike.

Kogemused on ka näidanud, et üksnes pehmete meetmetega võib olla väljakujunenud töötavasid ja institutsioonilist kultuuri keeruline muuta. Sihipärane propageerimine või piiratud ulatusega kohandused ei pruugi olla piisavad, kui juhtimisraamistik ise ei loo muutusteks selgeid stiimuleid.

Eelkõige juhul, kui institutsiooniline korraldus tingib kohustuste jagunemisel nn halle alasid või ei taga teatavate otsuste puhul aruandekohustuse osas piisavat selgust, võib see kaasa tuua keerukad ja pikalevenivad otsustusprotsessid. Seda võib veelgi süvendada liigne tuginemine konsensuse saavutamisele, ka haldus- või juhtimisküsimustes.

Neid kogemusi on käesoleva algatuse ettevalmistamisel arvesse võetud, eelkõige seoses vajadusega tagada selge, tõhus ja Eurojusti operatiivvolitusi toetav juhtimisraamistik.

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Ettepanek nõuab täiendavaid ressursse lisaks neile, mis sisalduvad komisjoni ettepanekus mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 kohta, kuid vajadus suurendada Eurojusti suutlikkust on täielikult põhjendatud ELi edaspidiste julgeolekuvajaduste laiemas kontekstis. Täiendavaid ressursse on vaja selleks, et Eurojust suudaks pidada sammu muutuvate ja üha keerukamate kuritegevuse liikidega, teha oma partneritega tõhusat koostööd, säilitada õiguskaitsemeetmete ja kriminaalmenetluse järelmeetmete järjepidevuse ning lõppkokkuvõttes saavutada reformi eesmärgid. Neid kaalutlusi tuleb järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavatel läbirääkimistel asjakohaselt arvesse võtta, et tagada Eurojustile tulevases finantsraamistikus piisavad ressursid.

Ametile järgmises mitmeaastases finantsraamistikus eraldatavate assigneeringute summa on esialgne ja sõltub mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevast kokkuleppest. See tuleks lisada ametile ettenähtud toetusse, kuna käesoleva ettepanekuga määratud ülesanded on alalised, ning vajaduse korral kompenseeritakse see mitmeaastase finantsraamistiku sama rubriigi asjaomase programmi rahastamispaketi samaväärse vähendamisega. Kui kompenseeriv vähendamine on vajalik, võib osutuda vajalikuks ka ametile eraldatud ressursside läbivaatamine iga-aastase eelarvemenetluse käigus.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Eurojusti reguleeriva õigusraamistiku muutmise eesmärk on tugevdada ameti operatiivset panust piiriülese mõõtmega raskete kuritegude ennetamisse ja nende vastu võitlemisse, tagades samal ajal ressursside võimalikult tõhusa ja proportsionaalse kasutamise. Kasutada olevate rahastamisvõimaluste hindamisel on erilist tähelepanu pööratud ameti suutlikkusele tugineda uute ülesannetega toimetulemiseks sisemistele ümberkorraldustele, prioriteetide muutmisele ja tõhususe suurendamisele kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega.

Eurojust on juba teinud märkimisväärseid jõupingutusi ressursside sisemise jaotamise muutmiseks, et maksimeerida operatiivtegevuse tulemuslikkust. Need on hõlmanud töötajate ja eelarvevahendite keerulist ümberpaigutamist haldus- ja tugifunktsioonide juurest sellise operatiivtegevuse juurde, mis on otseselt seotud õiguslase koostöö, uurimiste ja kriminaalasjade menetluste koordineerimise ning

liikmesriikidele keeruliste piiriüleste juhtumite lahendamisel toe pakkumisega. Praeguseks on Eurojust jõudnud töötajate sisemise ümberpaigutamise piirini.

Ümberpaigutuste tegemisel on amet parimal võimalikul viisil säilitanud oluliste funktsioonide, sealhulgas juhtimise, turvalisuse, andmekaitse, infotehnoloogia, inimressursside ja finantsjuhtimise järjepidevuse ja kvaliteedi, ehkki finantsjuhtimise puhul on kontrollikoda korduvalt esile toonud makseviivitused, mis on peamiselt tingitud ressursside nappusest ja SUMMA rakendamisest ametis ühena kolmest katseasutusest. Sisemiste töövoogude sujuvamaks muutmise, haldusprotsesside ulatuslikuma digitaliseerimise, asutustevahelise koostöö tugevdamise ja tugistruktuuride optimeerimise kaudu on suurendatud tõhusust. Need jõupingutused on võimaldanud Eurojustil tugevdada oma tegevuse fookust, kuigi ametikohtade loetelus sisalduvate ametikohtade arvu ega rahalisi assigneeringuid ei ole vastavalt suurendatud.

Käesoleva läbivaatamise raames nõutakse, et amet otsiks jätkuvalt aktiivselt võimalusi suurendada veelgi tõhusust ja teha asutusesiseseid ümberpaigutusi, kui see on võimalik. See hõlmab jätkuvaid jõupingutusi, et optimeerida haldus- ja tegevuskulude vahelist tasakaalu, lihtsustada menetlusi ning kasutada ära digitaliseerimisest ja organisatsioonidevahelisest koostööst tulenev koostoime. Selliseid meetmeid rakendatakse jätkuvalt viisil, mis tagab ameti suutlikkuse täita oma õiguslikke ning juhtimis-, küberturvalisuse, andmekaitse- ja aruandekohustusi.

Samal ajal näitab hindamine, et täiendava ümberpaigutamise võimalused on olemuslikult piiratud. Ametis juba aset leidnud ressursside märkimisväärne ümberjaotamine on langetanud haldussuutlikkuse tasemele, mis läheneb sellele, mis on vajalik, et vastata minimaalsetele vastavus- ja toetusnõuetele. Ressursside täiendav ümberpaigutamine haldusülesannete juurest operatiivülesannete juurde, võib juhul, kui sellega ei kaasne ressursside vastavat suurenemist, mõjutada ameti tugistruktuuride jätkusuutlikkust, vastupidavust ja õigusnormidele vastavust, eelkõige valdkondades, kus regulatiivsed ja julgeolekualased kohustused suurenevad.

Seega, kuigi tõhususe suurendamine ja sisemine ümberprioriseerimine on jätkuvalt ameti juhtimisalase lähenemisviisi lahutamatu osa, ei võimalda sellised meetmed üksi tulla toime muudetud volitustest tuleneva täiendava töökoormuse ja ameti tegevusele suunatud suuremate ootustega. Kavandatav rahastamisviis kajastab seega tasakaalustatud hinnangut, milles on arvesse võetud nii jätkuvaid ametisisesi jõupingutusi tõhususe suurendamiseks kui ka vajadust tagada, et ametil on piisav operatiiv- ja tehniline suutlikkus muudetud määruse eesmärkide tulemuslikuks täitmiseks, mis võimaldab Eurojustil pidada sammu ELi laiema õigus- ja julgeolekuolukorraga.

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

☐ Piiratud kestusega

- ☐ hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

☒ Piiramatult kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2028–2033,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id)

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

- ☐ tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☒ **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspangale ja Euroopa Investeeringufondile;
- ☒ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
- ☐ liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kuivõrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Eurojusti muudetud volituste rakendamist jälgitakse ja selle kohta antakse aru vastavalt detsentraliseeritud asutuste suhtes kohaldatavale kehtivale raamistikule, võttes samal ajal arvesse ameti tegevuse erilist operatiivset iseloomu kriminaalasjades tehtava õigusalse koostöö valdkonnas. Järelevalvekorra eesmärk on tagada läbipaistvus, aruandekohustus, usaldusväärne finantsjuhtimine ja tegeliku tulemuslikkuse mõõtmine, lähtudes muudetud määrusega taotletavatest eesmärkidest.

Kooskõlas ameti juhtimisraamistikuga annab Eurojust oma tegevuse elluviimise kohta korrapäraselt aru iga-aastaste ja mitmeaastaste programmdokumentide, eelkõige ühtse programmdokumendi kaudu, mis hõlmab strateegilist planeerimist, iga-aastast tööprogrammi ja ressursside planeerimist. Ühtses programmdokumendis esitatakse muudetud volituste rakendamisega seotud tegevuseesmärgid, eeldatavad väljundid, tulemusnäitajad ja ressursside jaotus. Eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme hinnatakse ja neist antakse igal aastal aru iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande kaudu, mis võimaldab Eurojusti juhatusel ja kolleegiumil, komisjonil (õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadil), Euroopa Parlamendil ja nõukogul jälgida rakendamist, tõhusust ja tegevuse tulemuslikkust.

Järelevalve tugineb ka kehtestatud sisekontrolli- ja tulemusjuhtimise mehhanismidele, sealhulgas haldusdirektori poolt juhatusele esitatavale korrapärasele aruandlusele ameti tegevuse välisauditite ja hindamiste, sealhulgas sisemiste riskijuhtimisprotsesside rakendamise kohta. Vajaduse korral täpsustatakse peamisi tulemusnäitajaid ja kvalitatiivseid hindamisi, et kajastada mõju, mida avaldab administratsiooni poolt liikmesriikide esindustele ning – asjakohasel juhul ja mõõdetavuse korral – liikmesriikide õigusasutustele pakutav tõhustatud operatiivtugi, sealhulgas seoses piiriüleste uurimiste ja kriminaalasjade menetluste koordineerimise, õigusalse koostöö vahendite, digitaliseerimismeetmete ja keerukates kriminaalasjades toetamisega.

Vastavalt kohaldatavale finants- ja institutsioonilisele raamistikule tagatakse jätkuvalt väline järelevalve. Eelkõige jätkab Euroopa Kontrollikoda kooskõlas detsentraliseeritud asutuste suhtes kohaldatava finantsmäärusega Eurojusti raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute iga-aastast auditeerimist. Lisaks kohaldatakse ameti suhtes ka edaspidi iga-aastast eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust, mille viib läbi Euroopa Parlament nõukogu soovitusel. Peale selle võib komisjon hinnata määruse rakendamist ja tulemuslikkust kooskõlas parema õigusloome põhimõtete ja õigusraamistikus sisalduvate hindamisalaste sätetega.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Käesolev finantsselgitus sisaldab ametile makstava rahalise toetuse suurendamist järgmiseks perioodiks 2028–2034. See on seotud piisavate ressursside tagamisega uute tegevuste jaoks, mis tulenevad seadusandja ja sidusrühmade ootuste kohaselt rakendatavatest muudetud volitustest. Nende ülesannete täitmiseks vajalikud rahalised vahendid ja personal arvestatakse iga-aastase eelarvemenetluse käigus ametile antava ELi toetuse ja kogu ameti personalivajaduse hulka. Komisjon

kohaldab detsentraliseeritud üksuste järelevalve raames nende kulutuste suhtes oma vastavaid kontrollistrateegiaid. Lisaks sellele annab Euroopa Parlament igal eelarveaastal nõukogu soovitusel põhjal heakskiidu ELi iga asutuse eelarve täitmisele; seda menetlust kohaldatakse ka ameti suhtes.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Eurojusti muudetud volituste rakendamist toetab jätkuvalt tugev sisekontrolliraamistik, mille eesmärk on tagada tegevuse seaduslikkus ja korrektsus, usaldusväärne finantsjuhtimine ja tulemuslik riskide maandamine. Amet on eelmiste programmitöö tsüklite käigus saadud kogemustele tuginedes kindlaks teinud mitu tegevus- ja haldusprotsessi, mille puhul keerukus, toimingute killustatus või regulatiivsete nõuete karmistamine võis tekitada suure vea- või ebatõhususe riski, ning neid protsesse juba parandanud. Seega on aastate jooksul pööratud erilist tähelepanu töövoogude lihtsustamisele, vastutusalade täpsustamisele ja kontrollimehhanismide tugevdamisele valdkondades, mis hõlmavad tegevuskulusid, hankeid, toetusi, teabehaldust ja digitaalseid koostöövahendeid.

Võetud meetmete eesmärk oli kõrvaldada eelnevalt kindlaks tehtud riskide ja võimalike veaallikate algpõhjused. Eelkõige on amet püüdnud lihtsustada ja standardida finants- ja haldusmenetlusi, sealhulgas võtnud kasutusele rohkem ühtlustatud vorme, andnud selgemaid tegevussuuniseid, tõhustanud kontrolliprotsesse ja hoogustanud töövoogude digitaliseerimist (sealhulgas võtnud kasutusele e-allkirja). Need meetmed on vähendanud eeskirjade ebajärjekindla kohaldamise riski ning parandanud tehingute jälgitavust ja auditeeritavust. Samal ajal jätkab Eurojust töötajate teadlikkuse ja vastavussuutlikkuse suurendamist sihipärase koolituse, ametisiseste ajakohastatud suuniste ning operatiiv-, õigus-, finants- ja sisekontrolli funktsioonide tugevdatud koordineerimise kaudu.

Selliste tegevuste suhtes, millega kaasneb nende tundlikkuse, keerukuse või finantsmõju tõttu olemuslikult suurem risk, jätkab amet tuvastatud riski tasemega proportsionaalsete tugevdatud eel- ja järelkontrollide kohaldamist. See hõlmab tõhustatud kontrollimenetlusi, riskipõhist valimikontrolli, tugevdatud järelevalvelist läbivaatamist ning tundlike tehingute ja operatiivtoega seotud tegevuste sihipärase jälgimist. Ameti kontrollikeskkonna pideval parandamisel võetakse jätkuvalt arvesse siseauditi talituse soovitusi, saadud kogemusi ja väliste järelevalveasutuste, sealhulgas Euroopa Kontrollikoja järeldusi. Sellise töökorralduse eesmärk on tagada, et muudetud määrusega ette nähtud laiendatud operatiivfunktsiooni täidetakse rahaliselt usaldusväärselt, nõuetele vastavalt ja jätkusuutlikult.

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Kuna määrust rakendatakse peamiselt eelarve otsese täitmise raames ning ameti enda tegevus- ja haldusstruktuuride kaudu, peaksid kontrollikulud jääma suuresti ameti tasandile. Kontrollikulud hõlmavad peamiselt finantskontrolli, hangete ja lepingute haldamist, infoturvet, andmekaitse nõuete täitmist ning (finantsalaseid) eel- ja järelkontrollitoiminguid, mis on integreeritud finants- ja tegevusalastesse töövoogudesse. Kontrollikulude hinnangu aluseks on kehtivad haldus- ja finantsjuhtimisstruktuurid ning varasematest rakendustsüklitest ja iga-aastastest eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlustest saadud kogemused.

Kontrollimeetmete kogukulused peetakse hallatava rahalise mahu ja ameti tegevusega seotud konkreetse riskiprofiiliga proportsionaalseks. Teatavad kontrollifunktsioonid tekitavad Eurojusti tundliku tegevuskeskkonna tõttu paratamatult suhteliselt suuremaid halduskulusid, sealhulgas operatiivkoostöö andmete käsitlemise, turvalise teabevahetuse, õiguslase koordineerimise toetamise ning muutuvate küberturvalisuse ja andmekaitsega seotud kohustuste täitmise kontekstis. Lisaks võib ameti tegevuse suhteliselt spetsiifiline iseloom ja teatavate tegevuskulude eelarveridade piiratud ulatus vähendada mastaabisäästu võimalusi võrreldes suuremate ELi rahastamisprogrammidega. Samal ajal nõuavad ressursside piiratus ja märkimisväärse täiendava haldussuutlikkuse puudumine ametilt kontrollide tegemisel riskipõhist ja sihipärast lähenemisviisi, mille puhul seatakse esikohale olemuslikult suurema riskiga valdkonnad, lihtsustades ja tõhustades samal ajal võimaluse korral väiksema riskiga toiminguid.

Kooskõlas kohaldatavate liidu sisekontrollipõhimõtetega on ameti eesmärk hoida oodatav veariski tase nii maksete tegemisel kui ka lõpetamisel allpool olulisuse läve (2 %). Seda eesmärki toetavad tugevdatud eelkontrollitoimingud, riskipõhised järelkontrollid, pideva seire mehhanismid ja korrapärane järelevalveline läbivaatamine. Muudetud raamistikust tulenevad lihtsustamismeetmed, sealhulgas standardmenetlused, ulatuslikum digitaliseerimine ning selgemad tegevussuunised ja juhtimine, peaksid veelgi vähendama menetluste keerukuse või eeskirjade ebajärjekindla kohaldamisega seotud vigade tõenäosust. Sellest hoolimata sõltub ameti suutlikkus säilitada kõrgetasemeline kontrollikindlus ja reageerida samal ajal kasvavatele operatiivvajadustele endiselt asjakohase tasakaalu tagamisest operatiivtoe ning minimaalse haldus- ja kontrollisuutlikkuse vahel. Seega on vaja kontrolliraamistiku tulemuslikkust ja proportsionaalsust kogu rakendusperioodi jooksul pidevalt jälgida.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Eurojust kohaldab jätkuvalt kehtivat ELi ja ameti tasandi raamistikku pettuste, korruptsiooni, huvide konfliktide ja muude rikkumiste ennetamiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks. Määruse muutmine ei muuda ameti kohustusi selles valdkonnas. Seetõttu säilitab Eurojust tervikliku pettustevastase ja sisekontrollikeskkonna, mille aluseks on ELi finantsmääruses, detsentraliseeritud asutuste suhtes kohaldatavas sisekontrolliraamistikus ja komisjoni pettustevastase võitluse strateegias sätestatud põhimõtted.

Ennetusmeetmete hulka kuuluvad ülesannete selge lahusus, finants- ja hankemenetluste süstemaatiline eelkontroll, riskipõhised kontrollid, huvide konfliktide haldamine, turvalised ja jälgitavad finantstöövood, töötajate teadlikkuse suurendamise meetmed ning kõigi ameti töötajate ja lähetatud töötajate suhtes kohaldatavad eetika- ja vastavuskohtused.

Amet jätkab asjakohast koostööd Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) ja Euroopa Prokuratuuriga nende vastavate pädevuste piires, samuti koostööd Euroopa Kontrollikojaga.

Olemasolevad aruandlus-, auditeerimis- ja uurimismehhanismid, sealhulgas asutusesisesed teatamiskanalid ja rikkumisest teatajate kaitse kooskõlas asjakohase ELi raamistikuga, jäävad täielikult kohaldatavaks. Lisaks jätkab Eurojust pettustega seotud riskide korrapärast hindamist oma riskijuhtimisprotsesside raames ja kohandab vajaduse korral riskimaandamismeetmeid, eelkõige valdkondades, mis

hõlmavad hankeid, ühiste uurimisrühmade toetusi, infotehnoloogiat, välislepinguid ja operatiivtoega seotud kulusid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud /liigendama ta	EFTA riigid	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
2	[E.07100700]	Liigendatud	EI	EI	EI	EI

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik			Nr	2						
DG: <.....>			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Tegevusassigneeringud										
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksed	(2a)	0	0	0	0	0	0	0	0
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksed	(2b)	0	0	0	0	0	0	0	0
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁶⁷										
Eelarverida		(3)								0
DG: <.....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0	0	0	0	0	0	0	0

⁶⁷ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

[Asutus]: Eurojust	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
<i>Eelarverida: E.07100700 / ELi eelarvest asutusele ette nähtud toetus</i> <u>Korralisse eelarvesse lisatavad varasemad rahalist toetust käsitlevad lepingud⁶⁸</u>	5,109	5,109	5,109	5,109	5,109	5,109	5,109	35,763
Eelarverida: E.07100700 / ELi eelarvest asutusele ette nähtud toetus <u>Uute volituste rakendamiseks taotletud lisavahendid⁶⁹</u>	2,988	6,454	9,086	12,077	16,689	17,382	18,476	83,152
Ametile antava ELi toetuse kogusuurenemine seoses uute volitustega	8,097	11,563	14,195	17,186	21,798	22,491	23,585	118,915
<i>Eelarverida: E.07100700 / ELi eelarvest asutusele ette nähtud toetus</i> <u>LÄHTETASE: komisjoni ettepanek mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 kohta⁷⁰</u>	72,360	72,360	72,360	72,360	72,360	72,360	72,360	506,520
<i>Eelarverida: E.07100700 / ELi eelarvest asutusele ette nähtud toetus</i> KOKKU	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435

* Ametile järgmises mitmeaastases finantsraamistikus eraldatavate assigneeringute summa on esialgne ja sõltub mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevast kokkuleppest. See tuleks lisada ametile ettenähtud toetusse, kuna käesoleva ettepanekuga määratud ülesanded on alalised, ning vajaduse korral kompenseeritakse see mitmeaastase finantsraamistiku sama rubriigi asjaomase programmi rahastamispaketi samaväärse vähendamisega. Kui kompenseeriv vähendamine on vajalik, võib osutada vajalikuks ka ametile eraldatud ressursside läbivaatamine iga-aastase eelarvemenetluse käigus.

⁶⁸ Rahalist toetust käsitlevate lepingute hõlmamine ELi eelarvest Eurojustile antava toetusega kompenseeritakse nende programmide rahastamispaketi samaväärse vähendamisega, millest neid lepinguid varem rahastati, mistõttu **suurendamine üldist finantsplaneeringut ei mõjuta**.

⁶⁹ Sellel real kajastatud summasid taotletakse **lisaks kavandatud finantsplaneeringule**.

⁷⁰ Mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 ettepanek on esitatud 2025. aasta hindades.

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Tegevusassigneeringud KOKKU (sealhulgas detsentraliseeritud asutusele ette nähtud toetus)	Kulukohustused	(4)	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435
	Maksed	(5)	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <2> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435
	Maksed	= 5 + 6	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435

			Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
• Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kulukohustused	(4)	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435
	Maksed	(5)	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–3 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kulukohustused	= 4 + 6	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435
	Maksed	= 5 + 6	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	4	„Halduskulud“
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

DG: /	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
• Personalikulud	0	0	0	0	0	0	0	0
• Muud halduskulud	0	0	0	0	0	0	0	0
DG <.....> KOKKU	0	0	0	0	0	0	0	0

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 4 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku	Kulukohustused	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435
RUBRIIKIDE 1–4 assigneeringud KOKKU	Maksed	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435

3.2.8. Detsentraliseeritud asutuse hinnanguline personali- ja assigneeringute vajadus

* Ametile järgmises mitmeaastases finantsraamistikus eraldatavate assigneeringute summa on esialgne ja sõltub mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevast kokkuleppest. See tuleks lisada ametile ettenähtud toetusse, kuna käesoleva ettepanekuga määratud ülesanded on alalised, ning vajaduse korral kompenseeritakse see mitmeaastase finantsraamistiku sama rubriigi asjaomase programmi rahastamispaketi samaväärse vähendamisega. Kui kompenseeriv vähendamine on vajalik, võib osutuda vajalikuks ka ametile eraldatud ressursside läbivaatamine iga-aastase eelarvemenetluse käigus.

Personalivajadus (täistööaja ekvivalendina)

Sulgudes (+n) esitatud arv osutab suurenemisele võrreldes eelmise aastaga, st see on osutatud aastal tööle võetud töötajate arv.

Järgmise mitmeaastase finantsraamistiku jooksul on ette nähtud kokku **+87 täiendava täistööajale taandatud töötaja** palkamine; sellele lisandub sellise 16 täistööajale taandatud töötaja alalhoidmine või värbamine, keda Eurojust kasutab rahalist toetust käsitlevatel lepingutel põhinevate projektide elluviimiseks.

Asutus: Eurojust	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034
Ajutised teenistujad (AD palgaastmed)	4 (+4)	8 (+4)	13 (+5)	19 (+6)	28 (+9)	36 (+8)	36 (+0)
Ajutised teenistujad (AST palgaastmed)	0 (+0)	2 (+2)	3 (+1)	4 (+1)	4 (+0)	4 (+0)	4 (+0)
Ajutised teenistujad (AD + AST) kokku	4 (+4)	10 (+6)	16 (+6)	23 (+7)	32 (+9)	40 (+8)	40 (+0)
Lepingulised töötajad	0 (+0)	4 (+4)	8 (+4)	12 (+4)	16 (+4)	20 (+4)	20 (+0)
Riikide lähetatud eksperdid	0 (+0)	6 (+6)	15 (+9)	21 (+6)	25 (+4)	27 (+2)	27 (+0)
Lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kokku	0 (+0)	10 (+10)	23 (+13)	33 (+10)	41 (+8)	47 (+6)	47 (+0)
Töötajate arv kokku (lisaks finantsplaneeringule)	4 (+4)	20 (+16)	39 (+19)	56 (+17)	73 (+17)	87 (+14)	87 (+0)
(Varasematest) rahalist toetust käsitlevatest lepingutest tulenevate vahenditega tööle võetud / alal hoitud töötajad – ajutised teenistujad (AD)	11 (+11)	11 (+0)	11 (+0)	11 (+0)	11 (+0)	11 (+0)	11 (+0)
(Varasematest) rahalist toetust käsitlevatest lepingutest tulenevate vahenditega tööle võetud / alal hoitud töötajad – lepingulised töötajad	5 (+5)	5 (+0)	5 (+0)	5 (+0)	5 (+0)	5 (+0)	5 (+0)
(Varasematest) rahalist toetust käsitlevatest lepingutest tulenevate vahenditega tööle võetud /alal hoitud töötajate arv	16 (+16)	16 (+0)	16 (+0)	16 (+0)	16 (+0)	16 (+0)	16 (+0)

KOKKU							
Ettepanekuga seotud töötajate arv KOKKU	20 (+20)	36 (+16)	55 (+19)	72 (+17)	89 (+17)	103 (+14)	103 (+0)

<i>LÄHTETASE: komisjoni ettepanek mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 kohta⁷¹</i>	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034
Ajutised teenistujad (AD palgaastmed)	141	141	141	141	141	141	141
Ajutised teenistujad (AST palgaastmed)	110	110	110	110	110	110	110
Ajutised teenistujad (AD + AST) kokku	251	251	251	251	251	251	251
Lepingulised töötajad	18	18	18	18	18	18	18
Riikide lähetatud eksperdid	24	24	24	24	24	24	24
Lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kokku	42	42	42	42	42	42	42
Töötajate arv kokku (lähtetase)	293	293	293	293	293	293	293

<u>Töötajate arv KOKKU (muudetud Eurojusti määrus)</u>	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034
Ajutised teenistujad (AD palgaastmed)	156	160	165	171	180	188	188
Ajutised teenistujad (AST palgaastmed)	110	112	113	114	114	114	114
Ajutised teenistujad (AD + AST) kokku	266	272	278	285	294	302	302
Lepingulised töötajad	23	27	31	35	39	43	43
Riikide lähetatud eksperdid	24	30	39	45	49	51	51
Lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kokku	47	57	70	80	88	94	94
Töötajate arv KOKKU	313	329	348	365	382	396	396

⁷¹ Töötajate arv enne muudetud määruse kohaldamise alguskuupäeva, 2026. aastaks kinnitatud ametikohtade alusel. Kavandatud finantsplaneeringu kohaselt jääb Eurojusti töötajate arv samaks.

ELi eelarvest ette nähtud toetusest kaetavad assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Asutus: Eurojust	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028–2034 KOKKU
Jaotis 1. Personalikulud lisaks kavandatud finantsplaneeringule	0,388	1,892	4,286	6,777	9,289	11,682	12,776	47,090
Jaotis 2. Taristu- ja tegevuskulud lisaks kavandatud finantsplaneeringule	1,900	3,300	3,100	3,300	5,200	3,500	3,500	23,800
Jaotis 3. Tegevuskulud lisaks kavandatud finantsplaneeringule	0,700	1,262	1,700	2,000	2,200	2,200	2,200	12,262
<u>Lisaks kavandatud finantsplaneeringule</u> ELi eelarvest kaetavad assigneeringud KOKKU	2,988	6,454	9,086	12,077	16,689	17,382	18,476	83,152
Korralisse eelarvesse lisatavad (varasemad) rahalist toetust käsitlevad lepingud (kõik jaotised)	5,109	5,109	5,109	5,109	5,109	5,109	5,109	35,763
Komisjoni ettepanek mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 kohta	72,360	72,360	72,360	72,360	72,360	72,360	72,360	506,520
ELi eelarvest kaetavad assigneeringud KOKKU	80,457	83,923	86,555	89,546	94,158	94,851	95,945	625,435

Detsentraliseeritud asutuse personali- ja assigneeringute (miljonites eurodes) vajadus ettepaneku/algatuse rakendamiseks – ülevaade

Asutus: Eurojust	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028–2034 KOKKU
Ajutised teenistujad (AD + AST)	15 (+15)	21 (+6)	27 (+6)	34 (+7)	43 (+9)	51 (+8)	51 (+0)	51
Lepingulised töötajad	5 (+5)	9 (+4)	13 (+4)	17 (+4)	21 (+4)	25 (+4)	25 (+0)	25
Riikide lähetatud ekspersedid	0 (+0)	6 (+6)	15 (+9)	21 (+6)	25 (+4)	27 (+2)	27 (+0)	27

Töötajate koguarv (vajalik vastavalt ettepanekule, sealhulgas varasemate rahalist toetust käsitlevate lepingute kaudu tööle võetud / alal hoitud töötajad)	20 (+20)	36 (+16)	55 (+19)	72 (+17)	89 (+17)	103 (+14)	103 (+0)	103
ELi eelarvest kaetavad assigneeringud	8,097	11,563	14,195	17,186	21,798	22,491	23,585	118,915
Tasudest kaetavad assigneeringud (kui see on asjakohane)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kaasrahastatavad assigneeringud (kui see on asjakohane)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Assigneeringud KOKKU (vajalikud vastavalt ettepanekule)	8,097	11,563	14,195	17,186	21,798	22,491	23,585	118,915

3.2.9. Ülevaade eelarvesse integreeritud rahalist toetust käsitlevatest lepingutest

Eurojust saab rahalisi vahendeid seoses järgmiste rahalist toetust käsitlevate lepingutega:

Projekt	Kestus	Eelarve kogukestuse jooksul (miljonites eurodes)	Täistööajale taandatud töötajate arv aastas	Lepingupool	Projekti eesmärk
Projekt EuroMed Justice	4 aastat	6 000 000 eurot (1,5 miljonit eurot aastas)	6,5	Euroopa Komisjon – DG MENA	Projekti eesmärk on tõhustada õiguslast koostööd liikmesriikide ja lõunapoolsete partnerriikide (Alžeeria, Egiptus, Iisrael, Jordaania, Liibanon, Liibüa, Maroko, Palestiina ja Tuneesia) vahel.
Projekt SIRIUS	3 aastat	1 475 622 eurot (0,492 miljonit eurot aastas)	4	Euroopa Komisjoni välispoliitika vahendite talitus	Projekti eesmärk on parandada piiriülest juurdepääsu elektroonilistele tõenditele, pakkudes ametiasutustele teadmisi ja vahendeid ning hõlbustades nende koostööd teenuseosutajatega kõikjal maailmas.

Projekt WB CRIM JUST	4 aastat	6 000 000 eurot (1,5 miljonit eurot aastas)	5	Euroopa Komisjon – DG ENEST	Projekti eesmärk on toetada operatiivkoostööd Lääne-Balkani partnerite vahel ning nende ja ELi liikmesriikide vahel, sealhulgas ühiste uurimisrühmade kaudu. <u>Komisjoni 24. juuni 2025. aasta rakendusotsuse C(2025) 4066 final kohaselt rahastab komisjon projekti kolmeaastast II etappi, mis algab 1. jaanuaril 2027, 6 miljoni euro suuruse eelarvega Lääne-Balkanile ja 3 miljoni euro suuruse eelarvega idapartnerlusele.</u>
Rahvusvaheline keskus Ukraina-vastaste agressioonikuritegude eest vastutusele võtmiseks	13 kuud	5 000 000 eurot (4,617 miljonit eurot aastas)	12	Euroopa Komisjon – DG ENEST	Keskuse eesmärk on tugevdada rahvusvahelist õiguslast koostööd, et tagada Ukraina-vastaste agressioonikuritegude eest vastutusele võtmine.
Projekt IMPNA (riiklikud ametiasutused karistamatuse vastu)	4 aastat	3 000 000 eurot (0,750 miljonit eurot aastas)	3	Euroopa Komisjon – DG INTPA	Projekti eesmärk on aidata kaasa õigusemõistmisele ja ülliraskete rahvusvaheliste kuritegude eest vastutusele võtmisele, tõhustades koostööd nii ELi kui ka kolmandate riikide kodanikuühiskonna organisatsioonide ning ülliraskeid rahvusvahelisi kuritegusid uurivate ja nende eest süüdistusi esitavate riiklike asutuste vahel.

Alljärgnevalt loetletud projektidega seotud rahalist toetust käsitlevate lepingute alusel täidetavad ülesanded on hõlmatud ameti volitustega. Alates muudetud määruse kohaldamise algusaastast

integreeritakse nende rahalist toetust käsitlevate lepingute kaudu saadavad rahalised vahendid Eurojusti eelarvesse. Eurojustile nende tegevuste jaoks antava ELi toetuse vastav suurenemine kompenseeritakse vastavate programmide rahastamispaketi samaväärse vähendamisega. Üldine finantsplaneering seega ei muutu.

Allpool kokkuvõtlikult esitatud ressursid ja personal on kajastatud eespool olevates tabelites, milles kirjeldatakse ELi toetust detsentraliseeritud asutusele.

<u>Projekt / aastaeelarve</u>	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028– 2034 KOKKU
Projekt SIRIUS	0,492	0,492	0,492	0,492	0,492	0,492	0,492	3,444
Rahvusvaheline keskus Ukraina-vastaste agressioonikuritegude eest vastutusele võtmiseks	4,617	4,617	4,617	4,617	4,617	4,617	4,617	32,319
Toetused KOKKU	5,109	5,109	5,109	5,109	5,109	5,109	5,109	35,763

<u>Projekt / töötajate arv</u>	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028– 2034 KOKKU
Projekt SIRIUS	4	4	4	4	4	4	4	4
Rahvusvaheline keskus Ukraina-vastaste agressioonikuritegude eest vastutusele võtmiseks	12	12	12	12	12	12	12	12
Töötajad KOKKU (ajutised teenistujad + lepingulised töötajad)	16	16	16	16	16	16	16	16

Projekti EuroMed Justice, projekti WB CRIM JUST ja projekti IMPNA, mis on käivitatud ajutisel alusel ja mis eeldavad ülesannete täitmist väljaspool Eurojusti volitusi, jätkatakse rahalist toetust käsitlevate lepingute alusel.